

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 40 — CENA 5 din

Kranj, petek, 25. maja 1990

Stran 4

Jutri ob 19. uri na Gorjušah

V dvorani gasilskega doma na Gorjušah bomo torej jutri na Novinarskem večeru podelili priznanje Gorenjskega glasa Krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše. Pa še tole opozorilo domačinom: v napovedani začetek na plakatu se je vmešal "tiskarski škrat". Dobimo se torej ob 19. in ne ob 17. uri.

*Odprite
strani*

Korintski kanal naše reforme

Jugoslovanska reforma, ekonomska in politična, je v tem trenutku podobna ladji, ki plove skozi Korintski kanal. Motorji so ugasnjeni in vlačilci jo počasi v previdno vlečejo mimo strmi pečini, ki so le stežaj proč, vendar tako visoke, da zastirajo pogled. Nazaj ne more, potnik pa se s strahom v očeh sprašujemo, bomo obtičali ali ne, saj vlačilcem ne zaupamo povsem.

Nevarna ožina skriva pasti, nekaj jih je že mimo, čakajo nas nove, nemara še nevarnejše. Bo uspešna plovba skozi najbolj ozek prehod preobrazbe družbene lastnine, ki je nevarna tako za ekonomske kot politične bok ladje? Dilem o tem, je treba naprej ali ne, ni več, čeprav ponekod po državi še najdete vnete zagovornike družbene lastnine, toda še najbolje je zamahniti z roko in reči, saj jim ni pomoči. Zato pa je toliko težji odgovor na vprašanje, kako jo preobraziti, saj tudi strokovnjaki niso v sovočju, problem pa je specifično naš, ne moremo se ozreti v vzhodnoevropske države, kjer so stvari veliko bolj pregledne, ker pač so vse podržavili.

Večstrankarske volitve, ki so v Sloveniji in na Hrvaškem na oblast župipeljale nove stranke,

so stvari še bolj zapletle, kar se je v slovenskem parlamentu že pokazalo. Naenkrat komunisti niso več branitelji družbene lastnine, ki jim je bila še donedavna svetinja, moratorij za kapitalne finančne transakcije je zahteval Demos, vendar ni uspel. Sicer pa nihči ni zagnal pretiranega vika in krika, preobrazba družbene lastnine je problem, ki ga politiki kot vrč krompir premetavajo v rokah, nemara mnogi celo upajo, da se bo ohladil samo po sebi. Ali pa nočej po pokazati vseh kart, preden se igra zares na začne?

Drezanje v žerjavico utegne ogenj kmalu razplameti, saj lahko že slutimo, da so polena pripravljena. Navrženi očitki, da dosedanje oblastnik, ki so imeli razpredeleno politično mrežo v gospodarstvu, skušajo uničiti in razkrasti družbeno lastnino, dokler jo še lahko, vzajemno spodbujajo diametralno nasprotne o revanšizmu in širijo strah, da bodo novi oblastniki skušali dobiti nazaj, kar jim je bilo po vojni zeteno.

Mar nimamo torej sreče, bi lahko cincino dejali, da je naša ladja v Korintskem kanalu in nas je vse skupaj strah, da ne bi obtičala.

M. Volčjak

V torek in sredo dopoldne je bil pred gradom Kieselstein pravcati živjav. Otroci so lahko po mili volji gnetli voljno glinu, oblikovali iz nje kače, polže, košarice, karkoli jim je prišlo na pamet, ter jih za nameček okrasili še z raznimi semeni, sižolom, denimo, da košarica ni bila prazna. Izdelki, pri katerih so gline kombinirali s semeni, so bili tudi najbolj posrečeni. Pri kiparskem izražanju z glino so jim pomagale njihove vzgojiteljice, z nasveti, kako naj tudi kasneje ravnavajo s krhko glino, da jim izdelki ne bodo razpadli v rokah, pa jim je pomagala Marija Mohorič iz Zveze kulturnih organizacij. Pri njej so otroci dobili tudi gline.

(H.J.) - Foto: G. Šnik

Boris Urbanc svetovni rekorder

Kranj, 25. maja - Novo jugoslovansko veselje na 18. svetovnem prvenstvu v kegljanju v Innsbrucku po bronasti kolajni moške ekipe in zlati kolajni ženske reprezentance Jugoslavije: dvakratni svetovni prvak z zadnjega prvenstva v Budimpešti. Boris Urbanc z Goriči, je ponovno zablestel. V tekmovalnju parov, kjer tekmuje skupaj z Albinom Juvančičem, je Boris v fantastični igri, ki je spravila občinstvo na noge in povzročila navdušeno ploskanje in skandiranje, dosegel s 1010 keglji nov svetovni rekord! Juvančič jih je podrl 922 in naša dvojica po prvem delu vodi. Boris je potokol 26 let star rekord Čeha Vladimira Prohazke (1008 kegljev), dosegen leta 1964 v Ljubljani. Če bi Juvančič podrl 14 kegljev več, bi padel tudi novi rekord v dvojicah (1946 kegljev, dosezen prav tako v Ljubljani), naša dvojica pa je dosegla 1932 kegljev. Tako Boris kot Albin sta Gorenca, zato obema čestitke za imeniten dosežek!

J. Košnjek

Ožji odbor upnikov trenutno vodi Zlatko Kavčič

Okrepljeno vodstvo Gorenjske banke

Kranj, 24. maja - Elanovi upniki so konstituirali ožji odbor, ki mu trenutno predseduje Zlatko Kavčič, direktor Gorenjske banke, namenstnika pa sta Marjan Cerar, direktor ljubljanske Belinke in Ivan Nerad, direktor ljubljanske Stanovanjsko komunalne banke. Izvršilni odbor Gorenjske banke je na včerajšnji seji kot primerne ocenil dosedanje poteze vodstva banke in imenoval Jožeta Kristana in Tomaža Koširja za nova pomočnika direktorja.

Na današnjem sestanku v Kranju so Elanovi upniki konstituirali že omenjeni ožji odbor, ki jih bo zastopal v nadaljnji postopkih, v stikih v vodstvu Elana bosta Marjan Cerar in Tomaž Košir, poskušali pa bodo navezati stike s slovensko vlado in jo korektno obvestiti, kakšna so stališča upnikov. Poleg zaščite svojih interesov že razmišljajo o tem, kako ohraniti proizvodnjo in trg Elana ter proučujejo ponudbe tujih revizorskih firm (angleških in nemških), k sodelovanju pa nameravajo povabiti tudi domače. Interesi upnikov so

vendarle zelo različni, je dejal Zlatko Kavčič, bojim se, da ne bodo povsem soglasni, zato bomo morali poleg spoštovanja poslovno moralnih norm zelo natančno hoditi po pravni poti. V prostorih Smelta v Ljubljani se je na pobudo Petrola in Belinke sestal drugi del upnikov, tudi tam je bilo veliko različnih mnenj, vendar pa so se zavezli za enotno organizacijo, v ospredju pa je bilo prav tako stališče o ohranitvi dela Elanove proizvodnje.

Včeraj pa se je sestal izvršilni odbor Gorenjske banke, ki je soglašal z dosedanjimi potezami vodstva banke v primeru Elana in sodil, da je potrebno doreči, kateri izdelki Elana so

zahtevali proti stečaju.

M. Volčjak

V Peku ponovili stavko

Tržič, 22. maja - Resda v kapitalizmu ni navada, da bi se managerji udeleževali stavk, toda v tržiškem Peku, kjer so minuli teden skupaj z ostalimi slovenskimi tekstilci in usnjari priredili opozorilno stavko, so se jih nadejali zato, da bi iz prve roke dobili odgovore na svoje zahteve. Zato so ta teden stavko ponovili.

Že prejšnji se je stavka, naperjena zoper vlado in državo zaradi velikih obremenitev tekstilne in usnjarske industrije, sprengla v protest zoper razmere v domaćem podjetju. Delavci so namreč nezadovoljni s plačami, ki močno zaostajajo za slovenskim in tudi panožnim povprečjem. Nezadovoljni so z razmerji med plačami, zato so terjali, da se sedanje 1 proti 6 spremeni v 1 proti 5. V preostalih treh točkah so navedli, naj poslovodni odbor utemelji svojo odsotnost pri stavki, naj odgovori na nejasnosti v zvezi s plačami in zahtevali, da predsednik poslovodnega odbora sodeluje na tokratnem zboru delavcev, ki so ga v torek že navsezgodaj sklicali na tovarniškem dvorišču. Navzoči so bili tudi občinski in medobčinski sindikalni voditelji ter predstavniki panožnega sindikata. Tokrat se je vodstvo odzvalo in odgovorilo na zahteve stavkovnega odbora (podrobnejša pojasnila bodo še v tovarniškem listu). O tem si podrobnejše preberite na zadnji strani.

D. Ž.

V Termopolu nezaupnica direktorju?

Sovodenj, 24. maja - Neuradno smo izvedeli, da so delavci Termopol na Sovodenju zaradi nezavidljivih razmer v kolektivu te dni izrekli nezaupnico svojemu direktorju, Ivu Berčiču.

Ko smo danes poklicali v podjetje, so to sicer potrdili, kaj več pa nam niso bili pripravljeni povedati. Zato smo se po informacijo obrnili na škofjeloški sindikat. Tamkajšnji predsednik Sandi Bartol, ki se je prejšnji mesec mudil v kolektivu zaradi včlanjevanja v slobodni sindikat, se je zatem s predstavniki Termopolovega novega sindikata pogovarjal o čudnih razmerih v tem kolektivu. Dejal nam je, da so delavci nezadovoljni s plačami, saj je prejšnji mesec povprečje znašalo samo 3019 dinarjev, desetino manj kot marca. Kolektiv dvomi tudi v korektnost informacije o poslovanju v mešanim podjetju, saj sumijo, da se del akumulacije neupravičeno pretaka iz družbenega v zasebno (direktorjevo) podjetje. Pritožili so se tudi na nesprejemljivo komuniciranje vodstva podjetja z delavci. Kot je povedal Sandi Bartol, je tedaj de-

lavcem svetoval izreden sklic zboru delavcev, kjer naj sprenglovojo o teh težavah, glede nezaupanja v poslovni rezultat pa, naj povabijo v firmo finančno inšpekcijsko, ki bi raziskala poslovanje.

D. Ž.

Sprejem za alpinista Česna

Brdo, 23. maja - Planinsko društvo Kranj je danes zvečer priredilo srečanje udeležencev dosedanjih himalajskih odprav s članom njegovega alpinističnega odseka Tomom Česnom, ki se je pred mesecem dni sam povzpzel na Lotse. Med svečanim sprejemom v protokolarnem objektu Brdo, ki sta se ga poleg planincev in alpinistov udeležila tudi republiški minister za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Peter Vencelj in predsednik SO Kranj Vitomir Gros, je predsednik PD Kranj Franc Ekar izročil alpinistu Česnu zlati častni znak Planinske zveze Slovenije in spominsko darilo. Kot je zbrane seznanil predsednik Gros, naj bi Tom Česna razglasili za častnega občana Kranja že na prvi seji skupšči-

(S. Saje) - Foto: G. Šnik

Delavci Elana so proti stečaju

Delavce zastopa advokat

Kranj, 24. maja - Delavci in sindikat Elana so proti stečaju, v primeru stečaja pa bodo zahtevali upniške pravice, na sodišču jih bo zastopal advokat.

Predsednik medobčinskega sveta Zveze svobodnih sindikatov Branko Iskra nam je sporočil, da bo sindikat podjetja Elan na jutrišnji razpravi na Temeljnem sodišču v Kranju zastopal advokat in v primeru stečaja Elana v imenu delavcev in sindikata Elana zahteval upniški odnos. Odločili so se torej za podobne poteze kot delavci mariborskega Marlesa in Lileta.

Nikakor na sodišču ne želijo ovirati ukrepa prisilne poravnave, saj vztrajajo pri ohranitvi proizvodnje so so proti stečaju podjetja Elan. V primeru stečaja pa bosta Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in sindikat podjetja Elan terjala preko lastne pravne službe svoje upniške pravice in sicer posamično za vsakega delavca posebej. Prva terjatev bo v višini 5 tisoč dinarjev na delavca. Vsekakor že zdaj lahko rečemo, da bodo v tem primeru delavci zelo močni drugi upnik.

M. V.

VIDEO TEKA
PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šentjur

**JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR**

Razpoke na vrhu

Kaj se pravzaprav dogaja v jugoslovanskem državnem in političnem vrhu. Razmere v sedaj že bivši Zvezi komunistov Jugoslavije so nam znane. 14. prekinjeni kongres se bo v močno okrnjeni sestavi, brez Slovencev in Hrvatov, nadaljeval in uradno končal z imenovanjem novega odbora za pripravo prenovitvenega kongresa, za kar se najglasnejše ogrevajo v Srbiji in Črni gori, vendar za uspeh te namerne ne kaže datih roke v ogenji. Partijski liderji v teh okoljih sedaj na eni strani poudarjajo neizbežnost življenja v trdni federaciji, hkrati pa dajejo vedeti, da so posamezni deli Jugoslavije sposobni živeti sami in da je mogoče skladno s tem reorganizirati tudi partijo, začuda pa hitijo s poudarjanjem nujnosti čimprejšnjih strankarskih volitev. Očitno gre za ocene, da bi odlašanje z volitvami položaju partije in njenim voditeljem škodovalo, ker je pač usoda partij po volitvah v Sloveniji in na Hrvaškem virus, ki se hitro širi v druge dežele.

Večja neznanka je razmerje sil in odnosi v državnem vodstvu, še posebej po nastopom govorov dr. Borisava Jovića ob prevzemu dolžnosti predsedujočega v državnem predsedstvu in po ukazu vojaških oblasti o prenosu kontrole nad orozjem teritorialcev v armadne roke. Po besedah predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana, ki je bil skupaj s članom predsedstva dr. Dušanom Plutom v Beogradu, je Jović trdost svojih stališč omilil in dopustil vse možnosti o bodočem ustroju jugoslovanske države, tudi v konfederalnem smislu, kot zagovarja Slovenija. Zapoved glede orožja pa je bila le tehnične narave, da bi bila oboroževanje bolje varovana. Ni pa pozabil povedati ob vsem poudarjanju jugoslovanstva, da je tudi Srbija sposobna živeti sama, če bo tako naneslo, vendar z dostopom do morja prek Črne gore. Neznanka ni samo Jović, pa njegova večja ali manjša naveza z vojsko ali Miloševićem. Marsikaj se sliši tudi o zaostrovjanju med Markovićem in Jovićem, o po razhajjanju med Markovićem in obrambnim ministrom generalom Kadrijevićem. Že pred časom smo prebrali, da general ne hodi več na seje vlade in da kot edinega pristojnega za to področje steje predsedstvo države. Razhajanja so končno tudi pričakovana: Marković je za temeljite reforme, za strankarstvo, za federalizem v ključnih, vitalnih funkcijah, druga stran pa je za Jugoslavijo, ki je dejansko ni več.

Kotlikšne so razpoke v najvišji državni oblasti, teh ni mogoče zanikati, bo znano v ponedeljek, ko bo v zvezni skupščini dr. Borisav Jović govoril o razmerah v državi. Menda bo svoj tom omilil, govoril bo v imenu predsedstva in ne v svojem imenu, svoj prihod na sejo pa je najavil tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković. Njegova vloga na tej seji bo pomembna, pa naj se zasuče tako ali drugače.

Pa še po nečem bo ponedeljkova seja pomembna za Slovence in Slovenijo. Naši delegati imajo naročeno, da javno in odkrito povedo, kako si Slovenija zamišla življenje v Jugoslaviji in predvsem, pod kakšnimi pogoji. Konfederalna ideja bo prvič na tak način postavljena na tehnico. Videli bomo, po reakciji Jugoslavije, kaj nas čaka ozioroma kaj so zadnje besede iz Beograda: ali zgolj grožnja ali dvignjen prst z že pripravljenimi ukrepi.

V torek javna obravnava o mestnem plinovodu

V treh do štirih letih bo plin tudi v hišah

O izgradnji mestnega plinovoda, s katerim bodo Ločani lahko zadihali čistejši zrak, se bo sukala beseda na javni obravnnavi osnutka lokacijskega načrta v torek ob 18. uri v sejni dvorani občinske skupščine.

Škofja Loka, 24. maja - Vsakoletne meritve onesnaženosti zraka v Škofji Loki ter rezultati študije, ki jo je izdelal Hidrometeorološki zavod Slovenije septembra 1986, kažejo, da je Škofja Loka med najbolj onesnaženimi kraji v Sloveniji. Trenutno je po republiškem odloku v tretji skupini onesnaževalcev, Traita pa celo v četrti.

Predvsem zato so se v Škofji Loki odločili, da plinovodno omrežje speljejo z industrijske eone na Trati tudi v mesto, v hiše, kamor bo po zagotovilih Petrola, ki je lani podpisal pogodbo o dobavi plina iz Alžirije, pripeljati plin v letih 1993 in 1994.

Potrošnja zemeljskega plina v svetu nenehno raste, zato ga nekateri imenujejo "energija 21. stoletja". Razlog za to je predvsem v tem, ker zemeljski plin pri izgrevanju praktično ne onesnažuje okolja, ker ima dostopno ceno, zaloge pa so takole velike, da dolgoročnost preskrbe ni sporna. V razvitih deželah porabijo v široki potrošnji že več kot 40 odstotkov skupnih količin plina, pri nas le približno devet odstotkov, pa še tega večinoma v industriji.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiski ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za I. trimesterje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Lepoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanonik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, sindikati), Jože Košnjev (notranja politika, sport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Stojan Saje (družbenne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Dušan Humer (sport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Goraz Šnik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnemu 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Zasedanje tržiške skupščine

Janez Ahačič predsednik izvršnega sveta

Tržič, 21. maja - Kar malce nerodno se je začela druga seja vseh zborov skupščine občine Tržič pretekli ponedeljek: javna tajna je bila namreč, da bo mandatar za sestavo izvršnega sveta Marko Valjavec, njegov dosedanji podpredsednik, na politični koordinaciji pretekli petek je bil že pooblaščen, da se dogovori z nekatrimi izbranimi občani za članstvo, ko je bil kot strela z jasnega na seji za mandatarja javno imenovan Janez Ahačič, ekonomski tehnik iz Podljubelja, neodvisen, za občinskega funkcionarja kandidiran od Krajevne skupnosti Podljubelj.

Novi predsednik skupščine občine Peter Smuk je navzočim pojasnil, zakaj je prišlo do zamenjave mandatarja: po pogovoru z Markom Valjavcem so člani Demosa dobili vtič, da bi bil v njim v izvršnem svetu premočan vpliv Stranke demokratične prenove, oziroma stare garniture izvršnega sveta in se kasneje, po resnem preudaraku zato odločili za povzem neodvisnega Janeza Ahačiča. Čeprav je bilo nekaj resnih ugovorov s strani članov Stranke demokratične prenove, je zmagal razum, duhoviti so se hitro umirili, in na tajnih volitvah je bil za predsednika izvršnega sveta izvoljen Janez Ahačič z 29 glasovi od 40 možnih. Kljub vsemu, sodijo Tržičani, je bil izbran pravi človek. Janeza Ahačiča Tržičani poznajo kot poštenega, dobrega, delovnega človeka, ki je vse te svoje kvalitete potrdil s požrtvovalnim delom v krajevni skupnosti in kot nosilec nekaj odgovornih funkcij v občinski upravi. Nazadnje

je bil predsednik zborna krajnih skupnosti.

Po izvolitvi je Janez Ahačič kot novi predsednik izvršnega sveta skupščine slovesno prisel, se zahvalil za zaupanje in priznal, da ga je nove naloge strah, toda v danih razmerah, ki so v Tržiču vse prej kot lahko, bo skušal storiti vse najboljše, kar bo v njegovih močih. Vložil bo vse napore, da bo ta težki voz zapeljal hitreje naprej, da bo tržiška industrija spet prišla na zeleno vejo, da bo vsakemu delavcu zagotovljeno delo in kruh.

Predsednik skupščine občine Peter Smuk se je članom doseganega izvršnega sveta zahvalil za njihovo delo in poudaril, da se zaveda, da bodo tako, kot danes njihovo, čez štiri leta ocenjevali njegovo delo in delo novega izvršnega odbora. Ocenjevati je treba po prizadevnosti, poštenosti, ne pa po tem, če sem in tja kaj ne uspe realizirati. O številu članov izvršnega sveta bodo zaradi pomanjkanja

Demokracija zahteva čas

Morda se je ljudem nekoč zdelo, da občinski mlini meljejo počasi, prepočasi za današnji tempo življenja. Tisti, ki niso bili blizu odločanju, so o tem radi povedali kakšno pikro, hkrati pa pripominjali, da nikjer ni demokracije, vse se odloča v ozkem krogu, nad vsem drži roko partija.

Danes je drugače, marsikateri od tistih pikrih so danes v občinskih organih. Prišli so vanje po demokratični poti preko svojih strank. Zdaj že na prvih sejah skušajo dokazati, da bi po njihovem mnenju vse skupaj lahko hitreje šlo, čeprav bolj po domače. Kaj potem, če ni bil sprejet odlok o ustanovitvi delovnih teles skupščine občine, o tistem, o čemer se vsi strinjajo, bi lahko glasovali danes. Vsaj o komisijah, za katere je vse jasno, tistih nekaj pripomb bi upoštevali, na prihodnji seji bi sprejeli ostalo. Vsaj nekaj bi bilo narejenega, da bi ne odlašali na prihodnji, kar lahko storil danes. V Tržiču si na drugi seji skupščine nekaj vročih glav in zadnji vrsti ni dalo dopovedati, da to ne gre, da je za vse potreben red. In posameznih delov odloka ne more sprejemati prej in ga dajati v veljavno, preden ne sprejmeš odloka v celoti. Gospodje odborniki, če hočete demokracijo, ji morate dati tudi čas. Na vrat na nos ne gre. Sicer pa, priznajmo, to je začetek, za marsikoga povsem nov in zavedati se je treba, da ima tudi občinsko upravljanje svojo abecedo, ki ne velja šele od včeraj. Treba se je naučiti in jo znati prav rabiti. Morda boste kmalu spoznali, da je demokracija vendarle že bila tu - pred va-

časa mandatarja sklepali na prihodnji seji skupščine in tudi podpredsednika izvršnega sveta bodo izvolili takrat.

Zaradi nekaj tehnih pripombe osnutek odloka o delovnih telesih skupščine občine Tržič na tej seji ni bil sprejet in so ga odložili za naslednjo sejo. Pismene pripombe na odlok še sprejema skupščina občine.

Skupščina je sprejela tudi sklep, da brez sklepa skupščine občine nič ne pravice premeščati orožja TO Tržič na nove lokacije. Pred sejo skupščine pa je na svoji 2. seji zasedala zbor združenega dela, ki je ponovil volitve za podpredsednika zbor: izvoljen je bil Jože Tišler, kandidat Demosa, zapošlen pa je v Peku kot modelir. D. Dolenc

Z učinkovitimi ukrepi nad laži in blatenje

Ljubljana, 21. maja - Donedavnega je bila zveza borcev družbeno-politične organizacije, delovala je po idejni usmeritvah partije, bila sestavni del frontne SZDL, s sprejemom novih programskih načel in statuta na torkovi volilni skupščini v Cankarjevem domu, pa se je odločila za enotno, samostojno in nadstrankarsko organizacijo. Novi predsednik slovenskih borcev je Ivan Dolničar, podpredsednika pa sta Bojan Škrk in Lado Pohar.

Uvodni referat v to zgodovinsko skupščino je imel dosedanji predsednik slovenskih borcev Bojan Polak - Stjenna. Naša nova organiziranost ne bo samo cenejša, ampak predvsem mobilnejša, je poudaril, dotaknil pa se je vseh najbolj aktualnih problemov in dogodkov zadnjega časa, ki so še posebej buriči duhove v vrstah borcev: volitev, žalitev in potvarjanja zgodovine. Vests, da mora Teritorialna obramba orožje predati na čuvanje in skladisanje v enote JLA je borce Škofje Loka, presekala, je dejal. To ni samo klofuta zglednemu vodenju, organizirani ter skrbi za material in ljudstvo, ki so ga od nekdaj in stalno priznavale tudi vse inšpekcijske Generalnega štaba. To je mnogo več, to je nepopravljiva poteka nezaupanja.

Še posebej ni mogel mimo besed dr. Franceta Bučarja, ki je svoj nastopni govor predsednika skupščine republike Slovenije začel z ugotovitvijo, da se je še tedaj končala državljačka vojna, ki nas je lomila in hromila skoraj pol stoletja.

"Zeleta spremjam publicisti-

čno in politično dejavnost gospoda dr. Franceta Bučarja. Povedal in napisal je mnogo tega, sprejemljivega in tudi nesprejemljivega. Dokler je to delal državljan Bučar, zasni je bil problem. Popolnoma drugo oceno in težo pa dobitjo njegovih nastopov s spremembami njegovega družbenega položaja," je dejal Bojan Polak.

Mogočen aplavz je poželjel Franc Strle, predsednik Društva piscev zgodovine o NOB, ki danes združuje 137 članov. Poudaril je, da se glede blatenja in laži okrog borcev zgledujmo po Angliji in drugih zahodnih državah, kjer hitro naredi konec takim stavom. Lep tak primer je grof Tolstoj, ki ga je zaradi laži o koncu druge svetovne vojne doletela visoka denarna kazen, prepovedana je prodaja njegove knjige. Ustanoviti bi moral skupino spodbujnih odvetnikov, ki bi vlagali tožbe proti vsem tem žaljivim pisem, ki se pojavitajo po naših časopisih, revijah. Ne bo se nehalo, dokler ne bo učinkovitih ukrepov. In če puščamo vse tako, ni nič drugačnega, če je proslava ob 45-letnici prve slovenske vlade v

Ajdovščini potekala pod zastavo brez peterokrake zvezde. Slovenija nima nobenega drugega simbola kot zastavo s peterokrako zvezdo. Pod to zastavo smo si med vojno izborili parlament, vladu, svoj denar, partizansko šolstvo, sodstvo, kulturo, umetnost. Vsak bi se moral zavedati, kakšna verodostojnost je to za slovensko suverenost, je ostro pribil Franci Strle.

V začetku julija v Beogradu napovedujejo 11. kongres zveze borcev Jugoslavije, za katerega se pripravljajo tudi slovenski borgci. Vendar če se bo v pripravah na kongres pokazalo, da slovenski predlogi ne bodo sprejeti, da ne bo upoštevana suverenost republike in bodo skušali njihovo navzočnost na kongresu izkoristiti za pritisk na Slovenijo, na kongres preprosto ne bodo šli.

Na koncu so na javnih volitvah izvolili nov 81-članski republiški odbor in 13-članski izvršni odbor, sedem delegatov za zvezni odbor jugoslovenske borčevske organizacije, 20 delegatov za kongres in novo vodstvo. Za predsednika Zvezze združenih borcev NOV Slovenije je bil soglasno izvoljen Ivan Dolničar. V svojem govoru je poudaril, da se bo do tudi borgci moralni z marsičim sprijazniti, česar nikoli ne bi bili verjeli, in se tudi z marsičim spopasti. Sami borgci se morajo osteti vsakršnega sektorstva, gre za

neko vrsto sprave med borgci sa mimi. D. Dolenc

Blaž Kujundžič je dejal, da v članku oporeka politični poteki Božogomila Mitiča, ki ne pa njen strokovnosti. Slab volilni izid socialistov vidi prav v zavezniku z ZKS, ki je nastopila s svojo listo, s čimer je stranka prišla na rob obstoja. Prisesavanje dvojnih članov na ZKS po volitvah je očitno. Ce bi to dopustili, potem ne bi ničesar sprememnil (vračanje v monolitnost). Meni, da ne bo mogoče več dolgo sedeti dveh stolih. Od Mitičeve je pričakovalo vsaj konzultacijo. Gotovo bi jih svetoval, naj z dvojnim članstvom počaka do kongresa socialistov in se potem odloči. Ce tega novi statut ne bo razčistil, bo to pogreb stranke, združitev z ZKS. Zdaj ima škofjeloška Socialistična zveza 130 članov, približno toliko kot liberalna, od stare uradne politike jih ima več le ZKS, od Demosa pa kmečka zveza, ki pa je stanovska organizacija.

Predsedstvo Socialistične zveze bo ob primeru "Prestop delegatke" oblikovalo posebno sporocilo za javnost. H. Jelovčan

Pred 30-letnico kampa v Dragočajni - Turistično društvo Dragočajna - Moše je prav gotovo med najbolj delavnimi v krajevni skupnosti Dragočajna - Moše. Še posebno znan (med tujimi turisti) je njihov kamp v Dragočajni, ki je začel nastajati pred tridesetimi leti in bodo jeseni tudi proslavili ta jubilej. Pri urejanju kampa pa je bil za prizadene člane društva oziroma krajane Dragočajne in Moš že nekaj časa najtrši oreh trgovina, ki pa ga jim je prejšnjo nedeljo dokončno uspelo strecti. V večnamenskem objektu ob kampu, ki so ga začeli graditi lani jeseni, sta Jana Hafner in Jože Koželj letos v dveh mesecih uredila živilsko-špercerijsko trgovino in s tem zelo obogatila turistično ponudbo, hkrati pa uresničila dolgoletno željo domačinov po svoji trgovini in urejeni preskrbi. Turistično društvo pa bo do jeseni v večnamenskem objektu odprlo tudi nove društvene prostore. - A. Ž.

Radovljški upokojenci

Radovljica - Med največja in najbolj aktivna društva upokojencev v radovljški občini sodi Društvo upokojencev Radovljica, ki ima okrog 730 članic in članov. V zadnjem letu ga prizadevno vodi, klub rahemu zdravju, Stanko Adam. V društvu imajo balinarsko, kegleško, šahovsko sekcijo in izredno aktivno sekcijo ročnih del ter 16-članski ženski pevski zbor, ki ga vodi prof. Jože Pikelj. Pred leti je deloval tudi moški in mešani pevski zbor Lipa, ki pa je zaradi pomanjkanja pevcev prekinil dejavnost. Toliko bolj pa se uveljavlja ženski pevski zbor, ki ima naštudiranih čez trideset pesmi. Sicer pa imajo pevke na leto okrog 15 nastopov na raznih proslavah in samostojnih prireditvah. Imele pa bi jih še več, če bi doble iz ZKO več denarja. Želja članic pevskega zaborja, da se jim pridružijo še druge upokojenke. Oglasilo naj se kar v pisarni društva v Radovljici.

(jr)

Ocenjevanje lovskih psov

Kranj - Lovsko-kinološko društvo Gorenjske bo tudi letos konec maja organiziralo tradicionalno telesno ocenjevanje mladih lovskih psov. Ocenjevanje bo jutri (v soboto), začelo pa se bo ob 8. uri na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Kranju. Zastopane bodo vse pasme, razen ptičarjev, ki jih na Gorenjskem ni prav veliko. Sicer pa Lovsko-kinološko društvo Gorenjske združuje kinologijo v 28 lovskih družinah in na delu lovišč Triglavskoga naravnega parka in lovišča Kozorog Kamnik. Od okrog 1700 lovcev jih je dobra tretjina članov Lovsko-kinološkega društva. Površina vseh gorenjskih lovišč je okrog 212 tisoč hektarov, na leto pa lovci odstrelijo okrog 2100 primerkov parkljaste divjadi. Lani so imeli člani Lovsko-kinološkega društva Gorenjske 505 čistopasemskih psov in med njimi kar 234 gonjičev, po številu pa jim sledijo jamarji, krvsledci in ostali. V 38 legih je bilo lani polezenih 350 mladičev in prav te jutri pričakujejo v Savskem logu v Kranju. Ocenjevanj se je doslej udeleževalo povprečno po 100 lastnikov lovskih psov. Sicer pa je prireditve zanimiva tudi za ostale ljubitelje psov in tudi poučna za mlade.

(až)

K Trnovcu po tele

Duplje, 25. maja - Dupljanski gasilci prirejajo v nedeljo ob 16. uri pri Gostišču Trnovc v Dupljah družabno prireditve, katere izkupiček bo namenjen dograditvi gasilskega doma. V gradnjo so gasilci vložili že veliko truda, krajanji jim pomagajo in bi bilo prav, če bi jim pomagali tudi z udeležbo na srečanju pri Trnovcu. Za zabavo bo igral ansambel Ivana Ruparja s svojo hribovsko mornarico, posebno zanimivost pa bo kegljanje in srečelov, kjer bosta glavni nagradi - tele. Ker je prireditveni prostor pokrit, bo prireditve v vsakem vremenu.

J. K.

Zlata poroka Ivanke in Alojza Ovsenik - Jutri, 26. maja, bo minilo 50 let, odkar sta se v Goričah poročila Alojz Ovsenik (73) iz Gorenj (Jezerska cesta 92) in Ivanka Urbanc (73) iz Gorič. Lojze, ki je prevzel kmetijo pri Blažunu v Gorenjah, je Ivanka spoznal, ko je kupoval živino. Ko smo ju pred dnevi obiskali, sta oba še kar pri zdravju povedala, da je bilo težko pred vojno in po njej. Vendar sta zadovoljna, saj so otroci pri kruhu. Najstarejši Lojze ima mizarstvo, Jože zidarstvo, Janko vodovodne instalacije, namlajši Tone pa je doma na kmetiji. Ivanka ima še vedno na skrbi vsa gospodinjska dela, Lojze, ki je že nekaj časa invalid, pa zdaj najraje gleda televizijo in prebira časopis. Dobro se počuti, čeprav mu Ivanka svetuje, naj bi se odvadil kajenja. Ob zlatem jubileju, ko bosta proslavljala skupaj s sinovi in vnuki, se čestitkam za zdravje na njuni skupni poti pridružujemo tudi v uredništvu. - A. Ž.

Gorenjski glas in Gorenjska banka d. d. Kranj jutri v KS Koprivnik-Gorjuše

Pridne roke; pa tudi širša pomoč

Na Novinarskem večeru, ki se bo začel jutri ob 19. uri v dvorani gasilskega doma na Gorjušah, bomo že osmič podelili priznanje Gorenjskega glasa za delo, uspehe in uresničevanje skupnih ciljev v KS.

Kranj, 25. maja - Tako je. Sedem priznanj v sedmih krajevnih skupnostih na Gorenjskem smo do zdaj že podelili. Tokrat se je "prebila" v ospredje krajevna skupnost Koprivnik - Gorjuše v radovljški občini. Krajanji in vodstvo te krajevne skupnosti bodo dobili naše osmo priznanje. Še pred nekaj leti bi se napovedal, da bodo tokrat Koprivnikarji in Gorjušči dobitniki priznanja, zdelo zelo smela. Program, ki so si ga zastavili pred leti za to srednjoročno obdobje, je bil sicer zelo obetaven, vendar bi poznavalec razmer in možnosti težko verjal v njegovo uresničitev. Potem pa, kot da se je nekaj premaknilo; vse bolj je začelo izstopati pravilo: s pridnimi rokami in širšo pomočjo je moč veliko narediti...

Janez Korošec

Ne zato, ker mora ljudje na Koprivniku in Gorjušah ne bi imeli dovolj volje in pripravljenosti za delo in prispevki. Morda bolj zato, ker še ni dolgo tega, ko širše skupnosti (nasploh) za hribovite predele največkrat niso, ali vsaj pravi čas ne in tudi ne na primeren način, "zbrale moči" za pravi prisluh. Potem pa, kot da so v krajevni skupnosti Koprivnik - Gorjuše in tudi v občini našli skupni jezik.

"Glavne cilje," pravi predsednik skupščine krajevne skupnosti Koprivnik - Gorjuše Janez Korošec, "smo si zastavili na cestah in vodovodih. Akcije smo pravzaprav vsako leto posebej načrtovali in veliko vlogo ob prostovoljnem delu in denarnih prispevkovih krajanov je imel pri tem svet KS, katerega predsednik je Franc Starc. Tako smo urejali in asfaltirali krajne ceste, dostavne poti do hribovskih kmetij, gradili zajetja, črpališča, vodohrame, avtobusno postajo, mrlisko vežico in letos bo zgrajen tudi gasilski dom z večnamensko dvorano na Koprivniku. Ob nadaljevanju del na

cestah in vodovodih pa smo zdaj že pred novo akcijo. Načrtujemo telefonsko povezavo s svetom."

Samo v zadnjih dveh, treh letih so v krajevni skupnosti uredili in asfaltirali skoraj 4,5 kilometra cest, zgradili dovozne poti do šestih kmetij, ki so bile prej nedostopne. Zgradili so vodovodno zajetje Blažinovec I in 2 v povečali zajetje Vogar na Gorenjku. Pod Klemenčajo so zgradili novo zajetje. Najdražji pa sta bili gradnji zajetij na Zgornjem Gorjušah in izgradnja dveh črpališč z rezervoarjem za zaselek Novak - Zahlevar v Spodnjem Gorjušah. Kot rečeno, so potem s prostovoljnimi delom in prispevki zgradili avtobusno postajališče na Koprivniku, zdaj pa na ta način gradijo tudi mrlisko vežico. Gasilci, ki jim je zdaj priskočila na pomoč še krajevna skupnost, pa so v zadnjih letih s skupnimi močmi zgradili nov gasilski dom na Koprivniku. Na tisoče prostovoljnih ur so vgradili vanj in samo predsednik društva je na primer opravil sam več kot tisoč ur.

"Vsega tega seveda ne bi zmogli sami; kot je na primer asfaltiranje 4 kilometre dolgega odseka republike ceste Koprivnik - Gorjuše. Naši volji, prispevkom in delu so priskočili na pomoč CKS, SIS za pospeševanje kmetijske proizvodnje, zemljiška skupnost, Gozdno gospodarstvo Bled, Območna vodna skupnost,

Zavarovalna skupnost Triglav, Republiška skupnost za ceste... Povsod pa so nas podpirali tudi vsi odgovorni predstavniki skupščine občine Radovljica."

Toliko kaže utemeljitev našega priznanja, da bo bomo podelili jutri zvečer v gasilskem domu na Gorjušah. In naj bo tokrat razložen Janez Korošec nekako tudi naša zahvala vsem, ki so pomagali in spodbudili voljo pripravljenosti krajanov. Upamo, da bo trišnji večer tudi neke vrste spodbuda, da bosta takšno delo in razumevanje za potrebe in želje ter uresničevanje še precej zahtevnejših ciljev, nadaljevala.

In kako bo jutri zvečer? Predvsem obljamo, da ne bo dolgčas. Za "prelistavačasopisa v živo", za kar bomo poskrbeli ne narji Gorenjskega glasa, ki se bomo pogovarjali z domačini in gosti, pa si boste moralni v kar dve debeli urici. Zato bomo zatočeno, ob 19. uri smo napovedali začetek. Umo, da si boste tudi vstopnice, ki so že od sedmice tedna v prodaji v obeh trgovinah v krajevni skupnosti, pravočasno preskrbeli. Pa "časa si zemite" dovolj, ko se boste podali Novinarski večer. Ne le za program, tudi programu bo namreč veselo. Za to, da med govorji, bo bomo na koncu podelili priznanje Gorenjskega glasa in potem žrebali še naš de, ne bo dolgčas in da se boste tudi po priznati lahko še nekaj časa "vrtili" bo skrbel, in v polni zasedbi (osem članov), zadnje čase napovedati, da nad obiskom jutrišnje prične, katere pokrovitelj je tudi tokrat Ljubljanska banka - Gorenjska banka d. d. Kranj, boste razočarani. Tisti Koprivnikarji in Gorenjski, ki pa vas jutri iz kakrsnegakoli razloga bo v dvorani gasilskega doma na Gorjušah, ste lahko o vsem, kar se bo dogajalo, prejeli v pogledu v torkovem Gorenjskem glasu. Svidenje torej jutri (točno) ob sedmih zveč-

Radovljški čolnarji obetajo

Turistom ne bo dolgčas

Posavec, 23. maja - Spoznali smo jih med čiščenjem nabrežja Save minilo soboto. To je le ena od dejavnosti zaenkrat mladega in malega splavarsko čolnarskega društva Raftina iz Radovljice. Toda njegovi člani načrtujejo, kot je povedal predsednik društva Tine Pirnat, zanimiva doživetja zase in za goste iz turističnih krajev v radovljški občini.

Najprej velja pojasniti, odkod društveno ime Raftina. Raft se namreč v tujini imenuje gumijast splav oziroma čoln, s katerim se da na vodi marsikaj početi. In tako se je tudi v Radovljici nekaj ljubiteljev čolnarjenja, med najbolj navdušenimi sta bila prav Tine Pirnat in Boris Mihelič, že lansko jesen odločilo za ustanovitev svojega splavarsko čolnarskega društva. Uradno so ga registrirali še leto.

»Res je, da smo mlado društvo,« razlagata njegov predsednik Pirnat, »pa tudi članov še nimamo prav veliko; zaenkrat nas je le 13, predvsem zarači 700 dinarjev letne članarine, ki se zdi marsikom previšoka. Toda, to je bilo nujno, če hočemo uresničiti ne tako majhne načrte. Začeli smo samo z enim starim, vojaškim čolnom, sedaj pa imamo že svoj, nov čoln za rafting. Razen tega smo se opremili z vesli, gumijastimi oblekami, varovalnimi jopiči in čeladami. Za vožnjo po mirni Savi vse to ni nujno potrebno, kdor pa hoče splavari na divji Tari ali na drugih deročih vodah, pa mora biti primerno opremljen.«

Prav spusti po rekah, od Soče in Kolpe do Tare, bodo glavna dejavnost članov društva Raftina. Seveda pa tega ne bodo počeli le za lastno razvedrilo, ampak bodo organizirali manj zahodno splavjarjenje tudi za goste, ki bi si tako želeli poprestiti dočasniki dnevi pri nas. Izkušeni člani bodo za plačilo vozili predvsem turiste s Šobca in z Bleda po Savi. S tem bodo zbrali denar za nove čolne in drugo opremo. Morda bodo kdaj pozneje, če bodo dobili na razpolago primeren les, izdelali tudi kakšen leseni splav, s katerim bi bila vožnja za tujce še bolj atraktivna. Tudi v prihodnje bodo skrbeli za odstranjevanje odpadkov ob Savi, saj se zavedajo, da je čista reka dobra za vse nas. Razen tega si bodo prizadevali za pridobivanje novih članov in jih usposabliali za splavjarjenje.

S. Saje

50-letnica orgel

Cerkle - Meseca maja pred 50 leti je cerkev v Cerkljah pod Krvavcem dobila orgle, ki so po velikosti tretje v Sloveniji. Takrat jih je izdelal mojster Franc Jenko iz Šentvida kot opus 38. Dispozicijo pa je ustavil cerkljanski rojak dr. France Kimovec, ki je veljal za največjega poznavalca orgel v prvih polovicih tega stoletja. Časopis Domoljub je ob blagoslovitvi orgel 1940 zapisal, da je v teh orglah s 45 registri nakopirane toliko lepote, da je tudi v veliko večjih ne najde. Na teh orglah bo imela jutri (v soboto) ob 20. uri koncert v počastitev "zlatega jubileja" priznana organistka Angela Tomanič.

PRITOŽBO KNJIGO, PROSIM

Opozorilo in kritika

Takšni smo. Vsi "prisegamo" na zdravo, čisto in radi imeli urejeno okolje, vendar pa se pogosto izkaže, da gre le napihnjene besede. Ob novi cesti v Britofu so na poljih, ki je tudi plinska postaja, zasipali večje lame, da bi pridobili datno zemljo za obdelavo. Vendar nekateri še vedno "ne morejo iz kože" in na skrivaj vozijo tja smeti in odpadke. Če ne bo šlo drugače, bo treba uresničiti opozorilo, da je odlaganje Kaznivo! (slika levo) - Desni posnetek pa je iz KS Brat Smuk oziroma (še vedno!) zanemarjenega širšega prostora pred pošto. Naša bralka F. G. nam je pred dnevi ogrožena sporočila, da je bivanje v tem delu Kranja že nevezdržno: zanemarjen prostor, divje parkirišče, neurejen promet, prah, so le blage besede v primerjavi s sliko, s katero se vsak dan srečujejo prebivalci v tem delu Kranja...

Izlet bodo ponovili

Kranj - Za izlet, ki so ga v krajevni skupnosti Vodovodni stolp 12. maja organizirali na Sveti goro, v Šempeter, Števerjan in Gorico, je bilo toliko zanimanje, da ga bodo organizirali še enkrat in sicer v soboto, 6. junija. Cena bo 320 dinarjev, odhod pa prav tako kot pri prvem izletu ob 6.30 izpred osnovne šole Simona Jenka. Prijave že zbirajo v krajevni skupnosti, informacije pa lahko dobijo interesični tudi po telefonu 26-245 (to je zdaj nova telefonska številka krajevne skupnosti Vodovodni stolp). Sicer pa junija v krajevni skupnosti pripravljajo tudi izlet v sosednjo Avstrijo.

(až)

Zadnji dan v maju bo RK zbiral rabljena oblačila

Z odvečnimi oblačili oblecimo druge

Škofja Loka, 23. maja - Škofjeloški Rdeči križ organizira 31. maja od 17. do 19. ure akcijo zbiranja rabljenih (uporabnih) oblačil na devetnajstih zbirnih mestih v občini. Tudi med letom je v nekdanji osnovni šoli v Gabrku, kjer je skladišče rabljenih oblačil, dobrodošel vsak. Trenutno je v skladišču še precej izbire. Pri Rdečem križu obžalujejo, ker se ljudje s šibkejšim socialnim statusom premalo zatekajo po tovrstno pomoč.

Skladišče v Gabrku, ki ga je uredila in zanj skrb Majda Omerzelova, je sicer odprt ob sredah, vendar mora vsak, ki bi rad rabljena oblačila zase ozroma svojo družino, prej na Rdeči križ v Škofjo Loko, kjer dobi potrdilo za prevzem. Rabljena oblačila poberejo v glavnem domačini, izjemna je bila letošnja pošiljka oblačil v obči-

no Peč, od koder so se obrnili za pomoč, pri Rdečem križu pa se niso ozirali na politiko in so jim ustregli.

Zanimivo je, pravijo pri Rdečem križu, da zelo malo oblačil oddajo ljudem prek občinskega Centra za socialno delo. Preden rabljena oblačila pridejo do novih lastnikov, je vanje vloženega toliko dela (oblačilo mora biti oprano, zlikano, celo, treba ga je prinesiti na zbirno mesto, v skladišču sortirati), da je res škoda, da bi na leta ležala na policah. Oblačila, ki po več let ne gredo v "promet", iz skladišča izločijo.

In kaj je moč dobiti v skladišču? Vse, od oblačil za dojenčke, večje otroke do moških srajc, ženskih kril, plaščev, puloverjev... Nekatera oblačila so sicer res že iz mode, zato pa za delo doma ravno tako primerena.

Zbirna mesta za akcijo 31. maja od 17. do 19. ure: avla pred kino dvoranov v Žireh, Selu pri Janezu Ravnikarju, gasilski dom Sovodenj, osnovna šola Trebija, kulturni dom Poljane, TVD Partizan Gorenja vas, trgovina Log, šola Gabrk, zadružni dom Hotavlje, kulturni dom Železniki, kino Češnjica, osnovna šola Selca, šola Bukovica, šola Bukovščica, trgovina Zg. Luša, Puščalski grad, občina Škofja Loka, parkirišče Sp. trg., vrtec Novi svet, tržnica in reše-

Darovalec vladno prosijo, naj zavaje z uporabnimi čistimi in zakrpanimi oblačili, prinašajo na omjenjena mesta, saj Rdeči križ nima dovolj aktivistov, da bi pobirali zavaje izpred hišnih vrat.

D. Ž.

V Radovljici zbiranje oblačil šele jeseni

Radovljica, maja - Konec tega meseca, natančneje 31. maja, bo Rdeči križ Slovenije pripravil tradicionalno akcijo zbiranja oblačil. Na tem bomo natančneje obveščali tik pred akcijo, ko bomo za posamezne gorenjske kraje objavili tudi zbirna mesta, kamor naj ljudje oddajo zavite. DV Radovljici pa 31. maja ne bodo zbirali oblačil, pač pa akcijo prenašajo v jesen, saj imajo hude težave s skladiščnim prostorom v stari begunjski šoli. Zato občane obveščajo, naj takrat ne pripravljajo paketov in ne pričakujejo, da jih bodo aktivisti RK odpeljali, pač pa naj počakajo na jesen.

Hkrati so nas iz te občinske organizacije tudi obvestili, da bodo poslej vsak prvi in tretji petek v mesecu dve dopoldanski uri namenili obiskovalcem, ki si želijo njihovih oblačil. Dosej je bilo namreč malo zanimanja zanje, pa ne zato, ker jih ljudje ne bi potrebovali, pač pa se jih veliko najbrž sramuje svoje revščine.

D. Ž.

valna postaja Kamnitnik, di- kulturni dom Sv. Duh in Reteče, skont Podlubnik, gasilski dom Godešič. H. Jelovčan

Škofjeločani lahko počitnikujejo tudi ceneje

Priložnost za družine in upokojence

Železniki, 22. maja - Škofjeloško počitniško društvo že vrsto let skrbti, da si počitnice ob morju lahko privoščijo tudi tisti z malo manj polnimi denarnicami. Tudi letos že sprejemajo prijave za odid v počitniškem domu v Portorožu v bungalovih v Strunjanu. Po novem je pisarna Počitniškega društva v Železnikih, poleg prijav pri poverjenikih v podjetjih pa se lahko o možnostih letovanja pozname tudi po telefonom 66-981.

"V počitniškem domu, de-pandansi in lesenih hišicah v Portorožu imamo šestdeset ležišč, v udobnih počitniških bungalovih v Strunjani, ki bodo letos v uporabi četrto leto, pa sto. Naši sovlgateli so škofjeloška podjetja LTH, Gorenjska predilnica, Kmetijska zadruga, ABC Loka, Tehnik in Šešir. Sovlgateli pa so tudi podjetja v Železnikih, Žireh in Gorenji vasi: Iskra, Alples, Niko, Tehnica, Ratitovec, RUŽV, Alpina, Etiketa in Mercator Sora Žiri. Zaposleni v teh podjetjih, ki so hkrati tudi člani počitniškega društva, imajo prednosti pri uporabi počitniških kapacetov, pa tudi popuste

pri penzionskih cenah. Občutek pa imam, da tisti, ki v podjetjih skrbijo za obveščanje delavcev o počitnikovanju, ne poskrbijo dosti, da bi vsi izvedeli za ponudbo in ugodne cene," je povedal Tone Sedej iz Počitniškega društva.

Cene za člane počitniškega društva so v Portorožu v pred in po sezoni 150 dinarjev za odrasle in 100 za otroke, v sezoni pa 170 za odrasle in 120 za otroke. V Strunjani stane polpenzion v pred in po sezoni 160 dinarjev za odrasle in 120 za otroke, v sezoni pa 190 za odrasle in 140 za otroke. Nekaj (vendar ne veliko) višje so cene za tiste, ki niso zaposleni v podjetjih, sovlgate-

lih. "Letos smo na željo naših članov uveli nekakšen polpenzion, z obilnim zajtrkom in zgodnjim večerjo. Nekaj dvo in tro posteljnih sob imamo še prostih, le v Strunjani je v glavnih sezoni že zasedeno. Precej zanimanja za naše kapacitete je

V. Stanovnik

Vesti

Praznik češenj

V nedeljo, 3. junija, bodo kranjski upokojenci odšli na izlet v Dobrovo v Gorških brdih, kjer slavijo praznik češenj. Odpeljali se bodo ob 8. uri zjutraj izpred kina Center v Kranju, prijavijo pa se tako kot vselej na Tomšičevi 4 v pondeljek, sredo ali petek dopoldne.

Društvo upokojencev Žabnica pa izlet v Brda organizira za 4. junij, udeleženci pa bodo ob tej priložnosti obiskali tudi Gorico v Italiji. Prijavijo naj se najkasneje do 2. junija poverjeniku, ki jim je predhodno prinesel vabilo.

Namesto cvetja na grob

Dar v humanitarne namene

Nova vas, 24. maja - Jože Kristan iz Nove vasi pri Radovljici se je odločil, da poleg pogrebnih storitev organizira tudi humanitarne akcije ali namenska darila namesto cvetja na grob. Pogreb ni nič manj svečan, če je manj cvetja. Komu darovati?

Jože Kristan iz Nove vasi pri Radovljici se je že pred časom odločil, da začne z obrtjo vseh pogrebnih storitev, kot so prevozi pokojnikov in žar, nabava krst in raznih dodatkov, žarnih niš, sveč, ureditev dokumentacije (svojci pokojnika predložijo le osebno izkaznico in zdravstveno knjižico, vse ostalo opravi Jože Kristan), upeljitev organizira v štiriindvajsetih urah...

Zdaj se je Jože Kristan tudi odločil za organizacijo humanitarne akcije, za namensko darilo namesto cvetja na grob. Ugotovil je, da veliko svojcev namesto cvetja in vencev želi dariti v humanitarne namene, vendar imajo pri tem nemalo težav, saj ne poznajo žiro računov ustanov. »Tisti, ki so verni,« pravi Jože Kristan, »običajno namenijo denar za izgradnjo cerkva na Slovenskem,

medtem ko se ostali ne znajdejo in ne vedo, kako bi nakazali recimo jeseniški bolnišnici, Onkološkemu inštitutu, slepim, gluhenom, paraplegikom. Vsak ima svoje želje, zato sem zbral obrazce in žiro račune vseh teh ustanov in po dogovoru s svojci pošljam tudi vse te obrazce. Dosej imam tudi že toliko izkušenj, da vem, da je, denimo, dvajset vencev na grobu preveč - veliko lepše je le nekaj ikeban in nekaj vencev ali šopkov in zato pogreb ni manj svečan. Vsi tisti, ki bodo namenili denar v dobrdelne namene, pa bodo moralno zadovoljni, saj bodo čutili, da so

tako pomagali nekomu, ki je v stiski...«

Jože Kristan ima posebno lepe vizitke, ki se postavijo ob pokojnika in na katerih piše, kdo je namenil denar za humanitarne namene. Denar pa Jože Kristan sam pošlje ustanovi, od katere darovalec potem dobije zahvalno pismo, tako da se vidi, da je bil dar res poslan temu, ki mu je bil namenjen. Vse informacije o organizaciji humanitarnih akcij in namenskih darilih namesto cvetja na grob posreduje vsak dan od 16. do 18. ure po telefonu 73-365. D. Sedej

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Pogodbo o zaposlitvi bodo morali podpisati vsi delavci

VPRAŠANJE:

Govori se, da bomo morali v kratkem vsi delavci in ne samo tisti, ki se nanovo zaposlujejo, podpisati pogodbo o delu. Ali nam bo do s to pogodbo lahko zmanjšane dosedanje pravice?

ODGOVOR:

Iz vprašanja je mogoče razbrati, da se nanaša na pogodbo o zaposlitvi in ne na pogodbo o delu. Pogodba o delu se namreč sklene le za opravljanje začasnih ali občasnih del in med strankama ne vzpostavlja delovnega razmerja, sklenitev oz. podpis posebne pogodbe o zaposlitvi pa je z novo zakonodajo dejansko določeno kot oblika sklenitve delovnega razmerja. Po novem torej ne bomo več podpisovali t. i. pristopnih izjav, ampak bomo s podjetjem podpisali pogodbo o zaposlitvi.

Takšen način sklepanja delovnega razmerja, ki je bil do slesj uveljavljen le v zasebnem sektorju, je rezultat dosledne izpeljave nove konцепcije delovnega razmerja. Delavec namreč delovnega razmerja ne sklepa več z drugimi delavci (asociativna koncepacija DR), ampak ga sklepa s podjetjem kot pravno osebo. To pa pomeni, da delovno razmerje ni več opredeljeno kot medsebojno razmerje med delavci, ampak kot dvostransko (pogodbeno) razmerje med dvema strankama (delavcem in podjetjem). Iz tega izhaja tudi celoten bodoči sistem avtonomnega urejanja pravic in obveznosti delavcev s kolektivnimi pogodbami (namesto dosedanjih SSA), ki smo jih doslej prav tako poznali samo v zasebnem sektorju. Tudi kolektivne pogodbe kot obvezno podlago za sklepanje individualnih pogodb o zaposlitvi bosta sklepali dve stranki in sicer delodajalc (podjetje oz. v njihovem imenu gospodarska zbornica) ter sindikat (zastopnik delavcev).

Zakon res določa, da bodo zaradi opisane transformacije same narave delovnega razmerja moralni individualne pogodbe o zaposlitvi na novo skleniti tudi vsi delavci, ki so že v delovnem razmerju. Zadnji rok je 1. 7. 1991, posledica nepodpis pa je prenehanje delovnega razmerja. S temi pogodbami bodo na podlagi kolektivnih pogodb (generalne, panožne, podjetniške) podrobnejše urejene le tiste pravice in obveznosti delavcev, ki so specifične za vsako konkretno delovno mesto (plača, letni dopust, ipd.). Že pridobljene pravice delavcev pa z njimi načeloma ne bi smelete biti zmanjšane ali spremenjene, razen kolikor drugačna ureditev teh pravic (npr. višina OD) ne izhaja iz nove zakonodaje in kolektivnih pogodb. Zakon celo izrecno določa, da se s pogodbo o zaposlitvi ne more npr. delovno razmerje za nedoločen čas prekvalificirati v delovno razmerje za določen čas ali spremeniti razporeditve na delovno mesto, na katerem je delavec delal ob uveljavljeni novega zakona. Seveda pa bo imel delavec tudi pravico pred podpisom zahtevati preverjanje skladnosti predloga te pogodbe z zakonom in kolektivno pogodbo oz. splošnim aktom pred pristopnim sodiščem.

Vodja pravne službe pri OS ZSSS Kranj
Mato Gostiša

POMISEL

Za par otroških čevljev

Tudi zadnja, pravomajska valorizacija preživin je sprožila stare pomisle. Zavezancem, ki so po razvoti dolžni plačevati za svoje otroke, vsakokratno povečanje preživin težko leže na dušu, medtem ko otroci (oziroma matere, ki jim ostane njihovo preživljvanje) še vedno ostanejo prikrajšani. Valorizacijski količniki se namreč ravnajo po živiljenjskih stroških, kot vemo, pa ti rastejo hitreje od osebnih dohodkov, zato ni čudno, če so se octem zdeli krivični. Tisoč dinarjev preživin za otroka ta mesec res ni kdake kako velik denar, toda če ga mora odritini oče od zajamčenega osebnega dohodka, je kajpada druga pesem. Šela z zadnjo valorizacijo (od lani se ta opravlja na vsaka dva meseca) so ubrali pri izračunu vmesno pot med živiljenjskimi stroški in osebnimi dohodki.

Izračun preživin in njihovo povečevanje najbrž nikoli ne bo takšno, da bi bili obe strani zadovoljni, čeprav bi morali pri izračunu v prvi vrsti misliti na otrokovo pravico, da tudi od drugega roditelja dobi svoj materialni delež za živiljenje. Kolikso so preživnine, je težko oceniti. Nekateri bolje situirani očetje, ki imajo poleg materialnega blagostanja tudi pravsnji čut za dolžnost, otrokom namenijo dostojo preživinino, spet druga skrajnost so simbolični zneski, ker so bile preživnine odmerjene bodisi davno tega bodisi jih je treba vsakič sproti iztožiti. Preživnine, ki jih prejema največje število otrok, se po zadnji valorizaciji sučijo okoli tisočaka, s čimer si je mogoče kupiti par otroških čevljev in še nekaj drobnarjev. Toda tem iz sredine preživinske lestvice se v primeri z otroki, ki so zaradi različnih okoliščin obsojeni na nizko preživinino, godi kar dobro. Na žalost v tem sistemu ne obstaja najnižja preživinina, kakor so z najnižjo pokojnino ali z minimalno plačo zavarovane kategorije najbolj ogroženih odraslih prebivalcev. Pa ne bi bilo napak, ko bi bila tudi ta pravica varovana z najnižjim zneskom!

D. Z. Žleb

Vesti

Dva izleta

Društvo upokojencev iz Kranja vabi še na dvoje zanimivih izletov. V četrtek, 7. junija, potujejo v Furlanijo Julijsko krajino, in sicer ob 6. uri izpred kina Center. Cena izleta je 220 dinarjev. Naslednji četrtek, 14. junija, pa pojdejo na Trsat, otok Krk in v Opatijo. Odhod je prav tako ob 6. uri zjutraj izpred kina Center. Prijave sprejemajo v društveni pisarni ob poslednjih, sredah in petkih dopoldne.

Planinski izlet na Srednji vrh

Planinska sekacija pri Društvu upokojencev Kranj vabi na planinski izlet na Srednji vrh, v osrčje Gozd Martuljka. Odhod je 7. junija, ob 8.10 z avtobusne postaje v Kranju, kjer se bodo zbrali ob 7.45. Oprema naj bo planinska. Izlet bosta vodili Metka Šparovec in Dragica Pirih.

PONOVNO NIZKI UDARCI V JAVNEM NASTOPANJU

Pismo Staneta Pečarja oziroma »Sekretariata predsedstva OOOZB NOV Škofja Loka«, ki je bilo objavljeno v Gorenjskem glasu dne 22. aprila 1990, v rubriki »Prejeli smo« v celoti odklanjam. V njem je podan neobjektiven in neresničen prikaz poteka letne konference Krajevne organizacije ZB NOV Stara Loka - Podlubnik, obenem pa deluje kot tipična oblika stalinistične partijske karakteristike za napadenje osebo, saj ne dovoljuje članu ZB razmišljanj in stališč izven ograje, ki jo določa »Sekretariat...«

Kar sem napisal 9. marca 1990 v Delu glede poteka omenjene borčevske konference marca 1987, lahko še enkrat potrdim. Takrat sem bil že tretje leto tajnik Krajevnega odbora ZZB Stara Loka - Podlubnik in sem redno pisal zapisnike odborovih sej. V dušo sem poznal sodelavce in dobro pozнал utrip organizacije. Tudi o poteku omenjene letne konference sem zapisal zabeležko, ki mi je bila podlaga za moj odgovor Stanetu Pečarju.

Stane Pečar presenečen vprašuje, zakaj je France Kavčič sploh reagiral na pisanje, ki mu ni bilo namenjeno. Res je, ni bilo namenjeno meni, temveč dr. Jožetu Pučniku. Zakaj sem se jaz potem takrat sploh oglašil? Zato, ker sem čutil v tem napadu nekaj zahrbnega, nepoštenega, posebej, ker sem se hkrati spomnil na Pečarjev napad na Novo revijo marca 1987 na naši borčevski konferenci. Ob Pečarjeva napada imata nekaj skupnega. Pečar nameč napada nekaj kar sploh ne pozna. Ob napadu na Novo revijo 57 (Slovenski narodni program) vsebine sploh ni poznal, revije sploh ni bral, se pravi, da je vsebino in pisce članov napadel kot zvesti član Partije po njenem nalogu! Tri leta pozneje pa isti Stane Pečar napade dr. Jožeta Pučnika, predsednika Demosa, ki ga tudi sploh ne pozna ne kot človeka, ne kot politika. Zopet zvesti član Partije Stane Pečar udari po njem, in brani partijsko državno vodstvo.

Toda Stane Pečar ni edini v Sloveniji, ki je marca 1987 napadel Novo revijo 57 (Slovenski narodni program). Treba je sa-

lubnik marca 1990 navajal borcem oziroma članom Zveze borcev imena kandidatov na listi KPS-SDP in SZ, ki naj jih volijo. Verjetno je bilo tudi drugod po Sloveniji tako.

Postavlja se vprašanje koliko čase bo še 10 odstotkov partijev komandiralo 90 odstotkom članov v Zvezi borcev oziroma koliko časa bo Zveza borcev osnovni temelj in gradbeni material za komunistično partijo na Slovenijskem narodni program) in pri tem do kraja izkoristila ravno borčevske organizacije.

Tudi dr. Jožeta Pučnika v predvolilni kampanji ni napadel samo Stane Pečar iz Škofje Loke. Lahko smo brali take napade in različnih krajev Slovenije, pod različnimi imeni. V Radovljici, Logatcu in Novi Gorici (in morda še kje) so take napade podpisale celo osebe, ki tam ne živijo, to smo lahko brali v Delu in Mladini.

Sicer pa Zveza borcev ni bila le v teh primerih uporabljena kot partijska dekla. Najhujše napade je Partija prirejala preko Zveze borcev v letu 1972 in naprej, ko je politično uničevala takrat v Sloveniji najbolj popularnega člena Partije, se pravi lastnega človeka, Staneta Kavčiča in slovenske liberalce. Partija je takrat operirala z lažmi o sestanku Kavčič - Žebot in še z drugimi umazanijami. Po dolgih letih je te laži odkrita »Cesta afera« (knjiga Igorja Omerje).

Nikjer se nisem spuščal v očeno Stanetu Pečarju kot operativnega delavca v Zvezi borcev. Nič ni misel mi ne bi prišlo, da bi ga kot operativnega delavca v Zvezi borcev ali kot člena Partije zaradi njegovega mišljenja jano napadel. Če sva bila kdaj o čem različnih mišljenjih, sva si to povedala, pa je šlo naprej. Toda, če misli Stane Pečar postati večni napadalec v javnem življenju, je prav, da ga kot takega spoznamo. Končno ima pravico svojega mišljenja in javnega nastopanja. V težo in pomembnost podpore s strani borcev, na katero se sklicuje Stane Pečar, se nimam namena spuščati. Vsem samo to, da je lahko postal predsednik občinskega odbora Zveze borcev v Škofji Liki, od njene ustanovitve dalje, le tisti, ki ga je določila Partija. Verjetno je tako tudi v drugih slovenskih občinah.

Da je Zveza borcev kot organizacija predvsem partijska transmisija, je pokazala tudi le-tešnja predvolilna kampanja. Kjer koli je le mogla, je Partija porabila borce v predvolilni kampanji, tako je n.pr. Stane Pečar izkoristil svojo avtoriteto predsednika občinskega odbora Zveze borcev Škofja Loka - Pod-

V letu 1989 pa sem podpisal Majniško deklaracijo, ki v svojih treh točkah vsebuje v bistvu isti

program, za katerega sem prisegel leta 1941. Ali je za Staneta Pečarja in Sekretariatu predsedstva OO ZZB NOV Škofja Loka to dvojna morala?

Kako pa je z moralno Partije Stane Pečar?

Leta 1972 so bili v Sloveniji in Jugoslaviji največji sovražniki Partije liberalci, po katerih so Ti-Toro, Kardelj ter za njima ves partijski aparat organizirali vsespolno hajko. Po takrat veljavnih zakonih izvoljeni predsedniki in drugi funkcionarji, označeni za liberalce, po vseh republikah, so bili po diktatu Partije čez noč brez funkcije. Leta 1989 ista Partija svojo mladinsko organizacijo preimenovala v liberalno stranko in jim kupi še metuljčke, da bi bili »bolj ta pravi«. Kakšna morala je to?

V pripravah na volitve 1990 se Partija preimenuje s Stranko demokratične prenove in potem ko temeljito preštudira svojo volitveno strategijo in taktiko, preko Smolovce SZDL po milimetrih spušča v politično arenino slovensko alternativo. Partija sedaj hiti s študijem Nove revije 57 in Slovenskega narodnega programa ter še sproti ščipa od alternative vse nove in sveže sodobne projekte in zamisli. Tako pride Partija do volilne revije »Evropa zdaj«, hitro se preobleče iz rdeče v plavo in rumeno barvo, opusti tradicionalno partijsko rdečo zastavo, okrvavljeni v sedemdesetih letih bojev s krvjo milijonov padlih komunistov. Saj, mrtvi za to ne bodo vedeli, važne so volitve in boj za oblast.

**France Kavčič
Škofja Loka**

ALI RES ŽIVIM V BUTALAH?!

Najprej čestitke vsem novoizvoljenim voditeljem občinske skupščine Kranj. Upam, da se je s tem začelo v Kranju, obdobje na koncu katerega bomo volilci lahko rekli, da naša izbira ni bila slaba. Meni je pri tem jasno, da rezultatov ne bo mogoče dosegiti, če se vsak posebej in vsi skupaj, ne glede na stranksko pripadnost, ne bomo potrudili po svojih najboljših močeh in znanju. To pa seveda ne pomeni biti tihi, ko se s stališči posameznika, skupine ali stranke ne strijavi. Kritika v strankskem sistemu je zdrava reč. Več kot je je, bolj je sistem zdrav.

Seveda pa pod udar kritike padajo tudi izjave in ne samo dejanja, pri čemer ima beseda to lastnost, da je ne moreš vzeti več nazaj, ko je enkrat izgovorjena. Besede imajo tudi različno težo

kar sem jih enkrat prav posebej opazoval pri vojaški maši. Ko je to videl, je poveljnik prinesel bankovec za deset lir in ga ostentativno položil na krožnik.

In zdaj nazaj k pogovoru s kuratom glede javne hiše. Rekel sem mu: »Če je vse to res in pravite, da je, potem povejte generalu sledete: Če se to zgodi, potem ne boste smeli v nobeni cerkvi opravljati bogoslužja za svoje vojake. In če boste hoteli v cerkev, boste šli samo preko mojega trupla. To je prvo. Drugo. Čudim se, da Italijani v teh casih, ko se vse podira, nimate drugega dela kot ustanavljati javne hiše!«

Mojo izjavo je res prenesel. Naslednjega dne se srečava in ga vprašam, kako je bilo. »Ma la Sua Eccellenza il generale era molto mortificato. General je bil zelo užaljen in osramoten, potem pa je rekel »ne« in vso zadevo likvidiral.«

Verjetno je uvidel, da bi bil tudi odporni ljudi velik, ko je bil pri meni tak. Dekleta nameč še niso vedela, da kaj so izbrana in če bi jih začeli odvajati, potem sam Bog ve, kako je bilo?

Hudo je bilo z Italijani, križ je bil tudi s partizani. Ti so kar naprej izzivali tam, kjer res ni bilo treba. Italijani so se nato znašali nad nedolžnimi ljudmi, nad ženskami in otroci, moške pa so pošljali na Rab. Te sem skušal reševati in se v prošnji za reševanje interniranih žrtev moral poslužiti splošne formule, da se bodo, vrnivši se domov, pridružili borcem zoper komunizem. Zar vedal sem se, kaj utegne to pomeniti zame, če najdejo v arhivih te prošnje. Toda šlo je za rešitev družin. Videl sem, da se tudi partizani poslužujejo najrazličnejših trikov in tako marsikaj dosežejo. O mojih prizadevanjih za reševanje interniranih so že tedaj vede vse, saj so imeli izredno dobre obveščevalne zvezze pri Italijanih.

Posredoval sem za rešitev nedolžnih ljudi in rešil na stotine mladih mož in družinskih očetov. Ko so se vračali, se je skoraj vsak oglasil in se zahvalil. Govoril sem jim: »Zdaj si doma. Bodite takoj naši, da sta od tega umrla, vsak dan malo več. Ko pride k sebi, ostani doma in delaj za blagor družine. Potem bomo že kako. Nobenemu od teh pa nisem rekel, naj gre k belogardistom.«

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMORE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

Drugo svetovno vojno - žal ne moreva mimo nje - ste dokali kot dekan v Ribnici na Dolenjskem. Po vojni so Vas obtoževali sodelovanja z okupatorjem in z belo gardo. Kaj po-rečete danes na vse to?

Vse to je inscenirana laž! Če bi bilo kaj na tem, bi z mano opravili že med vojno, saj sem stanoval izven bloka in bi me lahko fentali kadarkoli. So dobro vedeli, kaj vse sem tvegal in doselgel zanje!

Res pa je, da v enem primeru ali dveh nisem mogel dosegiti tegega, za kar so dotične osebe posile. Nisem jim mogel zagovarjati, ker so jih dobili »in flagrant«. In potem so mene okrivili za vse.

Sicer pa se mi je v Ribnici godilo vse mogoče. Ko sem prišel dol, so bili pogosti ofri za ta ali oni namen. Zanimivo pa je bilo pri tem nekaj, kar me je kot Gorenjca motilo: žensk je bilo pri ofru veliko, od moških pa kvečjemu kakšnih deset. »Kako to, da moški ne gredo k ofru, sem spraševal ključarje. »Vejste, tu je taku, če grejm iz sejdeva ven, pa en drugi zasejde,« se je glasil odgovor. O, tu se pa da pomagati, sem si mislil. Šel sem k pasarju Žmucu v Ljubljano in naročil par velikih kromiranih krožnikov. Eno nedeljo pred ofrom sem nato oznanil, da bodo lahko med njim ostali kar na svojih sedežih »in vem, da boste radi odražali svoj dar«. In res je. Par statistih fantov se je korajzno sprehabalo s temi krožniki od klopi do klopi. Vsak je nekaj dal, malo ni upal, veliko pa tudi ne. »Al tu je pa bul, da se gre okul,« so ugotavljali. Poslej so torej darovali v večjem številu.

Z Ribnici je bilo treba ravnati »kujuščno«, sicer bi te okoli prinesli, da bi bilo joj. Ti ljudje so bistri, dobrni po srcu in poštevi. Ko so mi po angleškem bombardiranju pomagali evakuirati župnišče, se je veliko rešilo in nič ni bilo ukradenega. Pošteni so, a v vsakdanjem življenju te »nadmudrijo«. Mene se po prigodi z

ofrom v tem oziru niso več lotevali. Med njimi sem bil s srcem. A kaj, ko je ta vojska vse demoralizirala! Nekaj slabih ljudi, ki se v takih razmerah »izkažejo«, pa je povsod.

Med vojno je bilo v Ribnici grozno. Italijani so bili prave mrhe. Nemci, ki so prišli za njimi, so bili bolj dostojni. Posebno ženske niso bile nikoli varne pred njimi; kadar so delale na polju in so se prikazali Italijani, so morale bežati. Spomladi leta 1943, preden jih je pobralo, so hoteli v Ribnici napraviti javno hišo za nekaj tisoč vojakov. V ta namen so popisali najlepša in najbolj znana zdrava slovenska dekleta. Dr. Oražem, domaći zdravnik, jih je prepričeval, naj tegaj storijo.

Obupan je prišel k meni in mi povedal, da njega ne poslušajo, njihovi vojaški zdravniki pa si nič ne upajo. Prosil me je, naj poskusim še jaz. Tako se drugi dan, vprito svojih dveh kapelanov in vojakov, lotim njihovega kurata, tistega, ki je stanoval v župnišču. »Je res, kar nameravate?« - »E vero, e vero, kaj pa jaz morem, v Italiji je javna hiša v vsakem malo večjem kraju...« - »Pa Vi kot duhovnik verujete v božjo milost,« sem spraševal naprej. »Ma credo, credo...« - »Dobro, potem pa povejte svojim čredam, da to ne gre, v takem kraju pa še posebej ne!«

Versko stanje med Italijani je bilo zelo slabo. Veliko jih je bilo starih čez trideset let, pa še pri birmi niso bili. Leta 1941, ko je prišel škof Rožman, jih je birmal čez 40. Njihov poveljnik se je bahal: »Io sono catolicissimo. Jaz sem najbolj katoliški. Ho già avuto la prima comunione, ma la prima cresima non ancora. Pri prvem obhajilu sem že bil, pri birmi pa še ne.« Nekoč me pobral: »Kako to, da vaši ljudje tako malo dajo v puščico? Pa samo nekateri dajo!« Odvrnil sem, da dajo enkrat eni, drugič drugi večji znesek. »Od mojih pa vsak da,« se je pohvalil. »Toda, če bi prešteli naše in vaše darove, bi bila tehnica na naši strani.« Na-

**AC AUTOCOMMERCE
TRGOVINA KRAJN, C. JLA 14
POSEBNA PONUDBA
GORSKA KOLESNA
»Montelo« in »Shimano«
od 5.073,30 do 7.578,30 din
del. čas: od 7.30 do 15.30, sobota od 8.00 do 12.00**

tel. 23-977-23-968

Petindvajset let šolskega glasila Matijev rod

IDEJA KOT ŠOLSKI PROJEKT

Predvor - Ideja, ki otroke spodbudi k razmišljaju, literarnemu ustvarjanju, kjer se družita resnični in namišljeni svet, je bila vedno vredna posnemanja. Kako to narediti malce drugače, pa vendar za vse razumljivo in dostopno, so si zamisili učenci šole Matija Valjavec ob najnovejši številki šolskega glasila s semešnim naslovom Klobasa Ho in vse skupaj predstavili na zanimivem glasbeno literarnem večeru, kjer - verjeli ali ne - ni manjkalo tudi pravih klobas.

Morda bi si kdo predstavljal, da je šolsko glasilo sila enostavna stvar: učenci prinešajo spise, ki jih je učitelj ocenil kot primerne - in vse skupaj se objavi v šolskem glasilu. No, morda kje res tako tudi nastaja šolsko glasilo; toda Matijev rod - glasilo učencev Osnovne šole Matija Valjavec v Predvoru - pa prav gotovo ne na tak način. Niti zdaj, zadnjih pet let, ko nastaja pod mentorstvom Francke Žumer, niti ni bil tak pred petnajstimi leti, ko ga je do zavidljive ravni priveda Berta Golob. Takrat je bilo prav to šolsko glasilo med najboljšimi republiškimi šolskimi glasili, vsaj tako dobro kot na osnovni šoli v Cerkljah, s katero sta šoli izmenično enkratena, drugič druga osvajala republiška priznanja. Tudi zadnja leta ni nič drugače: predlani je bil Matijev rod najboljše glasilo na izbrano temo, pred dvema letoma pa so priznanje prejeli za celotno glasilo.

Vsi ti naslovi seveda povedo, da šolsko glasilo na šoli Matije Valjaveca ne nastaja kar tako z levo roko, pač pa se zanj resnično potrudijo. Miha Mohor, slavist s kranjske gimnazije, je pred kratkim pripravil historiat slovenskih šolskih glasil (objavljen bo v Mentorju), kjer ugotavlja zavidljivo raven prav za predvorsko šolsko glasilo. Hvala prav gotovo ni nastala kar tako, saj je ocenjevalec pregledal na stotine šolskih glasil slovenskih osnovnih šol.

Prav za svoj mali jubilej - petindvajsetletnico izhajanja - so na Osnovni šoli Matija Valjavec pripravili šolsko glasilo - vendar znova malce drugače.

"Zamisili smo si ga kot skupinsko delo v novinarskem krožku," je povedala mentorica Francika Žumer, "vendar pa je nastajalo širše, k sodelovanju smo povabili vse učence, tudi učitelje in še nekdanje učence.

FILM FILM FILM FILM FILM FILM

Rojen 4. julija

(Born of the 4th of July)

Glavna vloga: Tom Cruise;
scenarij: Ron Kovic in O. Stone;
režija: Oliver Stone

Komaj nekaj mesecev po podelitvi Oscarjev prihaja tudi v naše kinematografe eden od favoritorov ameriške lanskoletno filmske produkcije. Nominiran za več, nagrajen pa z enim Oscarjem, se Rojen 4. julija spet loteva ameriške travme - Vietnamom. Če se je Oliver Stone pri Platoonu lotil te teme najbolj neposredno in iz lastnih izkušenj, postavljoč dogajanje v goltajoči vrtinec vojaškega okolia, pomeni Rojen 4. julija nekakšno logično nadaljevanje usode enega od mnogih junakov vietnamske vojne. Pohabljen in pozabljen, odpisan in usmiljenja vreden, mora nepričazni junak novega časa na invalidskem vozičku in z vso vedo, ki sodi zraven, začeti novo življenje. Mickey Rourke iz Zmajevega leta je svojo poševenočke sovražnike neusmiljen reševal še dolgo po Vietnamu, vendar je imel veliko prednost - lahko je hodil s svojimi nogami. Ron Kovic ima le invalidski voziček, to pa mu one-mogoča pobeg v žanru. Torej se

mora lotiti svoje moralne in fizične identitete mnogo bolj radikalno. Začeti znova od otroštva, zagristi se v lastno freudovsko moro, počistiti z materjo, početi najodvratnejše stvari, da bi imel vsaj možnosti zaživeti svobodno življenje. Možnost seveda še ne pomeni uspeha in iztrgan iz družinskega okolia se Ron potika naokoli iščoč smisel, spoštovanje, ljubezen in svobodo. Ronova usoda tako vsebuje presek ameriških »velikih tem« od 60. do 70. let: konzervativizem, patriotizem, Vietnam, šok, osvečanje, hipi-kultura, glasba, seksualna revolucija, protirezimske demonstracije... V osemdesetih se pa vse tako ali drugače spreverje v biznis. Produkt uspešnega biznisa je tudi film Rojen 4. julija. Za nekatere patetičen, za druge pretresljiv. Oscar za režijo Oliverju Stoneu pa dokazuje dve stvari: da priznana za minulo delo vedno prihajajo prepozno in da možakar neomajno verjava v tisto, o čemer nam govorja.

Z. S.

tega, kar je, če jih ne bi družila ista ideja. Sploh pa jim kaj takega ne gre ravno težko od rok, nameč pisanje.

Okoli tematskih šolskih glasil so se na šoli Matija Valjavec trudili že prej: izdali so na primer šolsko glasilo na temo ugank, turizma, domačega kraja, pisali so spise v slogu Matije Valjavca in podobno.

Kot je povedala mentorica Francika Žagar, so učenci takoj zagreti za spise, da vsak teden pošlje najrazličnejšim časopisi

široki paleti časopisov in revij, ki izhajajo pri nas. Razumljivo, da vse ne berejo, veliko pa je že, da jih poznajo.

Ob takšni delavnosti učencev, bi si mislili, da najmanj vsak mesec lahko izdajo šolsko glasilo. Pa žal ni tako: Klobasa Ho je v tem šolskem letu edini izid. Res pa so vzopredno pripravljali tudi redno številko glasila, ki bo izšla v kratkom. Razlog, da izide šolsko glasilo tako poredko, je dokaj preprost - za to na šolah ni več denarja. Izdatek deset tisoč din za naklado okoli 400 izvodov glasila je namreč številka, ki že presega šolske zmožnosti. Pa je škoda, da je tako: med strani šolskega glasila je namreč ujetih toliko iskric mlade ustvarjalcev.

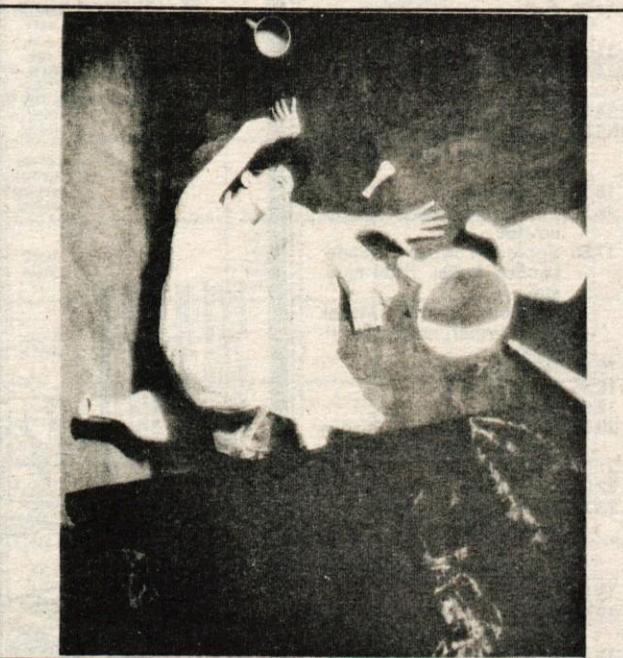
Nastalo je prav literarno glasilo, v katerega pa niso pisali le izbranci, nameč učenci najbolj vešči pisana spisov, pač pa so dali prostora tudi najmlajšim kolegom. Vsi skupaj so tekmovali le zgolj sami s seboj, vsi skupaj pa so ustvarili projekt, ki bi mu že lahko rekli literatura, ne glede da je v primeri s knjigo izsel kot šolsko glasilo. Na ta način je dal sodelujočim občutek, da so ustvarili nekaj, kar najbrž ne bi dalo som in revijam celo vrsto pisnih izdelkov. Njihovi spisi se pojavljajo v TV - 15, v Dnevniku, Gorenjskem glasu, v revijah, kot so Ciciban, Pil, pišejo spise za različne natečaje. Zdi se, da je to tudi način, kako se že otroci lahko razgledajo po

Lea Mencinger

ILUZIJA BESED

Ljubljana - V spodnjih prostorih Moderne galerije so odprli razstavo fotografij Iluzija besed, skupni projekt Barbare Jakše in Staneta Jeršiča, mladih slovenskih fotografov, ki sta ob razstavi izdala tudi knjigo.

"So prostori, so telesa, ki jih poseljujejo," je zapisal v spremnici besedi k razstavi dr. Jure Mikuž. Rostori so fantastični, metafizični, telesa so z one strani zavednega, so naše sanje, naša do-

mišljija. Sta dva fotografa, Barbara Jakše, Stane Jeršič, ki skušata vizualizirati iluzijo, upodobiti tisto, kar si želimo in česar se hkrati bojimo. Naše skrite želje, ki so obenem strahovi, ki so radost in bolečina, ki so užitek in trpljenje. Če je za besedo iluzija, podoba, pa to še ne pomeni, da je za vsako podobo, ki je seveda iluzija tudi beseda. Podoba, iluzijo lahko pokaže samo umetnik, če o njej spregovori z besedami, lastnimi slikarstvu, fotografiji, filmu. Te besede pričarajo iluzijo, iluzija pa očara pogled in začara gledalca." Razstava bo na ogled do 1. junija.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja fotografije Herman Pivk. V galerijskih prostorih Mestne hiše je na ogled razstava ljudske plastike na Gorenjskem iz zbirke Gorenjskega muzeja.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava Narava v očeh otroka, razstava izdelkov predšolskih otrok.

V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava likovne ustvarjalnosti učencev osnovnih šol.

VRBA - Prešernova hiša je spet odprta vsak dan od 8. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan od 9.30 do 16. ure, ob sobotah je zaprta.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo grafik enajstih mladih kitajskega grafikov. O razvoju kitajske grafične bo govoril Mitja Saje.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava tapiserij Silve Horvat.

V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava fotografij članov Foto kino kluba Anton Ažbe Škofja Loka.

V Osnovni šoli Cvetka Golarja je na ogled razstava del slikarja Berčiča - Berka.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. Skupinam je na voljo tudi učna delavnica v okroglem stolpu.

HOTAVLJE - Danes v petek, ob 18. uri bodo v gostišču Lipan na Hotavljah odprli slikarsko razstavo Janeza Justina.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja akad. slikar Miran Prodnik.

GLEDALIŠČE NA PROSTEM

Doslovče - Gledališče Tone Čufar z Jesenic bo tudi v letošnji sezoni nastopilo v Doslovčah pred Finžgarjevo rojstno hišo. Jutri, v soboto, ob 20.30 bodo na prostem zaigrali komedijo Carla Goldonija Ribiške zdrahe. Če bo vreme slabo, bo predstava prestavljena na kasnejši datum.

KONCERT ZPZ LUBNIK

Škofja Loka - V cerkvi sv. Jurija v Stari Loki bo danes, v petek, ob 20. uri koncert združenega pevskega zboru Lubnik. Z zborom Lubnik sodelujejo na koncertu še člani pevskega zborov Davorin Jenko iz Cerkelj, Zvon iz Mengša, Logaški oktet in Oktet bratov Pirnat. Na programu so skladbe iz zakladnice cerkvene glasbe. Združenemu zboru bo dirigiral Tomaž Tozon, organist bo prof. Hubert Bergant. Vstopnice so na voljo uro pred koncertom v Stari Loki.

Predstavljamo vam: igralka Tatjana Košir

Tatjana Koširjeva pred tisočo predstavo

Na minulem srečanju amaterskih gledaliških skupin v Postojni je dolgoletna igralka amaterskega gledališča Tone Čufar Tatjana Koširjeva prejela visoko priznanje gledaliških skupin za živiljenjsko delo.

Tatjana Košir, ki je na odrskih deskah jeseniškega gledališča že 35 let in ki bo jeseni nastopila že v tisoči predstav, ima že vrsto uglednih gledaliških priznanj: Prešernovo nagrado, Severjevo nagrado, več jubilejnih nagrad, znack in plaket.

»Vedno mi je bilo najbolj všeč, če je bilo s predstavo zadovoljno jeseniško občinstvo, kajti prepričana sem, da je precej zahtevno in da nagradi dobri in graju slabo,« pravi Tatjana. »Res pa je tudi, da je bilo v jeseniškem gledališču vedno veselje delati, saj je vedno skrbelo za dober repertoar. Zaradi občinstva ni teatru nikoli izneverilo, saj imamo na Jesenici vedno polno dvorano, česar smo vsi igralci zelo veseli.

Nastopala sem v različnih vlogah, tako dramati kot komedijah. Tako pa je naneslo, da so me nekako raje videli v komedijah in sem v njih dobila več vlog. Bil pa mi je vsak nastop drag, tako Ofelije v Hamletu kot Micke v Matičku. Vsaka vloga ti nekaj lepega da, nikoli ti ni dolgas; amatersko igranje mi je bilo tako konjiček kot resno delo. Zmeraj imam tudi tremo in mislim, da je malo moraš imeti, da se dobro začne in še bolje konča.

V teh letih je bilo seveda veliko komičnih scen, ki jih občinstvo ni opazilo, mi igralci pa se jih vedno s smehom spominjam. Spominjam se, kako mi je na hlačnem kostumu počila elastika in kako sem za zaveso reševala nerodno situacijo. Pa dvakrat sem si na odru zvila gleženj, a čeprav ob hudi bolečini vztrajala do konča.«

Po Tatjaninih stopinjah sta šla tudi sin in hčerka; Klemen je že dvajset let v gledališču, zdaj pa imenitno igra tudi že vnučka. Tatjana pravi, da je najbolj vesela tega, da na jeseniški oder prihaja veliko mladih igralcev in da jeseniško občinstvo še vedno rado spremlja vse predstave domačega teatra.

D. Sedej

POČASTITEV SKLADATELJA WOLFA

Slovenj Gradec - Po skoraj petih desetletjih, ko je bil v svetu izjemno cenjeni umetnik potisnen povsem na rob slovenskega kulturnega spomina, skuša vrsta prireditev po Sloveniji ponovno osvetiliti delo in življenje skladatelja, katerega družinske korenine so po najnovejših dogajanjih nesporno slovenske. Osrednja prireditev je prav gotovo razstava v skladateljevem rojstnem kraju Slovenj Gradec, ki jo je postavila dr. Margarete Saary z dunajske glasbene akademije. Razstava v slovenjegrški Galeriji likovnih umetnosti bo odprta še do 5. junija letos. Škofjeloška ZKO organizira ogled razstave za 50 udeležencev z avtobusom, ki bo odpeljal v soboto, 2. junija, ob 7. uri izpred hotela Transturist v Škofji Loki. Vse informacije na ZKO Škofji Loki, tel. 621-535.

TV SPORED

PETEK

25. maja

- 9.00 Mozaik, ponovitev
9.30 Boj za obstanek
10.25 Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.50 Mozaik, ponovitev
17.45 Čez tri gore... z mešanim povezanim zborom Akord
18.15 F. Puntar: Ku-ku, 12. del: Pustolovčina
18.30 Poltronja expres, španska nanizanka
18.40 Noro, norejše, norišnica, norveška igra serija
19.00 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Zrcalo tedna
20.20 V učilnici zgodovine, dokumentarna oddaja
20.55 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka (2/42)
21.50 TV dnevnik
22.15 Oči kritike
23.50 Smrt prijateljstva, angleški film

2. program TV Ljubljana

- 16.40 Rally Saturnus, posnetek iz Stanežič
17.50 Regionalni programi TV Ljubljana
Studio Maribor: Tele M
19.00 Alpsi večer, ponovitev 1. oddaje
19.30 TV dnevnik
20.00 Koncert simfonikov RTV Ljubljana
21.00 Vprašajte ZIS
22.00 Satelitski programi

TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.35 Prezrili ste, poglejte
13.00 Kvizkoteka
14.20 Poročila
14.30 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Muppet show
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Glas srca, angleška nadaljevanka
21.00 Ženskam z ljubeznijo, zabavna oddaja
21.45 TV dnevnik 3
22.05 O sole mio, oddaja o kulturi
23.05 Šport danes
23.05 Noč z vami
Razkošje, italijanska nadaljevanka
Dinastija, ameriška nadaljevanka
1.40 Poročila
1.45 Electric blue, erotični program

SOBOTA

26. maja

- 8.30 Izbor tedenske programske tvornosti
8.30 Nemščina
9.00 Spored za otroke in mlade Radovedni Taček: Klobuk
9.10 Lonček kuhanj: ocvrte miske
9.25 ZBIS: Zlata ptica
9.40 Ciciban, dober dan: Jesen v dolini ribnikov
9.55 F. Puntar: Ku-ku: Strunohodec, lutkovna igrica
10.15 Alice v deželi risb, oddaja TV Sa
10.30 Ovčar Hobo, ameriška nanizanka
10.55 Pogledi: Njegovo veličanstvo - čevelj
11.55 Zgodbne iz školjke, 20. oddaja
12.30 Večerni gost
13.15 Oči kritike
15.40 Videogodba, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Čas poletja, ameriški film
18.40 Vaš zelenjavni vrt, izobraževalna serija, ponovitev
19.10 Risanka
19.18 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.59 Utrip
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Kolo sreče
22.05 TV dnevnik
22.25 J. Gould: Grehi, ameriška nadaljevanka
23.15 Smrt lepotice z naslovnicami, ameriški film

2. program TV Ljubljana

- 14.55 Kako biti skupaj, oddaja TV

PONEDELJEK

28. maja

- 9.00 Spored za otroke in mlade
9.15 Slovenska glasbila in godci: razvoj citer
9.50 Utrip
10.05 Zrcalo tedna
10.20 TV mernik
10.30 Sova
10.45 Mozaik, Zdravo, ponovitev
18.10 Spored za otroke in mlade
18.15 Radovedni Taček: klobuk
18.45 Alice v deželi risb, otroška serija
19.00 Risanka
19.10 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 R. Šeligo: Volčji čas ljubzeni, posnetek predstave SNG Ljubljana
22.05 TV dnevnik, Vreme
22.30 Osmi dan
23.15 Operne zgodbe
0.05 Sova Skrivni predal, angleška serija

TV Zagreb

- 8.50 TV koledar
9.00 Izbor iz šolskega programa
10.00 Nemščina
10.35 Čebelica Maja
11.00 Prezrili ste, poglejte
12.05 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanka
13.00 Družinski magazin
14.30 Ciklus bajke: Trnuljčica, ameriški film
15.55 Sedmi čut, oddaja o programu
16.05 Kritična točka
16.50 TV dnevnik
17.05 Jugoslovenski pisci na TV ekrani - Miroslav Krleža: Kraljevo, posnetek predstave gledališča Gavella
18.30 Teleobjektiv, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.15 Alf, ameriška nanizanka
20.50 Jurjanji napovedovalci, kanadski film
22.40 TV dnevnik
22.55 Športna sobota
23.15 Poročila v angleščini
23.20 Noč z vami
1.50 Poročila

NEDELJA

27. maja

- 8.55 Otroška matineja
9.45 Poltronja expres, španska nadaljevanka
10.15 Grehi, ponovitev nadaljevanke
11.05 Alo, alo, humoristična serija
11.30 Videomeh
12.00 Kmetijska oddaja, TV Novi Sad
13.10 Formula 1, francoska nadaljevanka
14.00 Prisluhnimo tisini
14.40 Križkraž
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Kulurock, zabavnoglasbena oddaja TV Zagreb
17.30 Oklahoma Kid, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Balkan ekspres, igra serija
20.55 Zdravo
22.15 TV dnevnik
22.40 Sova Skrivni predal, francoska nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

- 10.00 Oddaja za JLA
13.00 Nedeljsko športno popoldne
15.10 Monte Carlo: avtomobilske dirke formule 1 za veliko nagrado Monaca, prenos
18.45 Rally Saturnus, reportaža iz Stanežič
19.00 Nadaljevanje športnega popoldneva
19.30 TV dnevnik
20.00 Drobo gospodarstvo, dokumentarna serija
20.30 Metabolizem in nezavedno v plastiki Toneta Demšarja, dokumentarna oddaja
20.55 Avtomobilske dirke formule 1, posnetek iz Monte Carla
20.05 Športni pregled
22.40 Mladi glasbeniki, avstrijski dokumentarni film
23.40 Kronika Sterijinega pozorja

1. program TV Zagreb

- 9.30 Poročila
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
13.00 Ciklon Tracy, zadnji del avstralske nadaljevanke
13.45 Poročila
14.00 Nedeljsko popoldne
16.15 Bitje imenovančček, ameriška poljudnoznanstvena serija
17.10 Blueberry Hill, ameriški film
18.45 Risana serija
19.10 TV sreča
20.00 Vrnitev Arsena Lupina, francoska nanizanka
21.05 Zabavna glasba
21.35 TV dnevnik
21.55 Kronika kongresa ZSMJ v Ljubljani
22.05 Športni pregled
22.35 Poročila v angleščini
22.40 Noč z vami

TOREK

29. maja

- 9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Zgodbne iz školjke, 22. oddaja
9.30 Ko komarji pikirajo
9.55 Kmečki upori na Slovenskem
10.15 Vzemi si čas, ne življena
10.30 Nemščina
11.00 Sedma steza, oddaja o športu
11.15 Osmi dan, ponovitev
14.25 Nemščina, 9. lekcija, ponovitev
14.55 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, Skrivni predal, ponovitev francoske nadaljevanke
16.30 TV dnevnik
16.50 TV mozaik: Šolska TV, ponovitev
17.50 Spored za otroke in mlade Lonček, kuhanj: rižev naranček
Cvetlične zgodbe: Maček Jaka vrtnar, angleška risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Moja poslednja sanja, francoska nadaljevanka
21.05 Cirkum musica
22.05 TV dnevnik
22.30 Sova Skrivni predal, francoska nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

- 16.55 Svet športa
17.45 Varaždin: rokomet (ž) - Jugoslavija: Evropa, prenos
19.00 Naša pesem '90, 2. oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Dunaj: peto evropsko tekmovanje mladih glasbenikov, prenos
22.45 Žrebanje lota
22.50 Satelitski programi

1. program TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
8.30 Zloženka, oddaja za otroke

ŠEŠIR

28. maja

- 9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrili ste, poglejte
13.45 Šolski program
14.50 Poročila
15.00 Barva noči, ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Alimenti - otrokova pravica, izobraževalna oddaja
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.45 Znanost
19.00 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.55 Ellis Island, serijski film
21.00 TV most Ljubljana - Beograd, kontaktna oddaja
22.30 TV dnevnik
22.50 Šport danes
22.55 Barva noči, nočni program
0.55 Poročila

SREDA

30. maja

- 9.00 Spored za otroke in mlade
Nana mlada opica
11.00 Moja poslednja sanja, ponovitev
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.45 Mozaik, ponovitev
18.00 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Misijon, angleški film
22.15 TV Dnevnik 3
22.40 Tuje pesmi, tuji obrazi: Biljana Ristić, zabavnoglasbena oddaja TV Novi Sad
22.55 Sova Skrivni predal, francoska nadaljevanka
0.20 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi
19.00 Vaš zelenjavni vrt izobraževalna serija
19.15 Opera Prima, dokumentarna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Modest Musorgski: Boris Godunov, opera
22.50 Svet poroča
23.15 Satelitski programi

1. program TV Zagreb

- 8.25 TV koledar

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
9.20 Šolska TV
14.55 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev
16.30 TV Dnevnik
16.50 TV mozaik
17.55 Spored za otroke in mlade
Otroci glasbe, ameriška zabavnoglasbena oddaja
18.35 Ovčar Hobo
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 E. Waugh: Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
21.05 Tednik
22.10 TV dnevnik
22.30 Ljubezni Blanke Kolak, slovenski film
0.10 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.00 Satelitski programi
17.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana -
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Modogokid in odmivi
15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP
17.00 Tedenski aktualni mozaik
18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba
19.45 Z instrumentalnimi ansamblimi

- ČETRTEK**

31. maja

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
9.20 Šolska TV
14.55 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev
16.30 TV Dnevnik
16.50 TV mozaik
17.55 Spored za otroke in mlade
Otroci glasbe, ameriška zabavnoglasbena oddaja
18.35 Ovčar Hobo
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 E. Waugh: Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
21.05 Tednik
22.10 TV dnevnik
22.30 Ljubezni Blanke Kolak, slovenski film
0.10 Video strani

- 2. program TV Ljubljana**

- 16.00 Satelitski programi
17.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana -
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Modogokid in odmivi
15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP
17.00 Tedenski aktualni mozaik
18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba
19.45 Z instrumentalnimi ansamblimi

- SOBOTA, 26. maja:**

- Prvi program**

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.50 Dobro jutro, otroci
9.05 Glasbena matineja - 11.05 Petkovo srečanje + glasba
12.00 Poročila - na današnji dan - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmivi - 15.45 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet
melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansamblimi
20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

- SOBOTA, 26. maja:**

- Prvi program**

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmivi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik
18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Z instrumentalnimi ansamblimi

- SOBOTA, 26. maja:**

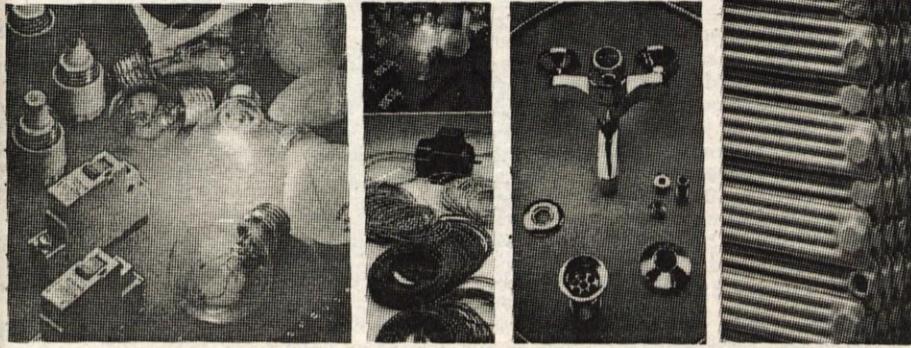
- Prvi program**

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.

**10 %
POPUST**

- VGRADNI ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL
- VODOVODNI MATERIAL
- MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE
- PVC INŠTALACIJSKI MATERIAL ZA KANALIZACIJO

POPUST VELJA ZA GOTOVINSKI NAKUP, ZA PRODAJO NA POTROŠNIŠKA POSOJILA IN ZA ČLANE STANOVANSKIH ZADRUG.

UGODNOST SE UPOŠTEVA PRI MINIMALNEM NAKUPU NAD 500,00 DIN.

PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE V NAŠIH PRODAJALNAH.

MERKUR VAS VABI

bili - 20.00 Koncert iz naših krajov
- 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

9.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

NEDELJA, 27. maja:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Medvedka s pentijo - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrica domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 28. maja:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minuti z ansambalom - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Za mlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmivi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minuti za jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba - 18.25 Zvoki signalni -

Nagradna križanka

Rešitev prejšnje križanke: vodoravno: sladoled, Somalka, telekomunikacija, Rota, monitor, pet, onan, enakost, Ali, kam, Aja, the, dj, Oriana, črnjava, vdrtje, AA, Isar, Noah, ring, Patna, jd, Osor, varan, to, Aalst, hlapec, pese, kva, opoj, Okker, Ink, AV, islamist, antikviteta, dota, Acapulco, Ameris, rin, Peer, tarn, it.

izžreballi smo naslednje reševalce:

1. nagrada Zlata Zaveljčina, Česta talcev 14, Koroška Bela, Jesenice, 2. nagrada Martina Zalar, Golnik 34, Golnik in tri tretje nagrade: Peter Kikelj, Žirovnica 97, Žirovnica, Edo Ošabnik, Moše Pijadeja 44, Kranj in Helena Juvan, Hafnerjevo 99, Škofja Loka.

Cestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 300 din

2. nagrada: 200 din

Tri tretje nagrade po 150 din.

Rešitev pošljite do sreda, 30. junijam na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

ČETRTEK, 31. maja:

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 21.05 Literarni večer - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

KINO

KRANJ CENTER

25. maja amer. barv. kom. DRAGA, POMANŠAL SEM OTROKE ob 16. uri, amer. črna kom. VOJNA ZAKONCEV ROSE ob 18. in 20. uri 26. maja amer. kom. DRAGA, POMANŠAL SEM OTROKE ob 17. uri, amer. črna kom. VOJNA ZAKONCEV ROSE ob 19. uri, prem. amer. krim. filma KRI NI VODA ob 21. uri 27. maja amer. kom. DRAGA, POMANŠAL SEM OTROKE ob 15. uri, prem. amer. vojne drame ROJEN 4. JULIJA ob 16.30, 19. in 21.30 ur 28. maja amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 17. in 20. uri 29. maja amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 17. in 20. uri 30. maja amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 17. ur, amer. krim. drama D.O.A. ob 20. uri

KRANJ STORŽIČ

25. maja amer. glasb. film SRCE ZA ROCK'N ROLL ob 18. uri, amer. trda erot. REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri 26. maja amer. pust. film LOV ZA DRAGULJI ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri 27. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 16. in 18. uri, prem. amer. trde erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 28. maja Ni kinopredstavlj. 29. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 18. uri, amer. trda erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 30. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 18. uri, amer. trda erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 31. maja amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALOMONA II. ALAIN QUATERMAN ob 18. uri, amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 20. ur

ŽELEZAR

25. maja prem. amer. barv. kom. TURNER IN HOCH ob 18. in 20. uri 26. maja amer. barv. kom. TURNER IN HOCH ob 17. in 19. uri, prem. amer. om. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 21. ur 27. maja amer. kom. TURNER IN HOCH ob 17. ur, prem. amer. barv. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 19. in 21. ur 28. maja amer. barv. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 18. in 20. ur 29. maja Ni kinopredstavlj. 30. maja amer. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 18. in 20. ur 31. maja prem. amer. thrill. PEKEL PRAVICE ob 18. in 20. ur

DUPLICA

25. maja prem. amer. vojne drame ROJEN 4. JULIJA ob 17.30 in 20. ur 26. maja amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 16.30, 19. in 21.30 ur 27. maja amer. akcij. film GROM NA KOLESIH ob 17. ur, prem. amer. črna kom. VOJNA ZAKONCEV ROSE ob 19. in 21. ur 28. maja Ni kinopredstavlj. 29. maja amer. črna kom. VOJNA ZAKONCEV ROSE ob 18. in 20. ur 30. maja nem. barv. kom. BAGDAD CAFE ob 18. in 20. ur 31. maja amer. krim. film SODNIKI MIMO ZAKONA ob 18. in 20. ur

KOMENDA

25. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 20. ur

ČEŠNJICA

25. maja amer. fant. film VRNTEV V PRIHODNOST II. ob 20. ur

LAZE

25. maja amer. krim. film SODNIKI MIMO ZAKONA ob 20. ur

TRŽIČ

26. maja amer. fant. film VRNTEV V PRIHODNOST II. ob 17. in 19. ur, amer. thrill. PEKEL PRAVICE ob 21. ur 27. maja amer. fant. film VRNTEV V PRIHODNOST II. ob 17. in 19. ur, prem. amer. trde erot. REŽISER PORNO FILMA ob 20. ur 27. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 16. in 18. ur, prem. amer. trde erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 28. maja Ni kinopredstavlj. 29. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 18. ur, amer. trda erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 30. maja amer. krim. film KRI NI VODA ob 18. ur, amer. trda erot. LJUBEZNSKI MARATON ob 20. ur 31. maja amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALOMONA II. ALAIN QUATERMAN ob 18. ur, amer. vojna drama ROJEN 4. JULIJA ob 20. ur

MEDVODE

26. maja nem. barv. kom. BAGDAD CAFE ob 19. ur 31. maja amer. črna kom. VOJNA ZAKONCEV ROSE ob 19. ur

DOVJE

27. maja amer. thrill. FANATIKI ZLA ob 19.30 ur

ŠKOFJA LOKA

25. maja amer. mlad. film ZALJUBLJENI LUKAS ob 18. in 20. ur 26. maja amer. akcij. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE - 007

ob 17.30 in 20. ur 27. maja amer. akcij. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE - 007 ob 17.30 in 20. ur 29. maja amer. akcij. film VOHUNA V ŽASEDI ob 20. ur 30. maja amer. akcij. film VOHUNA V ŽASEDI ob 18. in 20. ur 31. maja amer. kung fu BRUCE LEE - SUPERSTAR ob 20. ur

POLJANE

27. maja amer. kung fu BRUCE LEE SUPERSTAR ob 18. ur 31. maja amer. avant. film INDIANA JONES 3 ob 19. ur

ŽELEZNICKI

25. maja amer. akcij. film DOVOLENJE ZA UBIJANJE ob 17.30 in 20. ur 26. maja amer. thrill. NEVARNE IGRE ob 20. ur 27. maja amer. mlad. film ZALJUBLJENI LUKAS ob 19. ur 30. maja amer. avant. film INDIANA JONES 3 ob 20. ur

RADOVNIČKI

25. maja amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - I. del ob 20. ur, amer. erot. film SEKS NA BEVERLY HILLSU ob 22.30 ur 26. maja amer. krim. film TROJICO JE TREBA UBITI ob 18. ur, amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - II. del ob 20. ur 27. maja ital. kom. LJUBICA POD POSTELJO ob 18. ur, amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - I. del ob 20. ur 28. maja amer. krim. film TROJICO JE TREBA UBITI ob 20. ur 29. maja amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - II. del ob 20. ur 30. maja amer. krim. film TROJICO JE TREBA UBITI ob 20. ur 31. maja amer. pust. film SAMO ZA TVOJE OČI ob 20. ur

BLED

25. maja amer. zab. film ZAPLOSENO DEKLE ob 20. ur 26. maja amer. pust. film REKA ob 18 in 20. ur 27. maja amer. spekt. BREZNO ob 18. ur, amer. zab. film ZAPLOSENO DEKLE ob 20. ur 28. maja ital. kom. LJUBICA POD POSTELJO ob 20. ur 29. maja ital. kom. LJUBICA POD POSTELJO ob 20. ur 30. maja amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - I. del ob 20. ur 31. maja amer. ital. biblij. spekt. JEZUS IZ NAZARETA - II. del ob 20. ur

BOHINJ

26. maja amer. spekt. film BREZNO ob 20. ur 27. maja amer. pust. film REKA ob 18. ur, amer. erot. film SEKS NA BEVERLY HILLSU ob 20. ur 31. maja ital. kom. LJUBICA POD POSTELJO ob 20. ur

GORENSKI GLAS	SPROŽITVE STRELNEGA OROŽJA	ZAKLADNICA	MILINSKI ŽLEB	OBER	STANKO ARNOLD	ŠTEVNIK	ALKALOID V TOBUKU	FRANCO-SKAKIGRA SKARTAMI	ŽALAR ANDREJ
STRASTEN ČLOVEK									
ŽGANJE IZ IZBRANIH VRST TRAV									
VELIKA TEKOČA VODA							LETOV PRI OPATIJI PERZUSKI POLOSEL		OSEL IZ GERMANSKIE MIT
ČEŠSKA SKLADATELJ (ŽIVI V ZDA)							TALISOVA ORANŽADA SODO ANGL. PISATELJ (KINGSLY)		
GRK V TROJANSKI VOJNI KJE IMEL GLAS MOČAN ZA PET-DESET MOŠKIH								SOD NORV. FILOZOF (ARNE)	GORA V SREDNJI GRČJI
ŠKRTOŠ	BLAGO ZA TAPE-CIRANJE	EMIL NOLDE	MESTO V ZAMBII	UTRIP ŽIJE, PULZ ODREZK					
OSCAR PANNO									
UMETNO VLAKNO									
OPIRANJE									
SILVO TERŠEK		RAHEL VETRIČ	PREJ. IME SOVIET. MESTA KALININ	NAJSLAB-ŠA ŠOLSKA OCENA	MILANO NIZOZEM. SLIKAR, KRAJINAR (AERTI) RAVAN				

V izgubi vsa večja podjetja

Po predhodnih podatkih je imelo v letošnjih prvih treh mesecih izgubo 110 gorenjskih podjetij, v katerih je več kot polovica vseh zaposlenih.

Kakor je bilo moč pričakovati, je po letošnjih prvih treh mesecih izgubarjev zelo veliko. Po predhodnih, še nepopolnih podatkih, saj njihovo zbiranje otežuje veliko novih, zasebnih podjetij, je pri SDK v Kranju na seznamu izgubarjev kar 110 od 520 gorenjskih podjetij, izguba pa znaša 737.783.000. Podatek, da je v teh podjetjih zaposlenih 46.396 delavcev, kar je več kot polovica vseh zaposlenih na Gorenjskem, pa pove, da so v izgubi vsa večja podjetja.

Največ podjetij z izbugo je v kranjski občini, kjer jih je 43, sledi radovljiska s 34, škofjeloška s 15, jesenika s 12 in tržiška s šestimi izgubari. Največji delež v izgubi gorenjskega gospodarstva pa imajo radovljiska podjetje in sicer 37 odstotnega, sledijo kranjska s 33 odstotnim, jesenika z 20 odstotnim, škofjeloška s 5 odstotnim in tržiška s 2 odstotnim deležem izgube.

Kolikšna je ta izguba v resnicu, je seveda težko reči, saj so finančni in računovodje nedvomno skrili dobiček, kolikor ga je kje še bilo in se bodo s tem izognili plačilu dajatev iz dobička. V neusmiljenem boju za preživetje in brezupnem zahtevanju razbremenitev gospodarstva je to seveda razumljiv ovinek.

Kako velike so finančne zagata gospodarstva, povedo podatki o blokiranih računih, saj njihovo število in zneski na njih strmoglavno naraščajo. Po podatkih kranjske podružnice SDK je bilo na začetku letošnjega leta blokada žiro račun znašale 38.411.580 dinarjev, 22. maja pa se je znesek povzpel na 1.944.470.651 dinarjev, kar pomeni, da je 50-krat večji. V glavnem se je povečal na račun begunjskega Elana, če pa Elana ne upoštevamo, je bil znesek 5-krat večji, kar je prav tako znaten porast. V Kranju je imelo 22. maja žiro račune blokiranih 21 podjetij, 7 v radovljiski občini, po 5 v škofjeloški in tržiški občini in štirje v jesenški.

Mnogim podjetjem se je že nabralo precejšnje število dni blokiranih žiro računa, za šest je SDK na sodišče že vložila prijava za uvedbo stečajnega postopka (poleg Elana in štirih podjetij v Kibernetiki je to še Plesno-baletno društvo Kranj). 60-tim dnem se nevarno približuje jesenška Zelezarna. Pri SDK so nam povedali, da za vsako podjetje, ki ima več kot 20 dni blokiran račun, naredi analizo prometa, pri več kot 30 dneh pa pošlejo v podjetje inšpektorje, pri 50 dneh blokade kontrolo še okrepijo. Vendar pa je takšnih podjetij vse več, zato sedem inšpektorjev zunanjega kontrole in sedem revizorjev dela kmalu ne bo več zmoglo.

M. Volčjak

Ekološki znak "Primerno za okolje"

Prva podelitev na prihodnjem sejmu

Ljubljana, 22. maja - Posvetovalni del 11. mednarodnega sejma Tehnika za okolje, ki poteka od 22. do 25. maja 1990 na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču, so organizatorji povezali v Zelenem forumu. Začeli so ga s predstavljivijo projekta "Ekološki znak kakovosti". S takih znakov v razvitih deželah že več let označujejo za okolje manj škodljive izdelke, pri nas pa naj bi z njim nagradili prve proizvode čez dve leti.

Na sejmu Tehnika za okolje ENV YUG že sedaj podeljuje priznanja za dosežke pri tehnološkem razvoju in proizvodnji industrijskih izdelkov, naprav in opreme za varstvo okolja. Da bi spodbudili razvoj in prodajo proizvodov, ki so za okolje primernejši vse od proizvodnje, do uporabe in izmeta, namerava Gospodarsko razstavišče Ljubljana v sodelovanju z Republiškim komitejem za varstvo okolja in urejanje prostora ter Gospodarsko zbornico Slovenije uvesti ekološki znak "Primerno za okolje".

Med učinkovitimi načini za tržno usmerjanje gospodarstva k okolju prijaznejšim proizvodnjam in proizvodom je tudi ekološki znak kakovosti, s katerim v nekaterih razvitih državah že nekaj časa označujejo manj škodljive izdelke za okolje. V odgovor na večkrat sprošene pobude za uvedbo podobnega znaka v Sloveniji je nastal skupni projekt z imenom "Ekološki znak kakovosti". Kot je udeležence Zelenega foruma seznanil dr. Vilibald Premzl iz RK za varstvo okolja in urejanje prostora, bi ta znak pridobili samo izdelki s preverjenim zmanjšanjem škodljivega vpliva na okolje, komite pa si bo v okviru projekta prizadeval tudi za finančno stimuliranje takih proizvodov.

Predstavnik GZS dipl. ing. Dani Podpečan je slikovito opisal, da je "Zeleno" v modi in je zakraljevalo tudi evropskemu trgu. Zato želijo tudi v gospodarski zbornici odpreti fronto za vseobsegajoče osveščanje naših proizvajalcev v tej smeri. Njihov osnovni cilj je, da bi z znakom postale nevidne lastnosti izdelka vidne, saj je sedaj precej nereda glede tega na našem trgu. Nekateri izdelovalci opremljajo izdelke s svojo blagovno znamko, vse več pa je tudi izdelkov z nekontrolirano oznako BIO.

S predstavljivijo projekta slovenskim proizvajalcem je storjen šele prvi korak. Sedaj se bodo lahko zainteresirani vključili v oblikovanje predpisov, ki jih nameravajo prilagoditi zahtevane EGS. V pomoč bodo tudi izkušnje ZR Nemčije, kjer ima znak Modri angel že več kot 3000 izdelkov. Upati je moč, da bodo prvi dobitniki našega znaka res znani že čez dve leti, pa da ga bodo do takrat verificirali v vsej državi.

S. Saje

V Živilih pravijo, da bodo cene prehrani še padle

Nakup v Avstriji je že nesmiseln

Živilom je letos promet v prodajalnah upadel za 20 odstotkov, v gostinstvu pa so ga pre vsem na račun nižjih cen povečali kar za 60 odstotkov.

Naklo, 22. maja - Z zasebno trgovino izjemno dobro sodelujemo, saj smo eden največjih grosistov v Sloveniji in pri nas se oskrbuje, že več kot 100 zasebnih trgovcev. Ne bojimo se njihove konkurenčne, če bi seveda delala pod enakimi pogojimi, njihovi so bistveno drugačni, veliko vprašanje je, koliko prometa registrirajo, kako obračunavajo prometni davek, po drugi strani pa tudi davčne uprave ne vedo, koliko dohodka jim lahko vzamejo, je dejal BRANKO REMIC, direktor kranjskih ŽIVIL.

"Živila v zadnjih mesecih pospešeno tržijo, je to zgolj odsev razmer ali tudi reorganizacije?"

"Razmere so se res bistveno spremenile, še pred petimi, šestimi leti smo se trudili, kako bi vpletjali bone, zdaj pa je blaga na jugoslovanskem trgu v glavnem dovolj, če ga ni, pa je uvoz prehrambenega blaga toliko sproščen, da ga je moč dobiti brez večjih problemov, v zadnjem času ga uvažajo iz vseh koncov sveta, celo iz Čila, Argentine. Novim razmeram pa smo se prilagodili tudi na našo reorganizacijo, z letošnjim letom smo ukinili tozde in zdaj imamo skupno komercialno."

"Imajo nekatere uvozne firme še vedno monopole?"

"Mislim, da ne več, uvoz je v glavnem sproščen, za zelo malo artiklov še obstajajo uvozna dovoljenja. Vse več je tudi kompenzacijskih poslov in z uvozom prehrambenega blaga se ukvarjajo tudi taki, ki se doslej niso, vse večja je tudi konkurenca zasebnih uvoznikov."

"Tudi na Gorenjskem?"

"Tudi, vse več je zasebnih uvoznih firm, ki pa zaenkrat blago še bolj ponujajo in iščejo trg, do konkretnih uvozov pa težko pridejo, ker tuji partnerji v glavnem zahtevajo avanse oziroma druge garancije za plačilo blaga, zanesljivo pa bo zasebni uvoz zaživel."

"Se tudi Živila ukvarjajo z uvozom?"

"Pred mesecem dni smo se registrirali, pripravljamo se, poslov še nismo sklepali."

"Kako občutite konkurenco zasebnih trgovcev?"

"Z njimi izredno dobro sodeljemo, saj smo eden večjih slovenskih grosistov za prehrambeno blago in več kot 100 zasebnih trgovcev se zdaj oskrbuje pri nas, ki so seveda konkurenca naši maloprodajci. Njihove konkurenčne se sicer ne bojimo, če bi seveda delala pod enakimi pogojimi. Zasebni trgovci delajo po bistveno družbenimi, če niso registrirani kot podjetja, jih ne kontrolira ŠKD, temveč občinske davčne uprave, ki strokovno zanje niso usposobljeni. Dosti primerov poznamo, da rometni davek ne obračunavajo pravilno, da na davčnih uprah niso seznanjeni s stopnjami prometnih dakov in da ne vedo, koliko dohodkov bi lahko dobili od zasebnih trgovcev. Zasebne trgovine pa odpirajo tudi strokovno neusposobljeni ljudje in tudi oni ne vedo, kakšne in koliko davek morajo plačati. Razmere so takšne, da nobena od

teh dveh strank ne ve, kaj je dolžna narediti."

"Kaj pa konkurenca Zapravljevčka, ki se je pohvalil, da je v tednu dni prodal kamion nikšičkega piva?"

"To je eden večjih zasebnih trgovcev, z njim dobro sodelujemo, naš velik kupec je. Nikšičko pivo verjetno dobro prodaja, ker je ceneje od Unionovega, vprašanje pa je, kakšne dajavate placa, takšne kot mi, gotovo ne, zanesljivo ne plača za razvoj železnice 500 tisoč dinarjev mesečno, v treh mesecih smo za JLA plačali 7 milijonov dinarjev dodatnega davka itd."

"Tudi zasebni trgovci bi ga moral?"

"Naj bi ga, vprašanje pa je, koliko proda blaga, ki ni uradno registrirano, težko je reči koliko, verjetno pa pa ima vsak. Vprašanje je seveda tudi, kako imajo registrirano število zaposlenih, kakšne plače jim uradno izplačujejo in kakšne neuradno itd."

"Majhni seveda ne moreti biti konkurenčni?"

"Seveda ne, zato opuščamo manjše prodajalne in gostinske lokale, v načrtu imamo, da damo v najem vse, ki letos ne bo došlo uspešno poslovali, saj je eden naših ciljev, da vsak obrat posluje uspešno. Tako smo že oddali bife na Golniku, del hotela v Jezeršku, del hotela v Preddvoru, razmišljamo o oddaji restavracije v Tržiču in še nekaterih."

"Več v zadnjem času skušate napraviti tudi v gostinstvu, ki je bilo dolga leta znamjeno?"

"V zadnjem času skušate napraviti tudi v gostinstvu, ki je bilo dolga leta znamjeno?"

"Velika finančna sredstva smo letos vložili v gostinstvo in turizem, predvsem na Jezerško in v Preddvoru, ki je zaživel in računamo, da bo letos po dolgih letih uspešno posloval. V Preddvoru smo obnovili 17 sob, zgradili teniška igrišča, obnovili smo pomol na jezeru, opremili seminarne sobe, v načrtu imamo še popestritev z raznimi trim kabinetimi, pogovarjam se z zdravnikom za lepotne operacije. Na Jezeršku prav tako obnavljamo sobe, za julij in avgust imamo že prodane, promet pa je bil tam v prvih treh mesecih kljub slabim zimam nadpovprečen. Naslovnih je v gostinstvu promet narasel za 60 odstotkov glede na prve tri meseca lanskega leta, preračunano v marcu. Težko si je to razložiti, kaže, da so k temu veliko pripomogle primerno nizke cene v naših lokalih."

"So zavestno nižje?"

"Načrtno, ker tudi v trgovini opažamo, da proda vse več poslov še nismo sklepali."

"Kako občutite konkurenco zasebnih trgovcev?"

"V maloprodaji je manjša za 20 odstotkov. Vendar pa očnjemo, da je potrošnja prehrambenih artiklov na splošno večja kot lani v tem času, kajti upoštevati morate odliv kupcev v Avstrijo in Italijo ter dodatno zasebno konkurenco, kar skupaj zanesljivo znese več kot 20 odstotkov, kolikor je nam pada prodaja."

"Koliko vam je padla prodaja v teh štirih mesecih?"

"V maloprodaji je manjša za 20 odstotkov. Vendar pa očnjemo, da je potrošnja prehrambenih artiklov na splošno večja kot lani v tem času, kajti upoštevati morate odliv kupcev v Avstrijo in Italijo ter dodatno zasebno konkurenco, kar skupaj zanesljivo znese več kot 20 odstotkov, kolikor je nam pada prodaja."

"Kdaj in za koliko ste znižali cene?"

"Občutno so se zniževali

marca in aprila, kar se še vedno nadaljuje, pocenitve pa so vsaj 30 odstotne. Računamo, da bodo čez poletje cene še padle, saj se moramo približati avstrijskim."

"Kolikšna je zdaj razlika?"

"Hitro se manjša, o naši oceni je nakup v Avstriji že nesmiseln, za večno artiklov lahko rečem, da so se cene že zelo približale oziroma se približujejo, mislim, da se vsaj živil ne splača več kupovati v Avstriji."

"Klub temu boste cene še znižali?"

"Ker moramo zagotoviti takšen obseg prodaje, da bo imelo delo 1.150 ljudi, saj smo ob sprejemaju oblubili, da bomo zaposlenost zmanjšali le za 5 odstotkov, kolikor bo znašal naravn odliv."

"Ste pravočasno znižali cene, slišali smo veliko očitkov trgovcem, da niso hoteli znižati marž?"

"Nismo kasnili trgovci, znižanja so bila odvisna od dobaviteljev, saj mi delamo v maloprodaji v povprečju s 15 odstotno razliko v ceni, če bi se odpovedali vsej, bi bilo znižanje premajno, saj manj kot 30 odstotna za kupce ni zanimivo. Ne more biti res, da imamo trgovci previsoke marže, kar je razvidno iz dolgoletnih poslovnih rezultatov, povprečna akumulacija se vsaj pri živilih 0,5 do 1 odstotna, če bi bila večja, bi lahko več investirali v razvoj trgovine. Tako pa se ubadamo z velikimi težavami, stroške znižujemo do nerazumljnih meja, skoraj smo denimo ukinili povračilo za prevoz na delo, izplačali smo nižji regres od upokojenskega itd."

"Kolikšni meri je plača odvisna od dobrega dela, boli rečeno prometa?"

"Za uspešno poslovanje je kader odločilnega pomena, vpliva pa seveda tudi opremljenost in programska zasnova lokala. Morda je bilo včasih tak zadnjem času zanesljivo nalo, direktor sem od Novembra, vendar v teh petih mesecih neisem bil na občini ozirni, nisem imel posebnih stikov občinskimi funkcionarji. Slim, da je tako prav, upam se tudi nova oblast ne bo v šavala v trgovino in bomo puščeni svobodni konkurenco. Seveda pa računamo na bodno konkurenco pod enim pogoji, v nasprotnem meru bo družbena trgovina časi propadala, ne samo Živila, tudi druga."

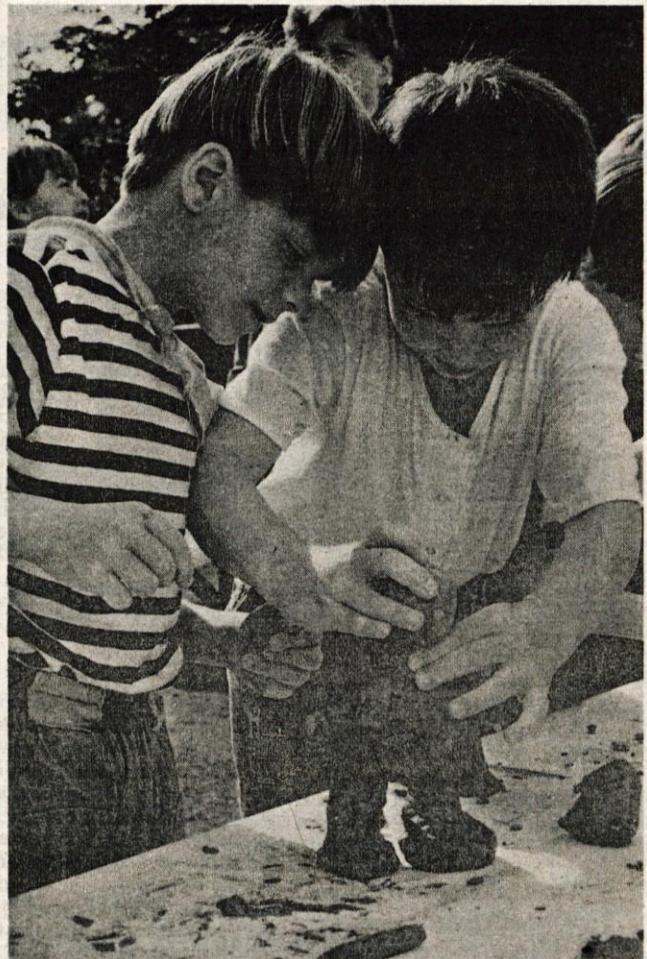
M. Volčjak

LTH
64220 ŠKOFJA LOKA
tel. (064) 632-451

PODJETJA, OBRTNIKI

NUDIMO VAM PROSTE KAPACITETE V NAŠI LAKIRNICI IN NA STROJIH:

- EISENMANN LAKIRNICA (ELEKTROSTATIČNO LAKIRANJE)
- EPOKSI - POLIESTER PRAH
- SOP - ZS LAKIRNICA
- EPOKSI - POLIESTER PRAH
- CNC OBDELOVALNI CENTER
- NC STRU

Umetnika

Foto: G. Šinik

Odprte strani

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani so predvsem aktualne: začenjam s poročilom o položaju v jeseniški Železarni, na drugi strani objavljamo, kaj je v Ljubljani v sredo popoldne povedal Azem Vllasi, nadaljujemo s problematiko begunjskega Elana in na koncu predstavljamo gorenjske poslane v republiški skupščini.

Prihodnji teden načrtujemo intervju s predsednikom slovenske skupščine in gorenjskim rojakom Francetom Bučarjem, pisali bomo, od česa in kako naj bi živelj Jeseničani ob morebitnem stečaju Železarne, in nadaljevali bomo s pogovori z našimi poslanci. Veseli bomo tudi vaših mnenj o aktualnih dogodkih.

Leopoldina Bogataj

Jesenička Železarna septembra kot delniška družba

Železarna nujno potrebuje svež kapital

Jesenice, 24. maja - Zato, ker se po Železarni širijo razne govorice o stečaju in odpuščanju delavcev, bodo delavci v prihodnjih dneh posredovali obširnejšo informacijo. Predsednik poslovodnega odbora, inž. Boris Bregant, je zatrdiril, da Železarna ni Elan in da se za njihovimi številkami ne skrivajo neke nove številke. Poleg drugih oblik lastništva bodo predlagali tudi delavsko delničarstvo.

Jesenička Železarna ima že več kot petdeset dni blokirani račun, kar boleče občuti predvsem v tem, da ne more plačevati surovin, obenem pa ji grozi začetek stečajnega postopka. Za deblokado potrebuje dodatne finančne vire in pristanek velikih upnikov, da del zahtevkov spremeni v vlagateljske deleže.

Na seji delavskega sveta Železarni je o položaju spregovoril predsednik poslovodnega odbora inž. Boris Bregant, ki je med drugim dejal, da Železarna ob takih finančnih disciplini, ko so ji kupci dolžni 420 milijonov dinarjev, sama pa dolguje 350 milijonov dinarjev, podjetje ne more tekoče poslovanje. Od decembra lani so cene proizvodov nespremene; s 1. junijem se bodo lahko v povprečju dvignile za 20 odstotkov, vendar pa bo prodaja težka, še posebej v razmerah, ko vsi cene znižujejo. Črna metalurgija je po vsem svetu delna država zaščite, le pri njej nima nobenih ugodnosti.

Likvidnostna in kapitalska sanacija jeseniške Železarni naj bi potekala tako, da bi se del kredita v bankah kapitaliziralo in bi banka postala eden izmed delničarjev; prav tako je podpisana pogodba pri republiškem izvršnem svetu s pravico do 25 milijonov nemških mark, ki naj bi jih uporabili za del kapitalizacije. Železarji so zelo zainteresirani, da bi Slovenija vstopila v proces skupnega upravljanja.

V Železarni si bodo prizadeli, da do začetka stečajnega postopka ne bi prišlo. Stečaj namreč ne pride avtomatično po šestdesetih dneh blokade: najprej je dogovorna poravnava, sledi ji prisilna poravnava in šele potem se začne stečajni

postopek. Na Jesenicah niso za kratkoročne rešitve, kajti trdijo, da se te agonije brez svežega kapitala, ki je pri bankah in kupcih, ne da preživeti.

Zaenkrat imajo v Železarni še naročila. V prvem četrletju so imeli za 18,5 milijona nem-

Cena kapitala je v železarskih pogojih gospodarjenja tako visoka, da sedanje obrestne mere in drugih stroškov jeklo enostavno ne prenese več. Del kreditov, ki jih plačujejo za razvoj projektov in tekočega poslovanja naj bi se kapitaliziral. Na ta način bi pod pogojem, da slovenske železarne in vsaka železarna posebej postanejo delniška družba, z določenim deležem upravljanja nastopal tudi holding v interesu države in bank. Upravljalski delež pa bi na osnovi delnic imeli tudi poslovni partnerji in delavci podjetja.

ških mark izgube, kar je manj kot ob koncu leta, vendar je izguba še vedno previšoka. Izvoz so plansko presegli, na domačem trgu pa prodali manj pa prodali manj. Žiro račun je blokiran v višini 16,3 milijonov mark, 45 odstotkov vse blokade pa odpade na plačevanje prispevkov.

O kapitalski sanaciji jugoslovenskih železarn se bo odločal zvezni izvršni svet takoj, ko bo prejel informacijo British Steel-a, napovedujejo pa kar velika presenečenja.

Boris Bregant je poudaril, da je v teh dneh nujno čim več izvzeti, in zagotovil, da problem niti približno ni podoben begunjskemu Elanu. Za številko, ki jih Železarna posreduje javnosti, ni nekih drugih števil, kajti zunaj železarne so vedno skrbeli, da je bila kontrola poslovanja v Železarni vedno skrbno opravljena. Razmere pa tudi niso tako težke, da se jih ne bi dalo rešiti.

Predstavnik sindikata Edo Kavčič je opozoril, da je že katastrofalo, da 200.000 jugoslovenskih delavcev, ki delajo v metalurgiji in 35.000 delavcev, ki v tej panogi delajo v Sloveniji, ne dobi od zveznega izvršnega sveta odgovora, če je črna metalurgija sploh potrebna ali ne. Menil je, da je treba zavarovati premoženje družbenega standarda in ga umakniti iz morebitne stečajne mase (stanovanja, počitniški domovi). Delavci imajo pravico do tega premoženja in se morajo postaviti v položaj upnika. Zahteval je tudi, da delavski svet zavame stališče do izplačila osebnih dohodkov in regresov.

Dobil pa je odgovor, da tako zavarovati premoženja ni mogoče, kajti stečajni upravitelj lahko razveljavlja vse sklepe za leto dni nazaj. Na vprašanje delegata, za koliko se bo zmanjšalo zaposlenih, so posredovali odgovor, da za 15 odstotkov. Delavce pa bodo odpuščali na različne načine; od upokojitev do odpravnin, odvisno pač od volje delavca.

Na seji delavskega sveta so strinjali s predlogom, da se

V Železarni Jesenice se bo dosedanja prostovoljna gasilska in reševalna služba organizirala kot poseben del podjetja s svojimi pravicami in obveznostmi. Gasilska in reševalna služba bo kot poseben del podjetja nastopala v pravnem prometu pod firmo Železarne Jesenice in svojim imenom. Dejavnost požarne varnosti in reševanja je družbenega dejavnosti posebnega pomena in njena dejavnost ni odvisna le od železarne. Zaradi strukturne spremembe v železarni so se potencialne nevarnosti v železarni bistveno zmanjšale, povečale pa zunaj železarne, z obširno prometno in drugo infrastrukture, ki se v občini gradi. To povečanje izven železarne pa ne more več pokrivati le sama Železarna.

postopoma izločajo dejavnosti, ki niso za železarno tako pomembne in direktno vezane na železarsko dejavnost. Zato se bo ustavilo javno podjetje za reševanje in varnost (prej gasilska in reševalna enota Železarne) ter podjetje za rekreacijo.

Začel se bo tudi postopek za preobrazbo družbenega podjetja v delniško družbo. Junija naj bi dobili pogodbe o delniški družbi, septembra pa naj bi se železarna registrirala kot delniška družba.

D. Sedej

Inž. Boris Bregant po sestanku z upniki:

Če sporazuma ne bo, se začne prisilna poravnava

V sredo je bil na Jesenicah sestanek z vsemi tisti- mi upniki, ki imajo več kot 60 odstotkov dolga v blokadi. Če sporazuma ne bo, potem se začne postopek prisilne poravnave, ki ne pomeni stečaja ali likvidacije. Podjetje je zdravo.

Po pogajanjih z največjimi upniki (republiškim in občinskim izvršnim svetom, elektrogospodarstvom, Petrolom - zemeljski plin in Petrolo - trgovina, Železniškim gospodarstvom Ljubljana, Vatrostalno Jesenice, Ljubljansko banko, delničarsko družbo, temeljno banko Gorenjske in banko Slovenskih železarn - torej tistimi, ki imajo več kot 60 odstotkov dolga v blokadi), je na tiskovni konferenci predsednik poslovodnega odbora Železarny inž. Boris Bregant de-

jal:

»Bil je poskus dogovora, da bi našli rešitev delnega plačila in delnega odloga plačila, s čimer bi bil izpolnjen pogoj, da obvestimo Službo družbenega knjigovodstva za deblokado žiro računa. Vsi prisotni so se strinjali z našim razmišljjanjem, da se je pametnejše ekonomsko in finančno dogovoriti kot stvari pustiti, da tečejo po tej poti dalje.

Rad bi opozoril, da 60 dni blokiranega žiro računa ne pomeni avtomatično stečaja in konca firme. Če bi dogovor uspel, to pomeni, da ni potrebna procedura prisilne poravnave. Osebno upam, da bomo dogovorili.

Banke so bile pripravljene pomagati s svežim kapitalom, pripravljenost so izkazali tudi vsi drugi, predvsem Vatrostalna in izvršni svet Jesenice. Problem pa je v tem, da tako dobavljelji plina kot električne ter republiški izvršni svet, ki je predstavljal upnika iz naslova obveznosti iz osebnih dohodkov in davkov, morajo ustrezne sklepne potrditi na svojih organih. Te seje pa bodo prav v teh dneh, tako, da bomo na Jesenice dobili odgovore najkasneje v petek.

Predlagali smo, da se 40 odstotkov dolga, ki zapade 29. maja, poravna z gotovino, 40 odstotkov pa se odloži za 90 dni. Ta čas je za nas izredno pomemben, kajti pričakujemo, da se bodo vendar izpolnili nekateri pogoji za boljše poslovanje. Brez tega ni sanacije v daljšem obdobju in ni možno pozitivno poslovanje. To je višja cena proizvodov za 20 odstotkov v povprečju.

Včeraj, v četrtek ob 12. uri so z opozorilno sireno vsi delavci črne metalurgije Jugoslavije - okoli 200.000 zaposlenih v črni metalurgiji in predelovalni industriji - protestirali proti nemogočim razmeram gospodarjenja v tej dejavnosti. Nekaj minutno stavko je organiziral jugoslovanski sindikat delavcev črne metalurgije. Naj ob tem navržemo samo en sam postopek: slovenske železarne so izračunale, da so lani zaradi nesprejemljive politike zvezne vlade do črne metalurgije izgubile kar za 100 milijonov nemških mark svojega premoženja!

ju, dodatni viri svežega kapitala, odpisi nekaterih dolgov tudi do kupcev v korist vlagateljskih deležev, kapitalizacija kreditov pri bankah delno iz obveznic republike, delno pa iz direktnih kapitalizacij sredstev bank, uveljavitev lastnih delavskih delnic in ne nazadnje zagotavljanje večje finančne discipline. Podpisana je pogodba za obveznice med slovenskimi železarnami in izvršnim svetom, potekajo tudi druge aktivnosti,

Kaj pričakujemo? Pričakujemo, da bomo dobili odgovore na dogovor, sporazum o poravnavi obveznosti in da bo žiro račun deblokiran. Če to ne bo uspelo, ne ostane drugega kot postopek prisilne poravnave. Šele tedaj, če prisilna poravnava ne uspe, se začne procedura stečajnega postopka. Rad pa bi povedal, da to ne pomeni ustavitev železarne in njene proizvodnje, temveč bo treba firmo postaviti na zdrave temelje. Ce se teh ne najde, prihaja stečaj in tudi likvidacija. Trdno pa sem prepričan in imam dovolj dokazov za trditev, da je podjetje zdravo in da za našimi sedanjimi podatki ni nobenih drugih podatkov.«

Dvajset dni prostosti kosovskega politika Azema Vllasija, ki je v zaporu in pred sodniki v Titovi Mitrovici preselil 14 mesecov

Nimam zagotovil, da so pozabili na mojo fizično likvidacijo

Okoliščine niso preveč ohrabrujoče.

Glede mene so bile postavljene tri zahteve: politična likvidacija, aretacija in sojenje ter fizična likvidacija, povedana z mitingaškim geslom: ubili bomo Vllasija. Prvi dve zahteve sta bili uresničeni in nimam zanesljivih zagotovil, da so na tretjo zahtevo pozabili.

Tako je dejal v sredo zvečer na pogovoru v Cankarjevem domu v Ljubljani Azem Vllasi, ki je prišel k nam na povabilo ZSMS - liberalne stranke Slovenije. Vllasi, središčna osebnost Kosova in kosovske politike od leta 1981 dalje, aretiran 1. marca leta 1989, neposredno po mitingu 28. februarja v Beogradu, kjer so terjali njegovo glavo, je bil po 14 mesecih zapora in sodnega procesa v Titovi Mitrovici oproščen, skupaj s stavkajočimi rudarji in vodstvom rudnika Stari Trg. Objavljamo nekaj odgovorov in razmišljaj Azema Vllasija na vprašanja novinarja Televizije Slovenije Janeza Pezla in številnega občinstva.

Ponovno se zatika pri sprejemu dopolnil k srbski ustavi. Albanski delegati v kosovski skupščini so proti. Grozi Kosovu zradi tega novo izredno stanje?

"Ti delegati so predstavniki večine, če ne vseh Albancev na Kosovu, in so prepričani, da morajo biti gospodarji svoje usode. Gre za odločanje o stvarih, ki se neposredno tičejo Kosova in ljudi na Kosovu. V poldrugem letu smo bili priča militantni politiki, ki je želeta Albance izločiti iz političnega in javnega življenja, iz odločanja o vprašanjih njihove usode. To je bila tako imenovana diferenciacija, ki ni nič drugega kot groba čistka. Za vodilna mesta so se izbirali ljudje po takoj imenovanih novih merilih, slišali smo za ta famozni izraz pošteni Albanci. Našli so se trije takšni ljudje, ki so z vsemi sredstvi branili takšno politiko, sedaj so dobili še enega, dva, ki

"Zaradi tako imenovane diferenciacije med vodilnimi kadri v gospodarstvu je položaj v pokrajini katastrofen. Pregnani so bili sposobni kadri iz ključnih delovnih organizacij. Prišli pa so ljudje, recimo, v Uroševcu, ki so bili pred šestimi, sedmimi leti upokojeni. Zdi se mi, da se to počne namerno, da se zlomi gospodarska hrbtenica naroda. To je surova čistka."

sta to prevzela zaradi karierističnih, umazanih ciljev. Vendar, Albanci niso podkupljivi ljudje, ne da se jih kupiti z raznimi obljudbami, s funkcijami, z zagotovili, da jim bo kdo od zunaj pomagal. V skupščini pa sedijo ljudje, ki zastopajo interes naroda. Nov odpor v skupščini je posledica nasprotovanja srbskemu vodstvu, ki želi popolnoma ukiniti avtonomijo. V nasprotje s srbsko politiko sem prišel zato, ker je hotela stvari reševati po svojem receptu. Za vse, kar se je od marca lani dogajalo na Kosovu, je kriva trojica ljudi, prek katerih je bila uresničena mnogica politika represije. Dala je tragične rezultate in ljudi še bolj odvrnila od take politike. Izredno stanje pa v bistvu še

traja. Ukinjeno je bilo izredno stanje, ki ga je uvelo predsedstvo države, življenje pa se že naprej odvija v izrednih razmerah, ki jih je uvela republiška oblast."

So dogodki v kosovski skupščini povezani z demonstracijami Albancev po svetu? Pred temi, štirimi dnevi so bile dolesje najmožičnejše demonstracije v Ženevi, na katerih je sodelovalo na 10 tisoč ljudi.

"Propaganda zoper nas sicer pravi, da je to nacionalistična emigracija. To ni točno. Ti ljudje so del našega naroda, delovna emigracija. Ekstremna emigracija predstavlja manjši del. Zahteve delovne emigracije in Albancev v domovino so res istovetne, vendar ne moremo govoriti o sumljivih zvezih med delegati skupščine Kosova in emigracijo."

Zahteve po Kosovu republiki so spet glasnejše. Kakšen položaj bi moralno imeti Kosovo?

"Glede tega so stvari nasled-

"Kolikor sem lahko stvari spremjal skozi majhno lino moje celične, menim, da so bile zahteve demokratičnih krogov na Zahodu in v ZDA povsem dobroneerne. Terjali so demokratično reševanje, to pa je dialog. Če pa se gre v zaostrovanje, to ni, recimo, zaostrovanje samo z alternativo, z Demokratično zvezo Kosova, z Rugoštvom, Surujem, z zanimimi posamezniki, ampak zaostrovanje z albanskim narodom."

nje. Mi smo se zavzemali za realno in optimalno opcijo, za status, ki ga je Kosovo imelo v ustavi iz leta 1974. Albanci se niso upri sprememb te ustave. Bili za sprememb glede večpartijskega sistema, z uvedbo tržne ekonomije, ko pa je šlo za avtonomijo, so bili Albanci odločno za ustavni položaj iz leta 1974. Vendar imajo izredna stanja in tendence v Srbiji namen skrčiti avtonomijo le na teritorialno plat. Ukinjanja avtonomije Albanci niso in ne bodo sprejeli. Zato se položaj zaostruje v drugo smer: v ostrejši zahtevi po Kosovu republike. Zelo aktualno pa je tudi vprašanje, kakšna bo Jugoslavija in kakšen položaj bo imelo v njej Kosovo."

Huda odgovornost državnega predsedstva

Dr. Borisav Jović je v nastopu nem govoril napovedal nadaljevanje trde politike na Kosovu, zagrozil pa je tudi s "kosovizacijo" Jugoslavije. Očitno ostaja Jović trdno na liniji Miloševića.

"Vodstvena struktura Srbije še naprej profitira na problemu Kosova. Kadarkoli so ga zaostrovali, je tem ljudem rastel rating. Jović je šel iz tega vodstva Srbije v predsedstvo države in je razumljivo, da se ne more oddvojiti od te politike. Čudi pa me, da recept za Kosovo zagovarja za celo državo. To bi pomenilo kosovizacijo Jugoslavije in to me skrbi. Mislim sem, da bo novo državno predsedstvo boljše od starega. O starem nimam niti ene dobre besede. To predsedstvo, katerega zadnji predsednik je bil Raif Džidarević, je glede Kosova naredilo fatalne napake, je dr-

žavo zapeljalo v katastrofo. Ono bi moralno odgovarjalo pred ljudmi, ne pa, da so mene postavili pred sodišče. Na Kosovu so bili marca lani uvedeni izredni ukrepi samo

"Zavračanje dialoga pomeni hudo napako Srbije in njenega vodstva. Zavračanje dialoga pelje k novim zastitvam, k širšim posledicam. Govori se o dialogu z alternativo. Alternativa je lahko samo alternativa uradni srbski politiki, sicer pa so stališča alternativne takšna kot stališča albanskega naroda."

zato, ker so ljudje terjali odstop treh ljudi, ki so prevzeli vazalsko, slugaško politiko. Samo to so hoteli in ničesar drugače. Vse drugo, da so Albanci hoteli spremeniti meje, razrediti Jugoslavijo, oblikovati veliko Albanijo, da je šlo za zaroto zoper državo, so laži. Tudi jaz sem bil obtožen, da rušim ustavni red in sistem, bil sem obtožen po paragrafu, v katerem je predvidena tudi smrtna kazenska postopek. Vprašanje je, kdo ruši Jugoslavijo: ali jo tisti, ki stojijo za represivnim receptom, ali tisti, ki smo bili obtoževani. Obtoženi ste bili tudi Slovenci, pa Hrvati. Ne pozabite, na mitingu v Beogradu februarja lani so tudi terjali odgovornost tistih, ki za-

Azema Vllasija je v Cankarjevem domu pozdravil tudi predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. - Foto: G. Šink

govarjajo večstrankarski sistem. Hvalabogu, da so se stvari zasukale in da na večpartijski sistem pristajajo tudi njegovi nekdanji nasprotniki. Če bi mitingaška politika osvojila Jugoslavijo, bi bila v Jugoslaviji nova in nova sojenja. V Titovi Mitrovici se je začelo, tu se je hotela uveljaviti politika represije. Sodilo se je meni in ruderjem ter vodstvu rudnika, ker je bil tu največji odpor zoper politiko represije."

Je Kosovo res leglo izvora islamskega fundamentalizma v Evropo. Slovencem očitajo, da se kot katoličani povezujejo z islamom.

"Principijska podpora Slovenije Albancem je podpora demokraciji, ne muslimanom in ne zoperstavljanje pravoslavlju. Na Kosovu se ne brani Evropa pred islamom, kot so poudarjali na proslavi kosovske bitke. Tudi meja z Albanijo mora biti taka, kot so in bodo vse meje v Evropi. Opcija reševanja kosovskega problema je tudi v tem, v splošni demokratizaciji, ne pa v geslu Kosovo je srbsko, Kosovo je albansko, v ločevanju ljudi, getoizajah, obračanju hrbita drug drugemu. Žal mi je, da so Srbi in Crnogorci na Kosovu postali žrtve protibirokratske revolucije. Kosovo je last vseh živečih ljudi na Kosovu. Teza o nevarnosti fundamentalizma pa je izmišljena. Zrasla je v krogih pravoslavne cerkve. Pri Albancih je prednostni nacionalni moment, nacionalni preporod, identiteta, rušenje totalitarne sistema. To so značilnosti Albancev."

JOŽE KOŠNJEK

Elanovi gorenjski upniki

(iz spiska dolžnikov objavljenih v Demokraciji)

1. Zvezda, Kranj	11.710.000,00	23. Triglav konfekcija, Kranj	1.150.000,00	44. AMD Kranj	307.274,30	67. Knjižnica A. T. Linhart, Radovljica	115.603,80	97. Lovska družina Begunjsčica, Begunje	20.759,90
2. Elita, Kranj	7.813.900,00	24. IBI Kranj	1.100.000,00	45. ŠD Kranjska Gora	292.102,80	68. Gradske storitve Jesenice	110.000,00	98. Skupna strok. služba SIS, Obč. Jesenice	19.326,60
3. Alpinus Elan, Bohinjsko jezero	7.500.000,00	25. Alpetour, Škofja Loka	1.100.000,00	46. Gorenjka – TOZD Žičnice, Jesenice	271.000,00	69. Združeni stanovanjski sklad Jesenice	110.000,00	99. Zavarovalna skupnost Triglav, Kranj	18.750,00
4. Proračun občine Kranj, Kranj	5.800.000,00	26. SO Sred. za blag. rezerve in pospeš. proizvodnje hrane, Jesenice	971.091,80	70. Inženiring Bled	105.000,00	70. Inženiring Bled	105.000,00	100. Domplan, Kranj	18.000,00
5. Exoterm, Kranj	5.579.860,20	27. Planika, Kranj	750.000,00	71. SUB Radovljica	100.000,00	71. SUB Radovljica	100.000,00	101. Bifac, Kranj	15.986,20
6. Aerodrom Brnik, Brnik	5.169.519,10	28. Sekretariat za obč. upravo in finance občine Radovljica	741.217,00	72. TVD Bohinj, Boh. Bistrica	99.756,20	72. TVD Bohinj, Boh. Bistrica	99.756,20	102. Turistično društvo Radovljica	15.354,80
7. UKC Lj. Inšt. za pljuč. bolezni, TBC, Golnik	3.940.000,00	29. Občina Kranj - zaklonišče, Kranj	698.759,70	73. Planum TOZD Kobla, Radovljica	98.086,50	73. Planum TOZD Kobla, Radovljica	98.086,50	103. Kinološko društvo Bled	14.685,20
8. Gorenjska lekarna, Kranj	3.189.138,80	30. OŠ Matija Čop, Kranj	600.000,00	74. Vaterpolo klub Triglav, Kranj	81.500,00	74. Vaterpolo klub Triglav, Kranj	81.500,00	104. Košarkarski klub Radovljica	11.025,30
9. Cestno podjetje Kranj	2.992.100,00	31. SGP Tržič	552.864,40	75. OŠ F. S. Finžgarja, Lesce	79.042,00	75. OŠ F. S. Finžgarja, Lesce	79.042,00	105. BUSOLA, Bled	10.491,00
10. Gorenje, Radovljica	2.825.700,00	32. KOGP Komunalna Kranj	535.864,00	76. Občina Jesenice	78.416,80	76. Občina Jesenice	78.416,80	106. VVO Radovljica	9.721,30
11. Gorenjski tisk, Kranj	2.500.000,00	33. Atelje za prost. projektiranje, Jesenice	478.000,00	77. Soklič, Bled	74.883,70	77. Soklič, Bled	74.883,70	107. Zveza društev upokojencev, Radovljica	8.871,90
12. Upravni organ obč. Jesenice	2.470.909,90	34. Sekretariat za fin. in obč. upravo, Radovljica	478.000,00	78. Živila Naklo	60.000,00	78. Živila Naklo	60.000,00	108. Dolnov, Kranj	6.960,00
13. Dom upokojencev Kranj	2.419.589,70	35. Občina Jesenice – Varstvo kmet. zemljišč	449.002,30	79. Zavod za kulturo in izobr. Tržič	58.000,00	79. Zavod za kulturo in izobr. Tržič	58.000,00	109. Tehnični biro Jesenice	6.700,00
14. IRA Inženiring, Radovljica	2.638.404,90	36. OS Bratov Žvan, Gorje	400.000,00	80. Alpdom Radovljica	57.082,00	80. Alpdom Radovljica	57.082,00	110. Dominvest, Jesenice	6.000,00
15. Osnovno zdravstvo Gorenjske, Kranj	2.000.000,00	37. Kulturno društvo, Kranjska Gora	397.161,90	81. Živinor. veterinarski zavod, Kranj	57.037,30	81. Živinor. veterinarski zavod, Kranj	57.037,30	111. OK ZSMS Jesenice	6.000,00
16. SGP Tehnik, Škofja Loka	1.611.700,00	38. Obrtno-gradb. podjetje Grad, Bled	395.000,00	82. TD Tržič	52.170,10	82. TD Tržič	52.170,10	112. Društvo upokojencev Bled	5.390,00
17. OŠ Polde Stražišar, Jesenice	1.500.000,00	39. Kino Kranj	367.300,00	83. OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka	50.000,00	83. OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka	50.000,00	113. Občinska turistična zveza, Tržič	3.452,70
18. Sava Kranj	1.500.000,00	40. Galvo Kranj	355.516,60	84. OK ZKS Radovljica	44.083,40	84. OK ZKS Radovljica	44.083,40	114. Muzeji radovljiske občine, Radovljica	3.000,00
19. OŠ Josip Plemelj, Bled	1.456.389,60	41.							

Kranjska podružnica SDK pripravila informacijo o poslovanju Elana

Elan je precenil svoje sposobnosti

Šele po blokadi žiro računa so pravne osebe pri SDK iskale informacije o Elanu, pripravili so jih 87, v zadnjih štirih letih jih je redno iskala le ena.

Kranj, 23. maja - Podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Kranju je za svojo centralo pripravila informacijo o njenem delu v zadnjih štirih letih v zvezi z Elanom, v pogovoru s časnikarji jo je povzel direktor podružnice Franc Podjed, ki je povedal, kar more in sme povedati, kakor je sam dejal. Po 31. členu zakona o SDK namreč podatki o poslovanju predstavljajo poslovno tajnost, dobi jih lahko le pravna oseba, ki jih zahteva, kopijo pa mora SDK poslati pravnemu osebu, o kateri je podatke dala. Seznam Elanovih zapadilnih upniških terjatev je torej moč dobiti, če imate podjetje in jih iščete v njegovem imenu. Torej nam je lahko jasno, kako je do njih prišla Demokracija, ki je seznam objavila v zadnji številki. Opozorili pa so nas, da ni povsem identičen s seznamom, ki ga ima SDK. Informacije, ki smo jih dobili, se torej nanašajo na delo SDK v zvezi z Elanom v zadnjih štirih letih, izrečenih pa je bilo tudi nekaj ocen, kaj je povzročilo njeno finančno katastrofo.

Elan ima žiro račun v radijskih ekspositorih in tam torej tudi celotno predhodno kontrolo. Prvič je bil blokiran 12. marca letos in nato od 16. marca naprej nepreklenjeno. Iz dokumentacije zadnjih štirih let je razvidno, da je redno in pravčasno plačeval vse družbene dajatve in da ni zabeleženih kršitev zakona o zavarovanju plačil. Upniki so v tem času predložili 29 sodnih sklepov od tega devet lani in sedem letos. Predloženih je bilo 760 menic (t.i. jugomenic), od tega 242 leta 1986, 156 lani, letos jih ni bilo več. Glede na število sodnih sklepov - sedem letno in obseg menic kot instrumenta za zava-

rovanje plačil ni bilo moč sklepiti, da je v Elanu kaj narobe.

Zanimivo je, da je imel Elan v zadnjih štirih letih zelo malo investicij v Sloveniji, vse so bile po vrednosti manjše, da jih ni bilo treba prijaviti republiški komisiji za oceno investicij.

Zaključne in periodične račune je Elan vselej pravčasno predložil, izpolnjeni so bili pravilno, lahko rečemo, da so imeli drugi več napak.

V zadnjih treh letih je podatke o poslovanju Elana po 31. členu zakona o SDK iskala le ena pravna (res bi bilo zanimivo vedeti, kdo je bil tako prevoden in ni brezmejno zaupal Elanu), po blokadi žiro računa

pa je bilo izdanih upnikom 87 poročil o insolventnosti Elana.

Edina nenormalna stvar, ki jo je bilo moč razbrati s prometa na žiro računu je bilo po Podjebovih besedah znatno povečanje prometa pa tudi stanj na žiro računu Elana od leta 1988 naprej, kar je bila v primerjavi z drugimi pravnimi osebami posebnost Elana.

V analitičnih publikacijah SDK se je Elan v zadnjih štirih letih uvrščal med uspešnejša podjetja, kar je kazala tudi Rdeča knjiga Gospodarske zbornice Slovenije.

Po blokadi žiro računa pa so na lastno pobudo, po metodologiji, ki je bila medtem pripravljena v centrali, izdelali na podlagi zaključnega računa Elana za lansko leto bonitetno oceno, ki je pokazala, da se je poslabšala sestava virov sredstev, povečale so se kratkoročne obveznosti. Napravili so tudi podrobnejšo analizo prejemkov in izdatkov na Elanovem žiro računu v zadnjih treh letih in z lastno metodo ugotovili, da lastni prejemki (odšteli so posojila) niso zadoščali niti za plačevanje obresti, kar se je prvič pojavilo v zadnjih trem mesecih leta 1988, izrazito v lanskem držem polletju. Obresti je torej Elan plačeval s pomočjo najemanja novih posojil, kar bi seveda lahko bil signal za njegovo krizo.

Po metodologiji iz ocen zaključnih računov so se zdaj ločili tudi skrajšanega preseka bilance uspeha in stanja od leta 1986 naprej, vendar izsledki še niso znani.

Marjan Oder iz SDK-eve centrale v Ljubljani je dejal, da je Elan več let gradil blagovno znamko, kar je zahtevalo znatna finančna sredstva, ustvarjal pa je sam, brez družbenih pomoči, čeprav je edina naša, ki v svetu res nekaj pomeni. Stvari zdaj kažejo, da Elan ni bil finančno sposoben prenesti tega, blagovno znamko je uveljavljal podkapitaliziran, zato je najemal posojila, dodatno so ga udarile še tri zelene zime, Markovićev program pa mu je zaprl denarne pipe. Elan je precenil svojo sposobnost, nihče pa mu ni pomagal. Zamišljeno je bilo, da bi druga podjetja delno kupila blagovno znamko in kapital bi se s tem vrnil, za vlaganja v že zgrajeno blagovno znamko so bili zainteresirani tuji, vendar to ni bilo narejeno pravčasno in stvari so se zasukale drugače. Skratka, Elan je zamudil z delnicami oziroma z ustanovitvijo delniške družbe.

SDK-jevi kontrolorji so v zadnjih štirih letih opravili 22 pregledov v Elanu, večinoma so bili enodnevni, nanašali so se na višino osebnih dohodkov, plačevanje socialnega zavarovanja za delavce v tujih podjetjih, na odredbo o potrošniških posojilih. Sedem pa je bilo pregledov zaključnih računov Elanovih podjetij v tujini, kjer so bile odkrite pomanjkljivosti odpravljene, nanašale pa so se na nedoslednosti pri prenosa tujih knjigovodskih standardov in obračunskega sistema.

Pred tremi leti ob sprejemanju zaključnega računa sem roteče prosil, da se tako izrazim, še prav posebno na delovnih skupinah tehnično in tržno inteligenco na resnost položaja in naj spremeni svoj odnos in svoje delo usmerja:

- k večjim razvojnim efektom - novi proizvodi, ker smuči same ne bodo zmogle nositi vseh bremen,
- k znižanju stroškov na enoto proizvodnje in doseči v dogоворu s tujino boljše cene.

Ob izbruhu infalcije 1987 leta

in katastrofi 1989 sem svoja

poročanja o rezultatih gospodarjenja in gospodarski situaciji,

na vseh ravneh začenjal, da

Elan:

- takega bremena iz tekočega poslovanja ni zmožno pokrivati,

- da nas poleg visokih obresti

- udarjata še nerealni tečaj dinarja in letu 1988 tudi padec ameriškega dolarja,

- decembra 1989 sem na poslovodnem odboru ponudil svoj odstop, ker se je že lelo z gospodarskim načrtom za leto 1990 ponovno investirati v osnovna sredstva brez ocene uspešnosti denarnega kritja, zaposliti pa do datno še skoraj 70 ljudi.

- Ko se danes mnogi sprašujejo, odkod Elanu takšna zadolžitev, in kam je denar vložil, je nekaj odgovorov:

1. Elanove nepremičnine in premičnine doma in v tujini so prav gotovo vredne več kot 148 milijonov DM, kolikor jih izkazujejo knjige po sedanji vrednosti, upoštevati moramo, da smo vse od leta 1976

ma v našega, ki pa so bile s spremembou zakona o računovodstvu in zakona o zunanjetrgovinskom poslovanju celo legalizirane.

Zaključni račun matičnega podjetja Elan pa v zadnjih štirih letih ni bil pregledan. Ekonomsko finančna revizija centrale zaključnega računa za leto 1988 je bila načrtovana v drugi polovici lanskega leta, vendar je odpadla, ker so bili revizorji zaradi nove registracije angažirani pri pregledovanju poslovnih bank. V programu SDK je zapisana usmeritev, naj bo vsako podjetje vsaka tri leta vključeno vsaj v eno obliko nadzora zaključnega računa, vednar za Elan to ni bilo uresničeno, ker so imele pri kontroli prednost izgube, motnje v poslovanju.

Trenutno stanje zapadlih obveznosti na žiro računu Elana (23. maja ob 12. uri) je 1.773.870.880,40 dinarjev.

Napake v predlaganju zaključnega računa računa in pri uporabi plačilnih instrumentov, pri pregledih pa tuja vlaganja, banke, zavarovalnice, prometni davek in intervencijski ukrepi. Elan pa je bil seveda uspešen.

V zadnjih desetih dneh je bila v Elanu skupina revizorjev, inšpektorjev in strokovnih delavcev podružnice in centrale SDK, ki je izdelala informacijo o prvih ugotovitvah in možnih vzrokih težkih likvidnostnih razmer v Elanu, Franc Podjed je o njej povedal le, da so jo danes (v sredo op.p.) posredovali organom oblasti.

M. Volčak

JELOVICA

FILM LETA

Rojen 4. julija

KINO CENTER

od 27. 5. do 3. 6. 1990

Naj zaključim to pisanje s tem, da sem videl izhod iz te krize za Elan samo v delniški družbi. Zato sem v pisemni obliki poslovodstvu in samoupravnim organom že marca meseca 1989 leta predlagal, da se Elan pretvorí v delniško družbo in tako pridobi sveži denar za prepotrebne nove naložbe in finančno prestrukturiranje. Prepričan sem, da Elan ne sme stati, ampak mora iti naprej tudi v teh težkih trenutkih ima še sanse. Ustvarjati mora nove profitne centre, ki bodo vsestransko obvladljivi. Razvijati in ponuditi tržišču nove proizvode, ker ima izvrsten lasten inštitut in sodobno naraven marketing. Vendar vse to pa ne z denarjem, ki mu je v breme (krediti), ampak s svezjim, delniškim, ki mu bo v pozmoč.

Kot finančnik, ki mi je besešda vedno pomenila več kakor kos papirja, pa ne morem ob zaključku mimo tega, da mi je najhujše to, ker po blokadi žiro računa nismo mogli izpolniti dane besede upnikom. Nesrečni splet okoliščin, da smo zamučili z delniško družbo, prišli pa so kruti ukrepi kreditno monetarne politike, 16. 2. 1990 z veljavnostjo za nazaj, t.j. od 31. 12. 1989, ko je bilo potrebno zmanjšati plasmaje oziroma jih spraviti do konca februarja 1990 na raven konca leta 1989. Tega nismo zmogli. Sicer v normalnih pravnih in gospodarskih razmerah povsod v svetu velja pravilo, da se gospodarstvo na nove ukrepe pripravi, da se mu določi čas, pri nas je obratno.

Pavel Koder
Tržič, Slap 28

O Elanu tudi z druge plati zvona

nji nadstavbi in dubiozah preteklosti;

– naložbe v tujino, kot so: lastna podjetja, razvoj, marketing in še posebej tekmovalna služba so dolgoročne naložbe, ki prinašajo polne efekte ponavadi drugemu rodu. Pa tudi tu moram reči, da brez vsega tega Elana ne bi bilo. Pomislimo samo na izrazito restriktivno uvozno izvozno politiko v preteklosti.

Elan je vodil vseskozi izredno varčevalno politiko. Da dobička ne bi prelivali v plači in drugo želeno porabo, smo vseskozi uporabljali obračunsko metodo pospešene amortizacije in vrednotenja zalog izključno po vgrajenih-porabljenih surovinah. Plače je Elan popravil šele v zadnjih dveh letih, ko nas je val inflacije postavil izven vsake stvarnosti in modre presoje, vsem nam je bila merljivo nemška marka.

No, ker pa je kritika zadnjih treh tednov usmerjena in obravnavana predvsem zadnja štiri leta Elanovega poslovanja, nekateri želijo celo reči, misijo pa: »Obdobje Aljančič - Koder«, moram najprej reči, da smo po najboljšem znanju in

četu skrbi in odgovornosti delali skladno z veljavno interno in eksterno zakonodajo, čravno smo, zaradi Elanove posebnosti vseskozi ali večkrat, kakor mnogi, hodili po samem robu. Vendar vedno in samo za dobro vsega Elana.

Letni gospodarski načrti in zaključki ter dana pooblastila so nam bila temeljno vodilo. Res je, da smo se vedno želeli obnašati podjetniško, ker nas je v to sililo tržišče, kjer smo največ navzoči.

Tako na začetku mojega nastopa v Elanu sem poudarjal potrebnost skrbi za lastna obratna sredstva in s posebnim pismenim materialom takratne tozdovskega kolegijem v letu 1979, posebej zahteval, da ni naložbe, ki ne prinaša novega dinarja. Takrat je to izgledalo malodane nesmisel: nizke obrestne mere (8 odstotne), že porajajoča inflacija in denar se je še tudi dobil.

Poslovodni odbor in razširjen poslovodno vodstvo je bilo redno mesečno obveščeno o rezultatih poslovanja, še posebej o doseženih in planiranih izhodnih cenah. O rezultatih poslovanja smo mesečno, kvartalno pa osebno, obveščali tudi delavski svet.

2. Iz prikaza stanja kreditov in plačanih obresti v letih 1988, 1989 in v prvem mesecu 1990 se vidi, da je Elan samo na račun obresti za leto 1989 plačal 284 milijonov DM. Samo v drugem polletju 1989 je znašal revalorizacijski faktor 6,78. Vprašujem, kateri proizvod je takšno breme sposoben pokriti. To predstavlja 81 odstotkov vseh Elanovih dolgov po stanju 31. marca 1990. Osebno menim, da to pomeni dvoje:

- jemanje denarja gospodarstvu po državi, da je lahko pokrivala pretekle dolgove in dokaj lahek zaslužek tistih, ki so z denarjem razpolagali in ga plasirali v obliki kreditov. Vsekakor pa gospodarno ravnanje v vrtoglave inflacije v letu, ki je za nami;
- izvozno gospodarstvo, predvsem pretežno, in Elan je, pa te možnosti ni imelo, ker v svoje inozemske cene ni moglo vključirati tako visokih obrestnih mer. V tujini se pač ne morejo prodajati jugoslovanske specialitete.

3. Preostalih 18 odstotkov pa predstavljajo nove naložbe in zaloge. Tako je povsem jasno, kje je naloženi denar.

Kmet IVAN ŠTULAR iz Strahinja

Najprej popraviti krivice in se opravičiti

Strahinj, 22. maja - Ivan Štular iz Strahinja gospodari na kmetiji, ki obsega osem hektarov kmetijske zemlje in trinajst hektarov gozda, tri hektare zemlje pa ima še v najemu. Glavna dejavnost je pridelovanje krompirja, nekaj zaslužka pa je tudi od živinoreje in zelenjave. "Čeprav je kmetija za gorenjske razmere dokaj velika, pa je še zmeraj dosti majhna. Zdaj sva na kmetiji polno zaposlena dva, žena in jaz, v kratkem, ko bo sin končal šolanje, pa bomo trije. Naj gre sin v službo? Po eni strani bi jo težko dobil, po drugi plati pa je najbolje, da se usposablja in izpopolnjuje na domači kmetiji," pravi Ivan Štular, poslanec zborna združenega dela republiške skupščine, predsednik sveta krajevne skupnosti Naklo in podpredsednik nakelske podružnice Slovenske kmečke zveze.

Kmetovanje in politika. Gre to skupaj?

"V politiko sem se "spustil" predvsem zato, da bi pomagal zrušiti enopartijski sistem in da bi tudi kmet dobil v politiki nekaj veljave. Včlanil sem se v kmečko zvezo in se prek te vključil tudi v Demos. Pripravljen sem bil pomagati, nikdar nisem razmišljal o tem, da bi kandidiral za poslanca republiške ali občinske skupščine, ker sem pri sebi sklenil, da bom deloval le v kmečki zvezi. Na kandidatno listo sem prišel bolj po naključju. Kmečka zveza je že predlagala za gorenjsko volilno območje Cirila Smerkolja kot kandidata za poslanca v zboru združenega dela, vsi v Demosu smo ga podprteli, pri tem pa smo mislili, da bo še katera druga organizacija predlagala svojega kandidata. Ker pa protikandidata ni bilo, na volilnem listu pa sta moralni biti najmanj dva, sem pristal na kandidaturo in si mislil, saj tako ne bom izvoljen, ker vsaj uradno nisem bil kandidat Demosa. Na gorenjskem predvolilnem shodu, ki ga je v Naklem pripravila Slovenska kmečka zveza, sem volilcem tudi javno svetoval, naj volijo mojega protikandidata."

Volilni izidi so pokazali drugače. Ste bili presenečeni?

"Ves čas sem si mislil, da bo predvsem tisti kmetje, ki me ne pozna, volili Smerkolja in da bo že oznaka Demos ob njegovem imenu na volilnem listiku zadosten razlog za to, da ne bom izvoljen. Očitno sem se uštel, verjetno je odločilo to, da sem doma v osrčju Gorenjske in da me precej gorenjskih kmetov pozna."

Demosovi poslanci smo mu zaposlili. Nekaj posebnega je bilo glasovanje: predsednik nas je kot prvošolke učil, na katero tipko moramo pritisniti, nekateri, ki so že znali, pa so se smejali in nagajali... Druga seja je bila že bolj umirjena, manj je bilo nasprotovanj in tudi strogega strankarskega glasovanja. Dogajalo se je, da je, denimo, socialist podprt Demosov predlog pa tudi obratno. Dobri predlogi ne glede, čigavi so bili, so dobili podporo."

Položaj kmečke zveze v vsega Demosa se je z volitvami spremenil. Nekdanja opozicija je zdaj oblast, ki ima v rokah vse ključne vzvode. Se vam ne zdi, da je zdaj tudi vaša poslanska odgovornost še večja?

"Prej, ko smo bili opozicija, smo lahko kritizirali in obtoževali vladajočo stranko, da je kriva za vse. Zdaj, ko smo oblast, je naša odgovornost vsekakor večja. Izpolnit moramo obljube, ki smo jih dali v predvolilnem boju in ljudem tudi povedati, da ne smejo biti neučakani in da ne morejo pričakovati hitrega izboljšanja gospodarskih in družbenih razmer. Dedičina, kakršno je nova vlada dobila od prejšnje, je skromna. Gospodarstvo je v hudi krizi, denarja ni..."

Kmečka zveza je predlagala, skupščina pa izvolila tudi novega kmetijskega ministra, prof. dr. Jožeta Osterca. S čim naj bi se novi minister najprej ukvarjal?

"Strinjam se s pobudo, ki je bila dana v Demosovem poslanskem klubu, da mora novo ministrstvo čimprej pripraviti zakon, ki bi omogočal, da bi kmetje dobili nazaj po krivici odvzetno zemljo. Družbeni kmečki zvezi, ki so splošno ljudsko premoženje, naj bi začasno prešla v državne roke; država pa naj bi poskrbela, da bi bila zemlja dobro obdelana. Zemljo naj bi dajala v najem ali jo prodajala kmetom, ki so se že doslej izkazali kot dobrimi gospodarji. Pod okriljem ministrstva naj bi tudi ustavnovili kmečko zbornico, v kateri bi bile strokovne kmetijske in gozdarske službe, na katere lokalne oblasti, zadruge ali kombinaci ne bi imeli vpliva."

Varovanje kmetijske zemlje je že eno od področij, ki bi ga bilo treba prenesti na republiško ravnen. Dosedanje kmetijske zemljiške skupnosti so bile preveč pod vplivom lokalne politike,

pozidavala se je tudi najboljša zemlja.

"Tudi sam sem bil član kmečke zemljiške skupnosti in vsem, kako se je delalo. Skupnost je bila nemočna, lahko je bila tudi petkrat proti, vendar je težko uspela, če se je občinska uprava zamislila, da bo dočeno zemljišče namenila za pozidavo. Iz dobre zemlje je najlaže narediti asfalt. Tudi v Naklem je šlo veliko najboljše zemlje (polja) za Merkurjeva in Živilina skladisča. Ne vem, ali bi v drugih državah to dopustili."

So tudi na območju nakelske podružnice kmečke zveze zemljiške krivice, ki bi se jih še dalo popraviti?

"Nekaj je kmetov, ki so jih po vojni razlastili iz političnih razlogov, predvsem zato, ker naj bi bili med vojno na napaci strani. Jaz menim, da gre v takih primerih za krajo in da je treba dati zemljo nazaj ali plačati odškodnino. Nekaj kmetov je bilo zaprtih, ker niso hoteli v kmetijske obdelovalne zadruge. Da bi obnavljali sodni postopek, se mi zdijo skoraj nemiseln; prav pa bi bilo, če bi se jim vsaj javno opravičili in jim moralno priznali, da jim je povojna oblast storila krivico. Kmetom, ki jim je bila odvzeta zemlja nad zemljiškim maksimumom, bi jo tudi morali vrniti, prav tako popraviti krivice, ki so nastale pri združevanju (arondaciji) zemljišč. Kmetom, ki so morali zemljo prodati pod prisilo in za malenkostno odškodnino, bi morali omogočiti, da bi jo lahko pod enakimi pogojimi kupili nazaj."

Kakšna naj bi bila po vašem mnenju usoda družbenih posestev?

"Nekaj jih ni bilo in zdaj jih ne bo. Če bi vse, kar so v preteklosti dobila družbena posestva, dobili kmetje, bi bile tudi kmetije gospodarsko močnejše in strokovno naprednejše, presečkov hrane pa bi bilo še več, kot jih je zdaj. Kmetije imajo toliko strojev in delovne sile, da bi lahko vso družbeno zemljo dobro obdelale, manjše koncentracije živali pa so tudi ekološko manj nevarne."

"Kmetom, ki so morali zemljo prodati pod prisilo in za malenkostno odškodnino, bi morali omogočiti, da bi jo lahko pod enakimi pogojimi kupili nazaj".

Glavni problem gorenjskih kmetij je njihova majhnost. V nekaterih evropskih državah so že začeli proces zmanjševanja številu kmetij in njihovega večanja. Kako bi to uredili pri nas?

"Mislim, da bo še najmanj boleča naravna pot. Večje kmetije bodo nastale z dedovanjem in s porokami, več zemlje za večanje kmetij pa bo na razpolago šele potlej, ko se bodo izboljšale razmere v gospodarstvu in bodo tisti, ki imajo zdaj le malo zemlje, dovolj zasluzili z delom v tovarni. Jaz sem bil izvoljen v 44. enoti, ki pokriva razne ustanove, banke, zavarovalništvo in dejansko me ta enota lahko odpoklici, če ne bom zastopal njenega interesa."

Ste finančni inšpektor Službe družbenega knjigovodstva v Kranju, oborožen s podatki o gorenjskem gospodarstvu, kar vam bo kot poslancu v korist?

"Upam, da po službeni dolžnosti srečujem situacije, ki dajejo bistvene podatke in napotke, kako naj se odločam v skupščini. Držnem si trditi, da bodo podatki, ki jih bom dobil preko naše službe, v pomoč meni in mojim kolegom poslancem."

Omenjava Službo družbenega knjigovodstva. Slišati je ugibanja in ocene, da takšna SDK ni pravljena, da rabimo drugačno finančno kontrolno ustanovo, strogo, strokovno, neodvisno.

To je nevralgična točka naših trenutnih razmer. Že daje se v javnosti pojavljajo dileme:

C. Zaplotnik

Odprtje strani

ANDREJ ŠTER iz Kranja

Država brez nadzora nad financami nima dolgega življenja

"Slovenska Služba družbenega knjigovodstva je pripravljena in sposobna ravnati avtonomno. To ji omogoča tudi deklaracija o gospodarski suverenosti, ki organom slovenske države omogoča, da v primeru nasprotja republiškega in zveznega zakona ravnajo po republiškem. Ta možnost je bila nekajkrat že uporabljena, nazadnje pri podaljšanju veljavnosti izplačevanja osebnih dohodkov, ko nam je grozilo, da bo tričetrt podjetij prisiljeno za 30 do 50 odstotkov znižati osebne dohodke prav v razgovoru za Gorenjski glas republiški poslanec Andrej Ster.

Stejem vas med politike slovenske demokratične pomlad, med politike novega rodu in novega kova. Soglašate?

"Na tako definicijo pristjam. Vsi, ki smo pravzaprav začeli pri Demusu, smo se enačili za popoldanske politike in lahko bi stvar ostala na tej ravni, vsi skupaj bi bili prisiljeni ali obsojeni na vlogo več ali manj brezplodne opozicije, če z razvojem dogodkov stvar ne bi rasla. Dejansko je danes takšna ekipa ljudi, ki se je začela ukvarjati s popoldanskimi politiki, v položaju, ko mora prevzeti, pa ne oblasti, ampak upravo, službo Slovencem ali pa v Kranju Kranjčanom."

Poslanec zborna združenega dela ste, zborna, ki ga imajo nekateri za drugorazrednega, za ostalino starega sistema, zrelo za ukinitve.

"Ne soglašam popolnoma s tako oceno. Sem za to, da se zbor s tem imenom ukine, ker združenega dela več ni in ne moremo locirati točnega interesa, ki bi ga ta zbor zastopal. Tudi v programu Demusa je enodomna skupščina, kar je brezprizivna zahteva, na katero pristajajo tudi drugi, pa tudi prva seja skupščine je potrdila nujnost reorganizacije. Prepričan sem, da pa bo moral imeti v novi skupščini gospodarstvo z gospodarstveniki odločilno vlogo. Nekdo bo moral zaslužiti denar, ki ga bomo skupno porabljali."

Ta zbor za zdaj še imamo. Kam umeščate njegov pomen v skupščinskem sistemu?

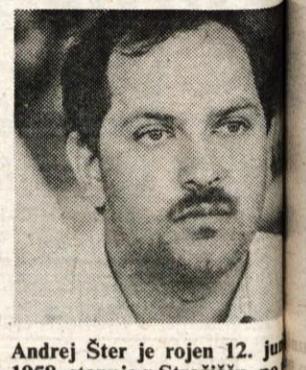
"Delovanje zborna združenega dela vidim jaz predvsem v tem, da skuša ostrino političnih razprav zlomit v skupščinsko razpravljanje v čim večji meri napolniti z vsebinom. Stališča se bodo križala in ne bo mogoče striktno vztrajati, mene je izvolil Demos, drugega ZKS - SPD, pač pa bo odločilna volilna baza. Jaz sem bil izvoljen v 44. enoti, ki pokriva razne ustanove, banke, zavarovalništvo in dejansko me ta enota lahko odpoklici, če ne bom zastopal njenega interesa."

Ste finančni inšpektor Službe družbenega knjigovodstva v Kranju, oborožen s podatki o gorenjskem gospodarstvu, kar vam bo kot poslancu v korist?

"Upam, da po službeni dolžnosti srečujem situacije, ki dajejo bistvene podatke in napotke, kako naj se odločam v skupščini. Držnem si trditi, da bodo podatki, ki jih bom dobil preko naše službe, v pomoč meni in mojim kolegom poslancem."

Omenjava Službo družbenega knjigovodstva. Slišati je ugibanja in ocene, da takšna SDK ni pravljena, da rabimo drugačno finančno kontrolno ustanovo, strogo, strokovno, neodvisno.

"To je nevralgična točka naših trenutnih razmer. Že daje se v javnosti pojavljajo dileme:

Andrej Šter je rojen 12. junija 1958, stanuje v Stražišču, po klicu je diplomirani pravnik, poslen kot kontrolor na Slovensku družbenega knjigovodstva v Kranju, poročen in oče 3 in in enoletnih hčerk. Je prednik kranjskega odbora Slovenske demokratične zveze, njegova ljubezen pa je petje. Njegovo prepevanje pri AKZ France je še trenutno zaradi državnosti miruje.

Hude bolnike imamo na enosmestju: Elan, tekstilce, Iskra Železarno, pa še koga bi na Marsikdo od njih se bo značilna kloped parlamenta, vlade.

"Elan je izrazito medij, afara, za katero pravzaprav nujno, da že vemo celoto. Leta so to prvi začetki več pretres na slovenskem gospodarstvu, družbi. Radikalne litične spremembe, ki smo priča, ne morejo iti mimo spodarstva, mimo finančne ustanove, zato bodo take afere v bližnji prihodnosti bistveni sestavni del politike. Za gorenjske bolnike, ki ste lepo našteli, pa bi si upal tudi do to firm, ko so bile ustanovljene kot gospodarski kolosi ali pa so s kasnejšim združevanjem postale nepogodljive na gospodarske spremembe. Gigant je dozveten vse bolezni, je pa težko ozljiv. Zavzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso tovarno, v življivju. Vzvzemam se, da se ob ži gospodarska struktura, pomeni, da nisem za ukinjanjem sem pa za takojšnje ukrepanje, ker je vsakodanje največje. Primer Iskre je poučen, Iskra nismo reševali, ampak smo jo vzdrževali. S tem je problem rasel in je sedaj kamerat vratom kranjskega gospodarstva. Sem za verifikacijo gramov. Vse tovarne imajo rila, po katerih lahko ugotovimo, ali je določen program nosilni za vso

Povojne krivice

Narod naš dokaze hrani - kmet jih tudi!

"Če podpišete, da se včlanite v obdelovalno zadrugo, vam ni treba iti vozit les z gora," mi je dejal miličnik. "Ne podpišem," sem odvrnil. "Trikrat po dva tedna sem vozil les, aprila 1949 so me aretirali."

Zadraga, 22. maja - 78-letni kmet Ciril Jerala iz Zadrage (v bližini Dupelj) je dobro skušil povojni boljševizem: ker ni hotel v kmetijsko obdelovalno zadrugo, so ga aretirali in zaprli, ga obtoževali, da se je sestajal z nekdanjim domobrancem, da je požigal kozolce, zastrupil prašiče kmetu, ki se je zavzemal za obdelovalne zadruge....

"Septembra 1944. leta so me mobilizirali v partizane. Ker so ugotovili, da sem bolan, so me že po dobrem mesecu spustili domov. Po vrtniti sem se moral javiti v Kranju, kjer so me na gestapovski postaji silili, da naj grem k domobrancem. V Dupljah naj bi ustanovili domobransko postajo, jaz pa naj bi bil njen šef. Ko sem povedal, da sem zelo bolan na želodcu in da se moram najprej pozdraviti, so me odpeljali še na domobransko postajo, kjer so me prav tako skušali prepričati in navdušiti za domobranstvo. Nisem bil "za", zato so me najprej odpeljali v sodnijski zapor, nato pa v begunjsko taborišče, kjer sem bil od 13. oktobra do 4. novembra," se spominja Franc Jerala, ki je po osvoboditvi odšel na operacijo in ostal samo še s tretjino želodca.

Raznovrstni pritski oblasti

Potem so prišli časi boljševizma, časi ustanavljanja kmetijskih obdelovalnih zadrug. Čeprav je oblast močno pritisala na kmete, da bi se včlanili v zadruge, in jim grozila, se Ciril ni dal. Ostal je odločen in vztrajan, tudi zato, ker je slutil, da takšna politika nima perspektive. Skupna, zadružna polja so postajala vse bolj zapuščena, vsak je gledal le nase in na to, kaj bo pridobil od skupnega.

Pritiski, ki jih je izvajala oblast, so bili zelo raznovrstni in tudi dokaj prefinjeni - vsi pa z istim ciljem, uničiti kmeta in ga spraviti v "koze", v kmetijske obdeloval-

ne zadruge. V trgovinah, ki so tedaj močno občutile pomanjkanje živil in drugega blaga, so imeli prednost zadružniki. Za vse poljščine je bilo treba prijaviti, na količnih površinah so posajene ali posejane. Pri Jelarju so merili dvakrat. Prvič so ugotovili, da je devet arov premalo in so plačali kazen; drugič so namerili več, kot je dejansko bilo... Les in žito nista imele nobene cene, za oddajo krompirja so delali kontrolo po njivah. Krompir so izkopalni iz dveh vrst na dolžini dva metra, ga stehali z ročno tehnicno in iz tega izračunali, koliko naj bi ga bilo na vsej njivi.

"Ne podpišem, sem dejal!"

"Ko smo poleti 1948. leta mlatili žito, je prišel miličnik in mi dejal, da moram iti vozit les z gore in da me bo v primeru, če ne bom šel, aretiral. Pa grem, sem mu dejal in mu tudi povedal, da so mi pred pol leta odrezali dve tretjini želodca in da bom težko dva tedna od doma, si kuhal, krmil konja, iskal in vozil drva... Če pa podpišete, da se včlanite v obdelovalno zadrugo, pa vam ni treba iti, je pojasnil in razkril pravo ozadje svojega obiska. Ne podpišem, sem odvrnil. Preden je prišla zima, sem trikrat po dva tedna vozil les z gore, aprila 1949. leta (prav tedaj, ko je bila žena v materinskom domu na Viču pri Ljubljani in je po treh zaporednih splavih pričakovala prvega otroka), pa so me aretirali. Ko je prišel miličnik, smo mešali beton za svinjak. Kakšno uro je

počakal, potem sva se s kolesi odpeljala proti Kranju, se spotoma ustavila v Žejah in aretirala še enega kmeta.

V Škrbčevi vili so naju dali med zapornike, v mrzlo kmet, na gole deske, brez odeje. Že na prvem zasljevanju so mi jasno povedali, da me bodo takoj spustili, če bom podpisal... Ker niso ničesar dosegli, so mi drugi dan začeli očitati, da da se sestajam s človekom, ki je bil med vojno domobranc, da sem požigal kozolce, da sem zastrupil prašiče kmetu, ki je navijal za obdelovalno zadrugo in delal kontrolo na njivah... Ko mi niso uspeli ničesar dokazati, so me poskušali pretentati. Zasljevalec mi je pod nos pomolil list in dejal, naj se podpišem čisto spodaj. Ker nisem vedel, za kaj gre, sem se podpisal, potem pa je vtaknil list v pisalni stroj in začel nanj pisati same izmišljotine o meni. Planil sem pokonci in zahteval, da uniči list; zasljevalec pa me je oklenil, pripeljal v sobo velikega psa in ga ščunal proti meni," se spominja Ciril Jelar. Ko so ga naslednji dan spustili domov, so mu tudi naročili, da mora na vasi prisluškovati in jim povedati, če bo morebiti kdo govoril čez oblast. Obljubil je "zvestobo". Ko se je kmalu potem oglasil v Kranju, jim je dejal, da prihaja brez novic, ker je samo doma in na polju, le v nedeljo gre k maši, pri kateri pa tudi ne sliši ničesar slabega.

"To, kar sem povedal zato, da bi tudi današnja mladina zvedela, kako se je "gradil" socializem," pravi Ciril Jelar, ki še vedno upa, da bodo dediči tedenje oblasti vsaj moralno popravili povojne krivice in da mu bodo v Kranju in v Dupljah priznali, da je bil zaprt v begunjskem taborišču. Narod naš dokaze hrani - Ciril jih tudi!

C. Zaplotnik

Gorenjske zadruge o zadružnih deležih in jamstvu

Od petsto dinarjev do tisoč mark

Kranj, 22. maja - Novi zvezni zakon o zadrugah predvideva, da se morajo zadruge nanovo organizirati do konca leta in da morajo kmetje, ki hočejo ostati člani zadruge ali se nanovo včlaniti vplačati zadružne deleže in prevzeti jamstvo za posovanje. Zadržna zveza Slovenije je zadružnim priporočila, da naj bi bila višina zadružnih deležev tisoč mark oz. ustreznar dinarska protivrednost, da pa naj bi se sicer o višini odločali v zadrugah.

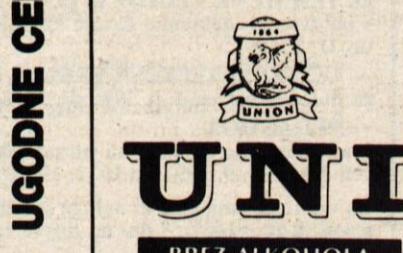
Kot so pokazale prve razprave zadružnikov, v večini gorenjskih kmetijskih zadrug ne bodo spoštovali priporočila. Zadružne zveze Slovenije in se bodo odločili po svoje. Direktor nakelske kmetijske zadruge Viktor Frelih je povedal, da je njihov zadružni svet predlagal višino zadružnega deleža v znesku 500 mark in da se bodo o tem dokončno odločili septembra. Kmetje naj bi jamčili za poslovanje zadruge s trikratno višino zadružnega deleža; na zborih kmetov pa je bilo slišati tudi za predlog, da naj bi člani upravnega odbora jamčili v večkratnem deležem. V Škofjeloški kmetijski zadrugi doslej še niso razpravljali o višini zadružnega deleža, tudi zato ne, ker še ni povsem znano, ali bomo dobili tudi republiški zakon o zadrugah ali ne. Kot je dejal direktor zadruge Vinko Kržšnik, so kmetje na zborih predlagali, da bi se o zadružnih deležih pogovarjali šele potlej, ko bi jim vrnili nekdanje zadružno (kmetovo) premoženje in popravili povojne krivice. V blejski kmetijski zadrugi so mnenja, da naj bi bila višina zadružnega deleža enaka vrednosti enega bika oz. tisoč mark in da bi morali pri plačilu upoštevati deleže, ki so jih nekateri kmetje vplačali že 1953. leta. Na območju zadruge je bilo tudi nekaj predlogov, da bi ponovno zaživele nekdanje zadruge, iz katerih je nastala blejska, vendar so kmetje pri besedah direktorja Maksimiliana Osvalda ugotovili, da drobljenje ne bi bilo smiselno. Zadružni svet cerkljanske kmetijske zadruge je doslej dvakrat obravnaval predlog o višini zadružnega deleža: prvič je razpravljal o predlogu 1.000 dinarjev, drugič o 500 dinarjih. Direktor Jože Žun je dejal, da kmetje nasprotujejo visokim deležem in da deležev verjetno sploh ne bi vplačevali, če po zakonu ne bi bili obvezni.

UGODNE CENE

Mercator - Ogradi, Ormož

UGODNE CENE - DOSTAVA NA PARCELO

Od politike k poslovnosti

V času, ko je bila zveza komunistov še izjemno vplivna in se je politika odkrito vmešavala v gospodarstvo (in tudi v zadružništvo), je bilo na Gorenjskem nekaj poskusov, da bi združili ali povezali kmetijske zadruge, jih bolj na silo kot prostovoljno "oženili" z velikimi sistemi, jih spravili pod vpliv bolj uglednega družbenega sektorja... Večina gorenjskih zadrug ni nasedla visokim političnim ciljem in obljudljama o gospodarskih prednostih zdrževanja in povezovanja, ampak je včasih tudi s klubovanjem in značilno gorenjsko trmo ohranila samostojnost. Tudi zato, ker zveza komunistov nikdar v povojni zgodovini ni imela na kmetij poseljnega ugleda in ker so kmetje zaradi slabih izkušenj dvomili v vsako politično dobro-namernost. Tudi zdajšnje razmere, ko se zadruge in ostale kmetijske organizacije podobno kot drugi gospodarski deli ubadajo s številnimi (finančnimi) problemi, niso najbolj nakanjeni raznimi "vmesnim členom" in "zdržbam". Na Gorenjskem eno že imamo, druga se obeta. Nekdanja delovna organizacija KŽK Gorenjske se je že preoblikovala v poslovno skupnost KŽT, v kateri so nekatere nekdanje KŽK-jeve članice, odprtja pa je tudi za vse druge. V Gorenjski kmetijski zadrugi pa razmišljajo, da bi na Gorenjskem po preoblikovanju zadrug ustanovili nekakšno zadružno zvezo, v kateri naj bi bile vse gorenjske zadruge in še KZ Medvode.

Bo poskus uspel ali ne? Nesporo je, da tokrat ne gre za politični poskus, saj so časi, ko je politika domala dirigirala, kdo se bo s kom povezaval, minili. Ozadje torej ni politično, ampak poslovno, morda tudi kadrovsko. Če bodo v zadrugah presodili, da bi jim zveza več dajala kot jemala, potem se bodo po logiki dobrega gospodarja odločili za zvezo, sicer ne. Če pa je (bo) poslovost v ozadju in gre predvsem za reševanje kadrovskih problemov, potem se takšnim "zdržbam", kot je poslovna skupnost KŽT in kakršna naj bi bila zveza gorenjskih zadrug, ne piše najbolje in bodo slejkoprej šle po poti nekdanjega gorenjskega gozdarsko-lesarskega sozda GLG.

C. Zaplotnik

Strokovnost in organiziranost

Ljubljana, 22. maja - Zveza slovenske kmečke mladine prireja v petek in soboto, 25. in 26. maja, v prostorih Srednje kmetijske šole v Mariboru strokovno in politično posvetovanje, na katerega vabijo člane podružnic kmečke zveze in aktivov mladih kmetovalcev in zadružnikov, dijake in študente kmetijskih šol in tudi druge. V petek bo dr. Ana Kranj predavala o tem, kako se medsebojno pogovarjati in sporazumevati, dr. Matija Kovačič bo govoril o zadružništvu, Marko Zupanc (s sodelavci) pa o kmetijstvu kot onesneževalcu okolja in o panogi, ki ne more brez čistega okolja. Posvetovanje se bo nadaljevalo v soboto dopoldne, ko naj bi razpravljali o vlogi Zveze slovenske kmečke mladine v prihodnosti.

C. Z.

Meštar

Gozdno gospodarstvo Kranj odkupuje tudi drva. Poglejmo, kakšne so prevzemne cene oz. koliko za drva dobi kmet! Naj še povemo, da cene veljajo od 1. marca dalje in da veljajo za les, dostavljen na najbližjo žago, železniško postajo ali v določeno skladišče!

vrsta drv	kvaliteta	gozdna površina	negozdna površina
(v goleh)	I	321,21	336,69
	II	248,17	260,13
	sečenice	151,89	159,21
(v goleh)	I	246,51	258,39
	II	186,75	195,75
	sečenice	151,89	159,21
(v goleh)	I	224,93	235,77
	II	166,83	174,87
	sečenice	102,09	107,01
(izdelana)	I	419,21	434,69
	II	346,17	358,13
	sečenice	249,89	257,21
(izdelana)	I	344,51	356,39
	II	284,75	293,75
	sečenice	249,89	257,21
(izdelana)	I	322,93	333,77
	II	264,83	272,87
	sečenice	200,09	205,01

Povečuje se zakol na domu

Radovljica, 18. maja - V radovljški občini so lani dosegli načrtovano prirejo mesa in mleka. Na kmetijah so odkupili 5,1 milijona litra mleka, na posestvih Poljče in Bled pa nekaj manj kot 2,3 milijona litrov. Na kmetijah se je povečala prodaja mleka na domu; ocenjujejo, da je lani znašala že 1,9 milijona litra mleka. Kmetje se vse bolj ukvarjajo tudi s predelavo mleka v mlečne izdelke, predvsem v sir in skuto; povečuje pa tudi zakol živine na domu.

C. Z.

Vaška opravljivka

Iz neuradnih virov smo zvedeli, da se šefom na Brdu tresejo hlače in da že precej nestrpo čakajo, kaj bo Peterletova vlada storila s protokolarnimi objekti. Precej bolj samozavestni so zdaj kmetje, ki še vedno upajo, da bodo nekaj zemlje dobili nazaj. Jezer, ki so v času brdske vladavine "nastala" v njihovih nekdanjih gozdovih, in brunarice ob jezerih jih ne motijo dosti. Kmetje so tako premajhne, pravijo kmetje, in zagotavljajo, da bodo ob jezerih razvili turistično dejavnost.

**SREDNJA TEKSTILNA,
OBUTVENA IN GUMARSKA ŠOLA KRANJ p.o.**

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj razpisuje za šolsko leto 1990/91 naslednja dela in naloge

ZA NEDOLOČEN ČAS

POUČEVANJE PRAKTIČNEGA POUKA V KONFEKCIJSKEM PROGRAMU - 3 učitelji
POUČEVANJE PRAKTIČNEGA POUKA V OBUTVENI USMERITVI - 2 učitelja

ZA DOLOČEN ČAS (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)**POUČEVANJE KEMIJE - 1 učitelj.**

Nastop dela 1. 9. 1990.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev poštejo v 15 dneh.

PETROL

Trgovina r.o.
LJUBLJANA

TOE Kranj, Staneta Žagarja 30

OBJAVLJA**javno licitacijo**

za prodajo pisarniške opreme (mize, omare, skladiščnih regalov, kuhinjskih elementov, garderobne stene in zaves), ki bo

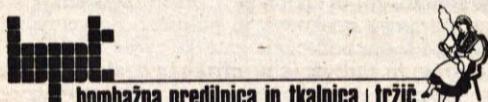
v ponedeljek, 28. maja 1990, ob 10.00 uri

na sedežu TOE Kranj, Staneta Žagarja 30.

Ogled bo mogoč dne 28. 5. 1990 od 8.00 do 10.00 ure, informacije pa dobite po telefonu: 28-681, 28-682.

Opremo bomo prodajali po načelu: videno - kupljeno. Izlicitirani znesek mora kupec plačati takoj po licitaciji - prometni davek plača kupec.

Prodano opremo mora kupec prevzeti isti dan.

64290 TRŽIČ, CESTA JLA 14, TELEFON (064) 50-571, TELEX 34507 YUTRBPT

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:
visoka izobrazba ekonomske smeri
3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
6 mesecev poskusnega dela

2. NA PODROČJU PLANA IN ANALIZ

Pogoji:
visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri

Pisne prijave o izpolnjevanju pogojev spremema kadrovska služba, in sicer v roku 8 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

OBRTNO PODJETJE KRANJ p.o.

Mirka Vadnova 1, Kranj

Objavlja po sklepu DS:

1. Oddaja poslovnih prostorov mizarske delavnice in stanovanjskega dela na Trati pri Velesovem v najem z opremo ali varianto brez opreme

2. Prodaja dvosobnega stanovanja 51 m² Moša Pijade, Kranj

Pismene ponudbe sprememamo na naslov podjetja v 8 dneh po objavi.

Podrobne informacije dobite na upravi podjetja.

DO GORENJSKA BOLNIŠNICA

TOZD Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj Kidričeva 38/a, Kranj

Delavski svet TOZD BGP Kranj razpisuje na podlagi 39. člena in 113. člena Statuta TOZD BGP prosta dela in naloge

GLAVNE SESTRE BOLNIŠNICE za dobo 4 let

Pogoji: da ima višjo medicinsko šolo s strokovnim izpitom, da ima 5 let delovnih izkušenj, da ima vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Kandidati naj vloge z dokazili o izobrazbi poštejo v 8 dneh na gornji naslov s pripisom: »za razpisno komisijo«. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po seji DS.

Komisija za delovna razmerja TOZD BGP objavlja prosta dela in naloge.

SREDNJE MEDICINSKE SESTRE (5 delavk)

za določen čas (nadomeščanje delavk v času bolniških in porodniških odsotnosti)

Pogoji: da ima srednjo medicinsko šolo opravljen strokovni izpit

Kandidati naj vloge z dokazili o izobrazbi poštejo v 8 dneh od dneva objave na gornji naslov. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po odločitvi komisije za delovna razmerja.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE LJUBLJANA

61000 Ljubljana, Mestni trg 26

KNJIGE, MUZIKALIJE, TISKOVINE, UČILA, ŠOLSKE IN PISARNIŠKE POTREBŠCINE

Komisija za medsebojna delovna razmerja delavcev objavlja prosta dela in naloge

PRODAJALEC - pripravnik za poslovalnico v Kranju za določen čas 6 mesecev

Pogoji:
srednja šola trgovske smeri (IV. stopnja)
poskusno delo traja 5 mesecev

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev poštejo v 8 dneh po objavi na naslov: DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 26, kadrovske oddelek.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

VENCELJ, PREDDVOR d. o. o.

Vabi k sodelovanju

PRODAJALCE IN PRODAJALKE živilske stroke za diskonto prodajo

Nastop dela junija 1990. OD po dogovoru. Pisne ponudbe z ustrezimi dokazili, živiljenjepisom in opisom delovnih izkušenj pričakujemo v roku 8 dni na naslov: Vencelj, Preddvor d.o.o., 64205 Preddvor, Preddvor 62

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po zaključku razpisa.

Podjetje Iskra Industrija za električna orodja p.o. Kranj Savska loka 2

Po sklepu delavskega sveta razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za odprodajo nezasedenega dvosobnega stanovanja št. 44 v ulici Velika Vlahoviča št. 6, Kranj, v 7. nadstropju s površino 57,08 m².

Izklicna cena znaša 586.317,04 din.

Javna dražba bo dne 11. 6. 1990 ob 7. uri v prostorih Iskre ERO Kranj.

Ogled stanovanja bo možen 8. junija 1990 od 7. do 9. ure. Za ogled stanovanja se morajo udeleženci ogleda javiti pred ogledom na telefon 22-221 int. 2548 tov. Mikič.

Udeleženci javne dražbe morajo pred pričetkom javne dražbe plačati kavcijo v višini 10 % izklicne cene s pologom na blagajni podjetja.

Udeležencem, ki ne bodo kupili stanovanja, se bo kavcija vrnila v roku 8 dni po opravljeni dražbi.

Prednost pri nakupu stanovanja bo imel tisti udeleženec, ki bo ponudil najvišjo ceno in najugodnejše plačilne pogoje.

Pogodba o prodaji z najugodnejšim ponudnikom bo sklenjena v roku 15 dni po izvedeni dražbi.

OSNOVNA ŠOLA BRATSTVO IN ENOTNOST Tončka Dežmanja 1, 64000 KRANJ

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA za nadomeščanje delavke na por. dopustu od 1. 9. 1990 do 23. 3. 1991

– 2 UČITELJA RAZREDNEGA POUKA za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

– UČITELJA MATEMATIKE in TEHNIČNE VZGOJE za nedoločen čas od 1. 9. 1990 dalje

– UČITELJA SLOV. JEZIKA in ANGLEŠKEGA JEZIKA za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

– UČITELJA ZGODOVINE in DMV za določen čas (nadomeščanje delavke na por. dopust) od 1. 9. 1990 do 11. 10. 1991

– UČITELJA ZGODOVINE s polovičnim delovnim časom za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

– UČITELJA TEHNIČNE IN LIKOVNE VZGOJE za nedoločen čas od 1. 9. 1990 dalje

– UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE in MATEMATIKE ali TEHNIČNE VZGOJE in LIKOVNE VZGOJE s polovičnim delovnim časom za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

– UČITELJA TELESNE VZGOJE za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

– PEDAGOGA

(nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) za določen čas od 1. 9. 1990 do 16. 2. 1991

– Hola-hop

Dokolenke 2 para Majice kratki rokavi (ostanek izvoza)

in ostali izdelki po ugodnih cenah!

KOMPAS

POČITNICE — domovina

● KATALOG POČITNICE 90 ●

● KOMPASOV KLUB SUTIVAN, od 20. 6. dalje!

— 7 dnevni aranžmaji z avtobusnim prevozom

— izmene ob sredah

● 7-DNEVNO KRIŽARjenje po JADRANU z DVOJAM-BORNICO JAVORAK

● KOMPASOV AS - DREBIC - dep. h. ORSAN/RATHA-NEUM/BELLEVUE, 7 dni, pol. v 1/2 sobi, od 900,00 do 1.420,00 din do 21. 7.

● KOMPASOV AS - HVAR - H. SIRENA/BODUL, 7 dni polpenzion junij - 1.600,00 din, julij - 1.840,00 din, avgust - 2.300,00 din; možnost letalskega ali avtobusnega prevoza vsako sredo

● PRIVATNI APARTMAJI - 7. oz. 14 dni, ugodne cene PULA, ZADAR, KUKLJICA - OTOK UGLJAN, SALINE - OTOK VIS

POČITNICE - tujina

● SUPER KOMPASOV AS - PALMA DE MALLORCA Magaluf - počitnice v hotelih verige SOL; znani po kakovosti prehrani (bogati samoposrežni zajtrki in večerja).

Odhodi vsak torek v juniju!

● GRČIJA - KRETA - SANTORIN

Odhodi vsak pondeljek od maja do oktobra!

● KOMPASOV KATALOGI

ŠPANIJA (Palma de Mallorca, Ibiza) GRČIJA (Kreta, Santorin, Ios, Mikonos), TURČIJA (Antalya, Kemer), FRANCIJA (Azurna obala), CIPER (Larnaka, Limasol), ALŽIRJA (Tipaza), IZRAEL (Natanya), TUNIZIJA (Nabeul), MALTA (Sliema)

● POČITNICE OB BLATNEM JEZERU, od junija do septembra

KOMPASOV ŠPORTNO POLETJE

WIMBLEDON, 6 dni, 1.7. - ogledi četrtnfinalnih iger (3 x)

TENIŠKI KAMPI Z MIMO JAŠOVEC M. LOŠINJ - H. AURORA/H. VESPERA, 7 dni, 16., 23., 30. 6. ROGLA - H. PLANJA, 3 dni, 17. 6. Zahtevajte poseben program!

ITALIJA '90 ● MUNDIAL ●

POSEBNI PROGRAMI ZA OGLED PRVENSTVA! VEČ KOT 14 PROGRAMOV — OD PREDTEKMOVANJ DO VELIKEGA FINALA V RIMU! Posebne ugodnosti za zaključene skupine za tekmo JUGOSLAVIJA : ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI!

KATAMARAN »PRINCE OF VENICE«

BENETKE, 1 dan, 2., 9., 16., 23. 6., DIN 350,00

VIKEND V ISTRI Z IZLETOM V BENETKE, 3 dni, maj, junij

● KOMPAS ZA UPOKOJENCE

RABAC - posebna ugodnost 7 dni polni penzoni v 1/2 sobi 1.351,00 din

POČITNICE - toplice

Sodelovanje med trgovci in kupci

ABC Loka in radio Žiri, lokalna radijska postaja občine Škofja Loka, sta prejšnji teden pripravila že četrti finale radijskega kviza "v živo".

Radijski kviz, ki ga vodi Nataša Bešter, je sestavljen iz vprašanj s področja športa, glasbe in splošnih vprašanj. Dva tekmovalca na vprašanja odgovarjata v studiu, sodelujejo pa tudi poslušalci po telefonu. Generalni pokrovitelj kviza je ABC Loka, saj si tekmovaci v njihovi trgovini lahko v 15 oz. 8 sekundah naberejo, kar hočejo. Veliko je tudi nagrad za po lušalce, v določeni trgovini pa so na dan finala kviza različne degustacije in cenena ponudba. Kot je na zadnjem finalnem tekmovalju v trgovini na Frančkovem naselju v Škofji Loki povedal Alojz Arh, vodja prodaje v maloprodaji pri ABC Loka, junija pripravljajo javno oddajo v Žireh, v sodelovanju s priznanimi proizvajalci pa bodo zaživeli tudi prireditve na Mestnem trgu v Škofji Loki: "Naše mnenje je, da se sodelovanje med radiom in Loko odraža pri povečani prodaji, pomembno pa je tudi sodelovanje med kupci in trgovino. Foto: V. Stanovnik

Dinar čez mejo

Na avstrijskem Koroškem se menjava dinarjev v devize in obratno ne menja dosti. Za sto dinarjev še vedno plačajo od 90 do 95 ATS, prodajajo pa jih za 100 do 105 ATS. Kot običajno je menjava najugodnejša v enotah Zvezne bank - zvezne slovenskih zadrug na Koroškem.

Tudi v sosednji Italiji je ponudba dinarjev obilna, prav tako pa povpraševanje po njih. Bliža se pač turistična sezona, tečaj pa se še kar drži. Za naš dinar plačajo v Tržaški kreditni banki po 100 lir, drugod pa okrog 95 lir. Dinarje v TKB prodajajo po 103 lire, drugod pa malenkost draže.

Kje je ceneje Kozmetika

Tokrat smo se za vas sprehodili po Kranju in v treh trgovinah povprašali po cenah nekaterih toaletnih potrebščin in kozmetike. Žal še nismo mogli narediti prave primerjave cen krem, mleka in olja za sončenje, saj razen Piz Buina, ki povsod stane enako (od 120 do 127 dinarjev, 125 g), še ni prave ponudbe. Najcenejše mleko in olje smo našli v Drogeriji Benčina, kjer Solar mleko in Solar olje s kakavom, ki je še posebej primerno za otroke, stane 35 dinarjev (130 g). Copperton mleko in olje je v Globusu (Kokra) po 95,20 dinarjev (118 g). Di mleko in olje pa je v Elitini drogeriji 53,40 dinarjev.

	Elita — drogerija	Kokra — Globus	Benčina — drogerija
zobna pasta DENT A MED	18 din	18,10 din	16,60 din
zobna pasta PAPERINO	12 din	11,20 din	6,50 din
tekoče milo HAY	27 din	26,10 din	
milo PALMOLIVE	21 din	18,60 din	
FA			22 din
šminka SAMANTHA	47 din	46,50 din	46,80 din
lak za nohte SAMANTHA	47 din	46,50 din	47 din

Koliko je vreden dinar

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstria	100 ATS	99,4824
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9506
Švica	100 CHF	819,2957
ZDA	1 USD	11,5807

ALPETOUR

- MEHANIČNE DELAVNICE
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 50

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA NUDIMO STORITVE IN PROIZVODNE USLUGE:

- servisiranje avtobusov, tovornih vozil in kombijev vseh tipov
- generalna obnova motorjev, menjalnikov, diferencialov in ostalih sklopov vseh tipov
- izvajanje preventivnih tehničnih pregledov za osebna in tovorna vozila ter avtobuse
- kleparska in ličarska dela za avtobuse, tovorna in osebna vozila
- varjenja vseh vrst
- prodaja obnovljenih sklopov in avtomateriala
- generalne obnove karoserije
- menjava gum, centriranje ter nastavitev izteka koles z naj sodobnejšimi stroji
- rezkanje in brušenje zavornih bobnov za vsa motorna vozila
- tehnične pregledne traktorjev
- servisiranje traktorjev in ostalih kmetijskih strojev

Usluge izvajamo kvalitetno in po konkurenčnih cenah.

*Delovni čas od 6. do 22. ure,
ob sobotah od 6. do 14. ure.
Telefon: 632-121
633-730*

Se priporočamo

Avtomobilski trg

Ugoden nakup 126 P

Kranj, 20. maja — Kranjski sejem rabljenih avtomobilov žal vse bolj postaja podoben živilskemu trgu, kjer se zbirajo branjevi in kupci, saj je bilo minulo nedeljo prodanih zelo malo vozil, veliko več pa je bilo takih, ki so vozila podrobno opazovali in se s prodajalcem pogajali za čim nižjo ceno. Ker tako eni kot drugi niso hoteli popuščati, kupčij ni bilo. Zvezdi tokratne ponudbe sta bila dva avtomobila: yugo GVX, letnik 1989, eden za 77.000 dinarjev, drugi pa za 84.000 dinarjev. Ugoden je bil tudi nakup skoraj novega fiata 126 P, kasko zavarovanega. Cena je bila 41.300 dinarjev.

M. Gregorić

Uvoženi avtomobili

Znižanje carinskih dajatev?

Domači kupci tujih avtomobilov trenutno plačujejo 41 odstotno carino, ki je sestavljena iz čiste carine (25 odstotkov) in treh različnih taks. Res je, da so se carinske dajatve letos enkrat že znižale (za pet odstotkov), kot napoveduje zvezna vlada, pa bi sedaj učinknilo priti še do nekaterih sprememb, ki naj bi astronomske carinske dajatve znižale še za osem do deset odstotkov. Spremenil naj bi način računanja oziroma odmere carinskih dajatov in republiških oziroma zveznih davkov pri tujih vozilih (davek na carino), poenostavili pa naj bi tudi sistem carinskih dajatov. Preprosteje pa bi tudi bilo (tako za državo kot kupce), če bi se odločili za enoten davek - ne glede na prostornino motorja, ko je to v večini drugih držav.

Z NOVIM, ZANESLJIVIM AVTOMOBILOM NA DOPUST!

Vsakdo lahko uvozi novo vozilo
CARINA pri uvozu 41 % (za vsa vozila)

DAVEK: - 950 cm³ 31,5 %
950 - 1600 cm³ 34,5 %
1600 - 2000 cm³ 51,5 %
2000 cm³ 66,5 %

Osnova za davek je vrednost vozila s carino

TOYOTA KINZEL

GOVORIMO SLOVENSKO
DEL. ODD. OPREMA, SERVIS
IZREDNA PONUDA VOZIL:
STARLET 1300, 3 VRATA
od export 98.800,-
COROLA HATCHBACK 1300, 3 VRATA
od export 106.900,-

CELOVEC, VÖLKERMARKTERSTR. 145, Tel.
9943-463-32231 (V CELOVCU - 2. SEMAFOR DESNO,
PRI KIKA LEVO - 400 m)

VOLVO • SERVIS
• NAD. DELI
• DOD. OPREMA

DOMEVSCEK

NEVERJETNA
PONUDA
(SAMO PRI NAS)
COLT export od ... 101.000,-
LANCER export od ... 111.000,-
VOLVO 440 export od ... 159.000,-

BELJAK - JUG
PRED KGM (COOP)

KLEINBERGER

Tel.: 9943-4242-31500

SERVIS • NADOMEŠTNI DELI • DODATNA OPREMA
VELIKA IZBIRA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL
TAKOJŠNJA DOBAVA!

UGODNE EKSPORTNE CENE PRI 121, 323, 626

ZELO UGODNE PONUDBE NOVIH VOZIL POLO

- GOLF - PASSAT - AUDI

ZIPPUSCH

OB GLAVNI CESTI LJUBELJ - CELOVEC -
(STRAU) Tel. 9943-4227-3729

• NADOMEŠTNI DELI
• DODATNA OPREMA

CITROËN

KELLNER & KLEINBERGER

CELOVEC, Tel. 9943-463-41309

PISCHELDORFERSTR. 238

• NADOMEŠTNI DELI, DOD. OPREMA
IN SERVIS
NEVERJETNE PONUDBE
AVTOMOBILOV (SAMO PRI NAS):

75.800,-
104.500,-

Color MEDVODE Chemo

AKCIJSKA PRODAJA

20-30 % CENEJE

proizvodov COLOR Medvode v trgovini CHEMO KRANJ - Trg revolucije 4 in skladu Bobek od 28. 5. do 11. 6. 1990.

STROKOVNI NASVETI 29. 5. 1990!

Kolesarska dirka "Po ulicah Škofje Loke '90"

Na dirki večina naših najboljših

Škofja Loka, 22. maja - Na letošnji tretji dirki "Pokal Škofje Loke", ki se bo začela v petek, 25. maja, ob 16. uri pred škojeloško Namo, organizatorji pričakujejo okrog dvesto petdeset kolejarjev. Med njimi bodo tudi naši najboljši iz vseh klubov (razen tistih, ki vozijo na dirki "Po Avstriji"), sodelujejo pa tudi ekipe iz sosednje Avstrije in Italije. Škojeločani bodo gotovo najbolj navdušeno navijali za domačine: Igorja Bertonclja, Janeza Lampiča, Aleša Galofa in mladincu Tomažu Polanca.

Kolesarska dirka, ki jo pripravlja organizacijski odbor škojeloških športnih delavcev, katerega nekakšna "gonilna sila" je Jože Galof, prvič steje tudi za točkovanje v kriteriju slovenskih mest. Kot je na torkovi tiskovni konferenci povedal predsednik organizacijskega odbora, Brane Celar, jim bodo pri organizaciji dirke pomagali tudi v KK Sava, delno tehnično pomoč pa bodo dobili tudi iz KK Janez Peterrelj iz Škofje Loke. Za bogat nagradni sklad so poskrbeli predvsem zasebniki, ki jim ni vseeno, kakšen bo razvoj kolesarstva v škojeloški občini. Že od začetka jima stoji ob strani škojeloška ZSMS - liberalna stranka, ki je tudi soorganizator letošnje dirke. "Prizadevamo si, da bi bile naslednje dirke pod pokroviteljstvom občine Škofja Loka, saj so bile dosedaj le plod dela nekaj posameznikov, ki nam ni vseeno, kakšno bo loško kolesarstvo, ki ima tradicijo od Janeza Peterrelja, do Freliha in sedanjih dobrih tekmovalcev. Pobudnik dirk po ulicah Škofje Loke je Franc Mohorič, mislim pa, da bo moralno biti v prihodnje več pripravljenosti za športno in turistično življenje v mestu. Kolesarstvo je gotovo šport, ki ima prihodnost, saj se z njim ohranja čista narava, kar v zadnjem času ni nepomembno," je poudaril Brane Celar.

Krožna proga letošnje dirke bo od Name preko Novega sveta in spet do Name, krog pa je dolg 700 metrov. Tekmovalci bodo nastopili v petih kategorijah. Pionirji bodo vozili sedem, oziroma 10 krogov, mlajši mladinci 20, starejši mladinci 30, člani pa 60 krogov. Točkuje se vsak peti krog, zadnji dvojno. Poleg medalj in pokalov so organizatorji zbrali vrsto praktičnih in denarnih nagrad, zmagovalca pa čaka TV sprejemnik, ki so ga darovali štirje zasebniki iz Rate: Video Gong, Elektro center Teropšič, Royal trgovina in Diskont 33. Po končanem tekmovanju bo razglasitev rezultatov pred ribjo restavracijo na tržnici.

V. Stanovnik

Tenis

Cilj Kranjčanov je prvo mesto

Kranj, 23. maja - Članska ekipa Teniškega kluba Triglav Kranj tudi v letošnji sezoni nastopa v II. zvezni ligi, ki se bo začela to soboto. Na prvi tekmi Kranjčani gostijo ekipo Petra Drapšna iz Banjaluke. Cilj perspektivne mlade ekipe pa je osvojitev prvega mesta v ligi in prehod v I. zvezno ligo.

Kot pravijo v vodstvu Teniškega kluba Triglav, bo ravno prva tekma z ekipo iz Banjaluke, ki se bo začela to soboto ob 10. uri, najvažnejša med sedmimi tekmmi, ki čakajo člansko ekipo v letošnjem nastopu v II. zvezni ligi. "Imamo perspektivno ekipo mladih igralcev, starih od 15 do 19 let. V pretekli sezoni smo osvojili drugo mesto v ligi, ravno odločilni dvoboj smo namreč igrali brez dveh najboljših tekmovalcev. Letos se je s služenja vojaškega roka vrnili Primož Starc in lahko rečemo, da smo v ligi favoriti. Gledate na dobre igralce in trenerja Davorja Žnidarja upravičeno računamo na prvo mesto in potem na nastop v I. zvezni ligi," je pred tekmovanjem povedal Peter Starc, vodja ekipe.

V klubu, kjer se ponašajo z igralci, kot so Barbara Mulej, Marko Por, Žiga Janškovec, Borut Urh (najboljši mladinec do 16 let v Sloveniji), Boštjan Mulej, Damjan Klevišar, Rok Pivk, Marko Kavčič... se sicer kot v večini drugih športnih klubov ubadajo s finančnimi težavami, zato prav sedaj isčejo pokrovitelje, ki bi v sodelovanju z njimi našli svoj interes. Tekmovalci v vodstvu kluba pa s svojim zagnanim delom obljudljivo dobre rezultate na domačih in mednarodnih tekmovanjih.

V. Stanovnik

Najvišji vrh Karavank čaka

Jesenice, 22. maja - Tradicionalne pohode na Stol, s katerimi so se vsako zimo množično spominjali junaške bitke Kanjarjeve čete leta 1942 na pobočjih Karavank, so organizatorji premaknili v pomladanski čas. Tako bo letošnji, 25. pohod na Stol, konec tega tedna, 25. in 26. maja 1990.

Čeprav je termin prireditev poslej ugodnejši, bo vzpon na Stol možen le ob dobrih vremenskih razmerah. Čeprav se v dolini pomlad počasi že preveša v poletje, pa vendarle velja opozoriti, da je Stol lahko muhast tudi v tem času. Od vsakega udeležence zahteva vzpon na dvatisočmetrski vrh tako primereno telesno pripravljenost kot tudi ustrezno planinsko opremo.

Kdor ni več samostojne hoje v gore, naj se pridruži kateremu od organiziranih izletov. PD Kranj, na primer, se bo podalo na Stol v soboto in nedeljo z vlakom iz Kranja ob 6. uri in 58 minut, udeleženci z lastnim prevozom pa se lahko izletnikom pridružijo v Žirovnici.

S. Saje

Otvoritev umetne plezalne stene

Bistrica pri Tržiču - Tržički alpinisti bodo dobili nov pripomoček za vadbo - umetno plezalno steno v očesnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču. Otvoritev bo jutri, 26. maja, ob 18. uri in bo športno zabavnega značaja. Sodelovali bodo domači plezalci in alpinisti in tekmovalci v hitrostni preizkušnji, povabili pa so tudi alpiniste od drugod ter goste, ki se bodo lahko preizkusili v plezanju. Za popestrevitev prireditev bodo poskrbeli plezalci Arabesk in Miš Maša. Vstopnine ne bo. Alpinisti računajo na velik obisk.

J. Kikel

Kros v Žiganji vasi

Sebenje, 25. maja - Športno društvo Sebenje prireja jutri, 26. maja, ob 16. uri tradicionalni, že 11. kros Žiganji vasi. Za to tekmovanje je med tekači veliko zanimanje. Tekmovalci bodo v 11 starostnih skupinah, proge bodo zahtevne in dolge od 300 metrov do 7 kilometrov za člane, mlajše veterane in veterane. Prvi start bo ob 16. uri, start osrednjega teka na 7 kilometrov pa ob 17. uri. Organizatorji pripravljajo srečelov, streljanje z zračno puško (prva nagrada smuč Elan). Družbeni del se začenja ob 14. uri. Pojasnila dajeta Alojz Markič po telefonu 58-279 in Matej Jazbec po telefonu 58-356.

J. Kikel

Kokrica najboljši tekaški klub v državi

Zmagovalna stopnička že tretjič zapored

Upravni odbor Športnega društva Kokrica tudi pojasnjuje drugo plat medalje ob odhodu Andreje Grašič in Tomaža Globočnika iz kluba, za katerima jim je žal, saj so jih vzgojili v klubu, vendar jim pri prestopu ne bodo delali težav.

Kokrica, 18. maja - Sredi maja je Smučarska zveza Jugoslavije v Portorožu podelila priznanja najboljšim posameznikom in klubom v vseh smučarskih disciplinah. Športnemu društvu Kokrica je bilo to priznanje podeljeno že tretjič in to v veliko prednostje pred ostalimi klubovi, kot posamezniki pa je to priznanje prejela tudi tekačica ŠD Kokrica Andreja Grašič. Na Kokrico bi prišlo še nekaj takih naslovov, vendar podeljujejo priznanja samo v članskih kategorijah. Po jugo točkah so nameči zmagovalci in s tem, najboljši v državi tudi Gregor Mali med mlajšimi mladinci, Tomaž Globočnik med starejšimi mladinci, Nataša Žibert med mlajšimi pionirkami in Vesna Zevnik med starejšimi pionirkami.

Uspehu botruje načrtno in strokovno delo v klubu, oziroma smučarski sekciji, v katero je včlanjenih 48 tekačev vseh kategorij, razen članov. Ker je klub še sorazmerno mlad, upajo, da bodo te kategorije še vzgojili. V klubu delajo trije trenerji: profesionalna ing. Jan Žak, doma iz Češkoslovaške, in Miran Kavaš, diplomant VŠT, ter Jože Vavpotič, ki skrbi pretežno za mlajše tekmovalce in pomaga ob ozkih grilih obema profesionalnima trenerjem. Tekači so obetavni in bodo ob nadaljnjem strokovnem delu še posegali po vidnih naslovov doma in v tujini.

Upravni odbor Športnega društva Kokrica pojasnjuje tudi drugo, klubsko plat medalje odhoda Andreje Grašič in Tomaža Globočnika iz Kokriškega kluba. Gorenjski glas je pred nedavnim o tem pisal in objavil razloga odhoda, ki sta jih poveda-

la Andreja Grašič in njen trener, oče Vinko Grašič. Takole piše v izjavi upravnega odbora:

"Ker je Kokrica mlad klub, vzgajamo tekmovalce pod enakimi pogoji. To je tudi moto strokovnega štaba. Ko pa se tekmovalci izkažejo z vidnimi rezultati, pa jih prevzame Smučarska zveza Slovenije, ki organizira skupne priprave in dodatno opremo. ŠD Kokrica skrbi za organizacijo treningov, prevoz na treninge ali tekmovanja, delno sofinancira tudi tekaško opremo. Ker sledstev za opremo ni zadost, pri nabavi pomagajo tudi starši tekmovalcev. Zaradi nestrinjanja s takšno obliko delovanja kluba, sta po končani letošnji sezoni zaprosila za izpisnico Andreja Grašič in Tomaža Globočnik, ki želite nastopati za barve drugega kluba. V klubu Kokrica ocenjujemo, da sta to dva dobra, perspektivna tek-

movalca, ki sta se kalila na Kokrici. Na Kokrici smo prepričani, da je na njuno odločitev vplival Vinko Grašič, Andrej Žiče, ki je bil tri leta tudi član trenerke ekipe na Kokrici. S strategijo usmeritve se ni strijal, kakor že pred tem z nekaj klubov širom po Sloveniji. Zato smo se lani razšli. Vinko Grašič je zaradi nestrinjanja z usmeritvijo vodstva TSK Triglav Kranj zapustil ta klub in se "preselil" na Kokrico pod istimi pogoji kot vsi ostali "amaterski" delavci v ŠD Kokrica - smučarska sekcija, ki se je takrat tudi ustanovila. Kmalu pa je Vinko Grašič z raznimi izsiljevanji po večji kilometrini, dnevnicah, plačilu za opravljenne ure itd., vnašal slabo voljo v zdravo jedro. Ko je ŠD Kokrica postalo nosilec vrhunskega športa v smučarskih tekih v kranjskih občini, so bili appetiti in izsiljevanja čedljave večji. Povedati velja, da je bil Vinko Grašič plačan za opravljene trenerje ure po pravilniku ZTKO Kranj in je dobil plačano uradno kilometrino za prevoz s kombijem in to na relaciji Križe (stanovanje) do mesta treninga oziroma tekmovanja. Ker je zahteval, da se mu povrne enaki stroški tudi v letošnji sezoni, ko ni bil več trener

J. Košnje

Ligaški izidi

Nogometni prazni rok - V nedeljskem kolu II. slovenske nogometne lige je bilo Naklo z 2 : 0 poraženo v Ajdovščini, Triglav je igral 0 : 0 s Sežano, Britof je izgubil s Svobodo 1 : 0, Jezince pa s Črnomljem 2 : 0.

D. Jošt

Odločilna zmaga namiznoteniških igralcev Merkurja - Moška ekipa Merkurja iz Kranja je v II. zvezni ligi dosegla pomembno zmago v dvoboku z Lokomotivo iz Vinkovcev. Kranjčani so zmagali z 9 : 0. Pohvala gre predvsem Robiju Jeraši, ki je dosegel tri lepe zmage, pomembne za obstanek v ligi. V drugi tekmi tega kolpa pa je Merkur izgubil s 7 : 2 z drugouvrščenim Dobojprometom. Zoran Gašič je zmagal dvakrat. Klub porazu je bila igra zanimiva in z malo več sreče bi bil izid ugodnejši za Kranj. Tudi v tej ligi se je začela jugoslovanska kuhinja. Za Bosno igra igralec brez dovoljenja.

D. Klevišar

Jezerjani premagali Kapelčane

Jezerško, 23. maja - Pri Češki koči so našli še toliko snega, da je Jezerjanom uspelo organizirati tradicionalni smučarski dvoboj med Jezerškim in Železno Kaplo. Klub slabemu vremenu je na dvoboji prislo 16 smučarjev iz Kaple. Večino zmag so počeli Jezerjani in tako ekipno zmagali. Med ciciban je zmagal Domen Likozar, med pionirji Peter Muri, med mlajšimi člani in mladinci Davorin Karničar, med člani Luka Karničar, med starejšimi člani Jože Meško in med članicami Lidija Nahtigal (vsi Jezerško). Edini zmagi za kaplo sta dosegla Rudi Piskernik med veteranimi in Silvia Dreier med mladinkami.

A. Karničar

Vabilo, obvestila

Rokometni spored - Tekmovanje v II. zvezni rokometni ligi ženske, kjer so igrale rokometnice Kranja, je končano. Zmagala je Podravka s 44 točkami pred Zametom, Veleničanke so zmagale, Kranjčanke pa devete.

Nadaljuje pa se tekmovanje v republiških rokometnih ligah. V moški ligi je škojeloški Šešir že v sredo z Jadranom, v ženski ligi pa gostuje Alples v soboto ob 17.15 pri Fužinarju. V drugi slovenski ligi, prva skupina, igra tržiški Peko v soboto ob 19. uri Partizanom iz Sežane, Preddvor pa gostuje ob isti uri v Novi Gorici. V ženski ligi - zahod igra Preddvor v soboto ob 16.30 doma Mlinotestom. V ligi mladincev igrajo Preddvorčani v nedeljo ob 10. uri s Termopolom I, Peko v soboto ob 17.30 s Škofljico, Šešir II pa gostuje v nedeljo ob pol enajstih v Ponikvah. Mladinke bodo odigrali 16. kolo. Alples igra doma s Krimom, Preddvor v nedeljo ob 11. uri s Savo Kranj, Duplje v nedeljo ob 10. uri s Pekom, Peko pa gostuje v soboto popoldne ob 16. uri pri Olimpiji. J.

V Škofji Loki kronometer mladosti 90 - Hrastnica - Kolesarski klub Janez Peterrelj iz Škofje Loke prireja v soboto, 26. maja ob 16. uri rekreativno kolesarsko dirko Kronometer mladosti Hrastnici. Dirlaki bodo v kategorijah R, R 1, R 2, ženske A in B, veterani A, B, C, D in E. Startnina je 50 dinarjev. Cilj bo na koncu 5 kilometrske asfaltirane ceste v Hrastnici.

Marko Polanc zmagal v Avstriji

Kranj, 22. maja - Kolesarji kranjske Save so konec minulega tedna tekmovali na kolesarskih športnih dnevih v dolini Schwarza v Avstriji, kjer so bili v dveh preizkušnjah v ospredju. Marko Polanc je bil na sobotni tekmi na krožni proggi v Raglitcu v času zmagovalca Regeca (CSR), v nedeljo pa je bil Aleksander Pagon tretji na krožni dirki v Neunkirchnu, Marko Polanc pa je bil tretji. V skupni uvrsttvitvi je zmagal Polanc pred Regecem in Kozinem.

Kolesarji Save Pilar, Poljanec, Krišelj in Studen so sodelovali na tradicionalni mladinski dirki Kozmajske partizane. Na 30 kilometrov dolgi progi, ki je imela 5 etap, je zmagal Fink (Krka) pred Štanglom (Krka), Kranjčan Franci Pilar pa je bil tretji. Poljanec je bil 11., Krišelj 12. in Studen 20.

Vse selekcije Save pa so sodelovale na dveh kakovostenih dirkah konec tedna v Tolminu in Kobaridu. V soboto je bil v Tolminu prvi kriterij, ki se je točkoval za kriterij slovenskih mest. Kranjski kolesarji so bili zelo uspešni, saj sta Sašo Berce in pionirji B in Franci Pilar med starejšimi mladinci zmagala. Robert Žiga Bajt pa je bil peti, da se po padcu pred 14 dnevi že vraca v formo. Tokrat pa je padel Studen in se lažje poškodoval. Med starejšimi mladinci je na 90 kilometrov spet premičen zmagal Franci Pilar. V sprintu je ugnal Pintariča (Rog). Savski uspeh je dopolnil Poljanec na tretjem mestu. Med člani je zmagal Baloh (Merx), Kalan (Sava) pa je bil peti, za Papežem Ugrenovičem.

M. Zevnik

GORSKO KOLO
MOUNTAIN BIKE
SINDIKALNA PRODAJA

ZA SAMO 3.700 din na 3 obroke

Informacije BESS - PRO MARKET
in narocila : tel.: 061 572 882, fax: 061 218 968

Človek obrača, življenje obrne!

Tako nekako se mi vidi dandanašnja podoba prelepe Gorenjske, ki je dober mesec po prvih, svobodnih, neposrednih in oh in ah demokratičnih volitvah gospodarsko na kolenih. Totalni krah, socialni in življenjski obup na tisoče delavcev, ki tihio in naglas štrajkajo, globoko se zavedajoč, da ne bodo ničesar dosegli, ker se ničesar doseči ne da.

Politika je ena, demokracija v politiki druga in gospodarstvo tretja stvar. Krasno je, če ima država kaj pod palcem in vse skupaj drži v pametnem sožitu in racionalni distanci, hudič pa, če ni kje kaj vzeti.

Ce sledimo skozi gospodarska očala, je ves rompompom ob zapletih v novi skupščini ali parlamentu, kot se reče, en sam in velik NIČ, kot je pravilno ugotovil predsednik nove skupščine. Ce pa dovolite nadaljnja razmišljanja v tej smeri, je pa tudi sama skupščinska procedura en velik nič od NIČA, parlamentarna mrmranja so NIČ, medsebojni dialog so NIČ. Vse politične nategi in potegi so NIČ, ce v eno in pol milijonskem narodu na tisoče delavcev živi ob kruhu in vodi. Da o tragiki, da šolana mladina ne najde dela, niti ne govorimo.

Razumljivo je, da smo v predvolilni evforiji vsi kar bliskali z očmi od napetega pričakovanja: demokracija, madonca, to bo pa res nekaj. Pa pravi ljudje na pravih mestih - bomba! Pa celo ameriški kongresniki so nas prišli gledati, kako smo volili - da si srečen, čeprav nočes biti. Bili smo kar malce užaljeni, ker

TEMA TEDNA

NIČ OD NIČA

tisti Američani pred ekrani niso in niso hoteli biti vneseni in vzhičeni nad našo dirajočo demokracijo. Samo diplomatsko so prikimavali in si najbrž misili: ubožčki, saj ne vedo, da jih pred dolgoviti niti demokracija ne resi, kvečjemu nasprotov: prav demokracija bo s svojim pravim nadzorom in kontrolo vrgla na plan nove pufarje in lumparje bivše komunistične elite...

Saj je lumpe vrgla na plan in jih še bo, nismo pa pomisili, da bodo tako hitro na žrvenem oltarju tudi njihove ŽRTVE, brez krivev kriva delavska raja. Medsebojni pakt, ki smo ga širideset let morali podpisovati, je bil namreč naslednji: vi nam oblast, mi pa vam socialno varnost. Dobili so oblast, delavci pa eksistenčni minimum. Zdaj, ko so kreatorji pakta oblast - varnost in njihove opredede po firmah odšli ali so pravkar odhajajoči (upam, da bodo najbolj silni od najbolj silnih tudi na hladnem, kot je bil veliki kombinator Fikret), opeharjeni ostali plačujejo največji ceh.

Zato bo od zdaj naprej za mnoge vsako glasno ali diskretno škrebljanje o demokraciji in njenih negativnih in pozitivnih pojavnih oblikah na Slovenskem en sam NIČ, dokler se vsaj v minimumu ne ve, kam in do kakšnih mej drvi ta stecajna stihija. Kaj si misli kakšen gospod o kakšni gospe, kako se bosta medsebojno demokratično šarmirala, kakšno stališče do čisto akademskih zadev zavzema pozicija in kakšno skupščinsko opozicijo - vse to je za kruti ekonomski danes NIČ, pa naj se vam zdi še tako krvoskrunko in krvoločno do novih, pluralnih in demokratičnih slovenskih sap.

Ce še niste na tem norem vrtljaku, nikar ne mislite, da tudi nikoli ne boste. Kaj veš, v katerem brlogu se ravno kar pravljajo spiski »odstreljenih« - znabiti, da boste videli, da se TO ne dogaja samo drugim.

Saj vam nočemo odvzeti relativnega duševnega in socialnega miru, če ga na srečo še premoretete. Pravimo le, da so bili DO ZDAJ vsi politični zasuki, tako na levo kot na desno, bolj ali manj nični, če si še naprej gol in bos.

Ni, da bi pomisli, kakšna agonija nas v resnici še čaka! Ne vem zakaj, a nenehno mi prihaja v misli evforična Španija, kjer sicer vse drugače vre: tuji kupujejo, domačini pa razprodajajo premoženje. In nekdo je to silno kapitalistično vrenje in koprnenje komentiral takole: Kot da bi Španci povsem pozabili, kaj jim je vedno govoril nekdajni diktator Franco:

»Clovek vas pa res ne sme pustiti same!«

D. Sedej

Stari slovenski običaji: narodna noša

Ratečani so ponosni na narodno nošo

V Ratečah ima vsaka hiša svojo narodno nošo in vaščani jo ponosno blečejo ob raznih svečanih priložnostih. Največ pa o običajih, nadah in noši nedvomno ve Neža Cuznarjeva, ki zna zanimivo opisati vse podrobnosti. Vse zna sama narediti, kot so nekaj v Ratečah vse napravili doma.

Vsi tisti, ki so jim pri srcu stari slovenski običaji, tudi stara domača slovenska ali gorenjska opravila, od, denimo pridelovanja lanu in izdelovanja platna in šivanja oblačil, tudi narodnih noš, bi zanesljivo obžalovali, če se niso nikoli pogovarjali z Nežo Cuznarjevo iz Rateč. Danes 78-letna zgornjena in prijetna Neža ve toliko povedati, da bi ob njenem zbranem pripovedovanju lahko napisali kar obsežno knjigo.

»Izhajam iz družine, v kateri se je zaradi trdnosti domačega rodu ustno izročilo ohranilo do današnjih dni,« pravi Neža Cuznarjeva. »Že moja mati in moji teti, šivilji, sta znali prav vse. In naučili še mene in mojo

Neža Cuznarjeva iz Rateč smrti so jih nosili: poleti bolj lahke, »šlabanke«, pozimi pa bolj tople, podvatirane in izdebelejšega blaga.

Niso nosili avb za na glavo, kajti avbe niso bile praktične. Ženske so imele na glavi »peče« ali »kehl«. Kehlni so bili beli za delavnike, za svečane priložnosti pa obrobljeni s črnim žametom...«

Nato mi Neža Cuznarjeva natančno in zanimivo opisuje postopek pridobivanja lanu in delo teric ob večerih. V prostoru se je zbral več teric, ena je susila in so ji rekli »muza«. Ves čas je obračala lan in ko je bil zadostni topel, ga je vsaki dala po šop. Terice - sekice so luskne dol spravile, terice - gvajice pa so ga gladile. Nato so ga doma na žeble spet odrzali: slabši je bil špic lan, boljši je bil

»hdničn«, najboljši pa pražnji, iz katerega so predli najlepše platno ali prt.

»Prav fletno je bilo, ko smo trii in predli,« se spominja Neža, »jaz imam še vse spravljeno; ne le oblačila narodne noš, ampak tudi prte, rjuhe, srajce. Iz špikovega lanu so nadeli rjuhe za seno in listje, iz »hdničnega« rjuhe za postelje in iz ta lepega vse najlepše. »Civil« je bil pa sploh najboljši, za pernice, da je perje držal, tko je bil lepo tkan. Iz civila so bila spodnja krila in moške srajce... Zanimivo je, da je bila ratečka narodna noša precej široka, vsa »nafavdana«, s štirimi spodnjimi krili ali kiklami, da je obleka lepše stala. Ne nazadnje so tudi sami delali kožuhe iz ovčjih kož, tiste kožuhe, ki jih še dandas nosijo za Miklavža in parkeljne...«

Neža Cuznarjeva je zares živa kronika, zato ni čudno, da njeni pripovedi in njene podatke z veseljem objavljajo v strokovnih etnografskih knjigah, kajti veliko ve in zanimivo pričuje. Sama ima verjetno največ ohranjenega in spravljenga, vendar pa so tudi njeni sovračani daleč naokoli znani po tem, da ima vsaka hiša vsaj po eno narodno nošo. In Ratečani so jo vedno radi oblekli, ob različnih svečanih priložnostih. Njim je pisana in bogata alpska noša, ki je prava paša za oči, bila vedno in vedno bo v narodni ponos... D. Sedej

Ijubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

S 1. 6. 1990 SE OBRESTNA MERA ZA IZRABO »LIMITA« POVEČA ZA 4 %. TOČKE

Osnova za izračun dovoljene prekoračitve na tekočem računu (limit) je povprečni mesečni priliv v zadnjih treh mesecih, vendar največ 5.000,00 din.

Obrestne mere so naslednje:

PRED 1. PO 1. junijem juniju

● dovoljeni negativni saldo na tekočem računu

34 % 38 %

● nedovoljeni negativni saldo na tekočem računu

41 % 45 %

Gorenjska banka d. d., Kranj

FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE KRAJN, Center za funkcionalno izobraževanje in svetovanje, Prešernova 11, 64000 Kranj

organizira seminar

ZA USKLJEVANJE SPLOŠNIH AKTOV Z ZAKONI

Seminar bo potekal v prostorih Fakultete za organizacijske vede Kranj, Tomšičeva 7, 64000 Kranj, v četrtek, 21. junija, od 9.00 do 16.00 ure (velika predavalnica). Seminar je namenjen družbenim in zasebnim podjetjem, da bi lahko v zakonitih rokih uskladila splošne akte in organizirala poslovanje po podjetniškem principu.

Program:

1. Statut podjetja - uskladitev oziroma dopolnitve statuta
2. Splošni akt o delovnih razmerjih - uskladitev ali dopolnitev
3. Splošni akt o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest uskladitev oziroma dopolnitve
4. Splošni akt o finančnem poslovanju in inventuri
5. Splošni akt o SLO in družbeni samoučnosti
6. Poslovnik o delu organov upravljanja in poslovodnega organa

Navedene akte je potrebno uskladiti z:

1. Zakonom o podjetjih
2. Zakonom o finančnem poslovanju
3. Zakonom o spremembah zakona o splošnem ljudskem odporu in družbeni samoučnosti
4. Zakonom o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja
5. Zakonom o delovnih razmerjih
6. Kolektivno pogodbo
7. Zakonom o delovnih razmerjih
8. Zakonom o računovodstvu

Udeleženci bodo prejeli gradivo s pregledom določb zakonskih predpisov, ki jih je potrebno urediti v splošnih aktih. Udeležencem bodo na razpolago osnutki splošnih aktov (tudi na disketti), ki jih bodo s pomočjo strokovnih sodelavcev Centra za funkcionalno izobraževanje in svetovanje prilagodili svojim potrebam.

Kotizacija za udeležbo na seminarju je 600,00 din, ki jo načaže na ŽR pri SDK Kranj 51500-603-30255 do 26. junija 1990.

Prijave sprejemamo do 18. junija 1990 ali po tel.: 064/23-181.

TAKI SMO

Trajna škoda zaradi dvodnevne prireditve

Kamionsko korito pod Ponco

Pašna skupnost Rateče in Triglavski narodni park zahtevata od planinskega komiteja, da takoj popravi škodo na travniku v Tamarju. Sneg so iz Tamarja vozili s težkimi kamioni in uničili del pašnika.

Predstavniki Triglavskega narodnega parka so s predstavniki krajevne skupnosti in pašne skupnosti Rateče pred tednom dni pregledali stanje v Tamarju, stanje, ki je nastalo in ostalo po prvenstvu v Planici.

Ko so si ogledali teren, so bili, pravijo na krajevni skupnosti Rateče, naravnost zgroženi in ogroženi.

Za kaj gre?

Triglavski narodni park je ugotovil, da so tovornjaki, ki so iz Tamarja s plazu pod Ponco vozili sneg do planinskih letalnic, uničili rob pašnika v Tamarju, med strugo pod Nadižo in plazom pod Poncami pa je nastala globoka in raztrita kamionska cesta. Za letošnjo planinsko prireditve je bilo treba na skalnico navoziti ogromne količine snega, prireditelji so ga iskalib vsepotov, seveda tudi v Tamarju.

Kamionska cesta v osrednjem območju Triglavskega narodnega parka je nastala brez kakršnegakoli dovoljenja ali soglasja Triglavskega parka in je v nasprotju z zakonom o Triglavskem parku. Planinski komite kot organizator tega prevoza ni vprašal niti pašne skupnosti Rateče, ali sме posegati v njihov travnik. Ko je bil travnik uničen, pa se planinskemu komiteju ni zdelo vredno obvestiti lastnika, kaj šele, da bi mu povrnili škodo.

Korito, ki so ga zvozili kamioni, predstavlja po mnenju Triglavskega narodnega parka grobo kršenje zakona o parku, nastala podoba pa je najboljše spričevalo o tem, koliko je planinskemu komiteju vredna narava. V Triglavskem parku nadalje pravijo, da je to dokaz, da komiteju zavarovan območje Tamarja in Triglavski narodni park ne pomenita prav ničesar, saj si drugače take samovolje, ošabnosti do prizadetih in cincne neodgovornosti ne morejo predstavljati.

Zato so pri planinskem komiteju zahtevali, da planinski komite popravi škodo, da zasuje in utri zemljo in ozeleni vso kamionsko korito od parkirišča do vrha plazu pod Ponco in zagraditi rob parkirišča pod domom v Tamarju z gostim lesenim plotom in tako prepreči stihiski dovoz s parkirišča na pašnik.

Triglavski narodni park bo tudi v prihodnje odločno nasprotoval tovrstni samovolji planinskemu komiteju, saj je nevzdržno, da je za dvodnevno prireditve potrebno delati trajno škodo v zakonsko zavarovani naravi.

Ko so si ogledali tudi čistočo v Planici, so ugotovili, da je bila desna stran vzorno očiščena, medtem ko je bilo na lev strani še kup plastičnih odpadkov.

Škoda, ki so jo v Tamarju povzročili s kamionskimi odvozi, je zares velika in jo bo treba ustrezno popraviti z gradbenimi stroji....

D. S.

Po mostu kot po vrvi - Krajanji, ki živijo na drugi strani Žagnovega mostu na Plavžu so že nekaj časa ogorčeno - in upravičeno! - protistirali zaradi skrajne dotrjanosti mostu. Marsikdo bi dvakrat pomisli, ali je sploh varno po mostu na drugo stran Save. Ograja je na več mestih podrta ali je pa sploh ni! Sem in tja manjka tudi kakšna deska na mostu. Če ne bi bil kar sorazmerno širok, bi bilo danes po njem hoditi kot po vrvi nad vodo.

Prav nič ni opaziti, da bi bil most komu mar, čeprav se menda že načrtuje njegova obnova. Malo pa je le čudno, da v tem času, ko se na Hrušici vseprek gradi in brnijo stroji, zares nihče ne zmeni, da bi vsaj deloma popravil Žagnov most, ki bo tako ali drugače tod moral ostati. - Foto: D. S.

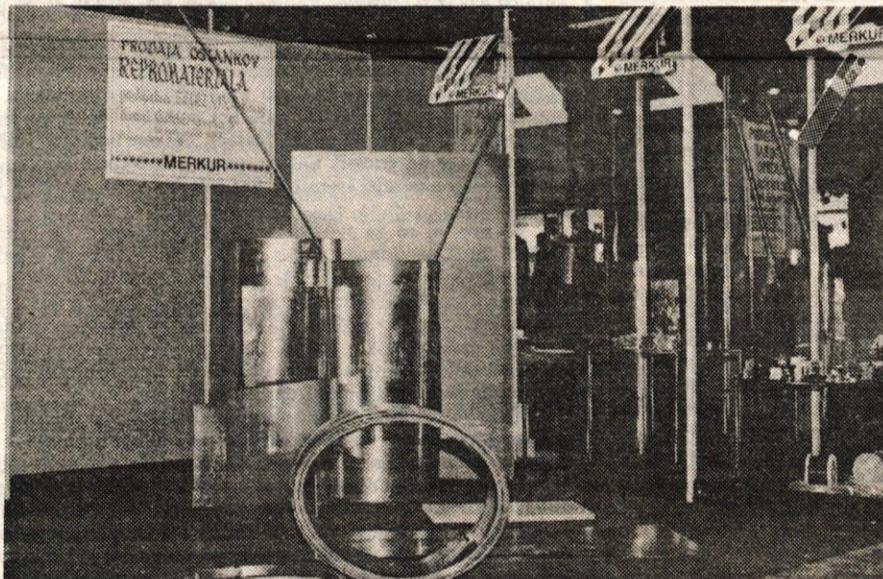

MERKUR
KRANJ

IZBRALI SO ZA VAS

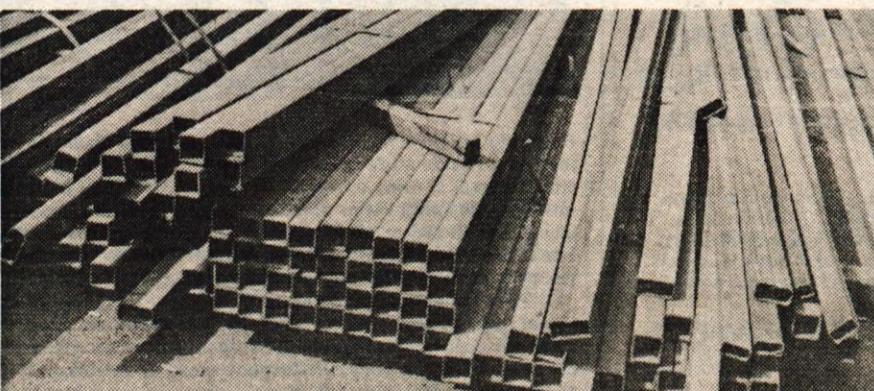

Obiščite Merkurjevo prodajalno Globus, kjer vam na oddelku BARVE-LAKI poleg ostalega bogatega assortimenta nudijo po izredno ugodnih cenah premaze za les proizvajalca Belinke iz Ljubljane. Belton v 0,9 l embalaži dobite za 68,90 din, v 4 l embalaži pa za 254,70 din, cene Beltopa pa so od 96,20 din za 0,9 l, do 374,00 din za 4 l.

V Merkurjevi prodajalni ŽELEZNINA vam nudijo veliko izbiro ostankov reprodukcijskega materiala po zelo ugodnih cenah. Pohištvene cevi v II. in III. vrsti dobite že od 6,90 din/kg do 10,70 din/kg, mešane vijake po 29,90 din/kg in 3 mm pločevino za cisterne po 9,90 din/kg. Na voljo so vam tudi s področja črnej metalurgije: brezšivne cevi, tanka in debela pločevina, HVT trakovi, pocinkana in prokrom pločevina in valjana jekla, s področja barvnih kovin medenina, baker in aluminij. Bogato ponudbo pa dopolnjujejo še sortirani vijaki, brusne plošče, klinasti jermenii, varilni in elektro materiali.

Za obisk in nakup se priporoča prodajalna Železnina, Gorenjesavska cesta 5 (nasproti Gorenjskega sejma), tel. (064) 21-469 ali (064) 26-771. Prodajalna je odprta od pondeljka do petka od 8.00 do 16.00 ure.

MALI OGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam nov štedilnik na trdo gorivo in malo rabljen štedilnik (2 elek. + 4 plin). ☎ 57-553 7779

Ugodno prodam nov OLJNI GORILEC. ☎ 45-210. popoldan 7796

MARLIVO IN VESTNO
DEKLE HONORARNO
ZAPOSIMO ZA DELO V
STREŽBI V POPOLDANSKEM
ČASU.
tel.: 23-992

Prodam VIDEOREKORDER SHARP. ☎ 51-721

Prodam SINGER, industrijski šivalni STROJ z dodatnimi ROBLICAMI. Cena 850 DEM. ☎ 064 51-056 7548

Prodam odlično zamrzovalno skrije 220 litrsko LTH v hladilnik 120 Gorenje. Studen Ljubica, c. Kokšega odreda 5, Kranj, ☎ 57-847

Prodam samonakladalno prikolico 17 kub.m znamke Europa Italijanska. Jože Odar, St. Fužina 20, ☎ 723-427 7809

Prodam barvni TV z daljinskim upravljanjem, star 6 mesecev. Babič, Golnik 7/a 7811

Gorenje barvni TV sprejemnik, starejši tip, poceni prodam. ☎ 57-685

Prodam PAJKA sip VO 2. Sušnik, Bohinjska Bela 82 7822

Prodam 6 let star barvni TV. ☎ 27-608 7823

nismo popolni
gostilna Sejem
ampak se trudimo

KRANJ
STAR CESTA 25
TELEFON 21 890

Organiziramo poročna kosila, poročna slavlja in ostale vesele dogodke (do 100 oseb), skupinam nad 20 oseb nudimo 10 % popusta.

Odprtvo vsak dan od 11. do 22. ure,
sobota od 19. do 22. ure, nedelja od
8. do 12. ure.

VSAK ČETRTEK SVEŽE MORSKE RIBE!

OLNI GORILEC THYSSEN, še zapakiran, zelo ugodno prodam. ☎ 46-458 7838

APARAT za pranje pod visokim pritiskom Kirchner in 126 P, letnik 1989, prodam. Golorej, Voklo 34 7847

Prodam ročno vrtno KOSILNICO. ☎ 25-641 7848

Traktor SAME DELFINO skoraj nov, pogon na vsa 4 kolesa, prodam. Možnost odplačila na kredit. ☎ 061/832-813 7850

Prodam eno leto rabljen Sipov obračalnik. ☎ 42-872 7855

Prodam avstrijsko kombinirko, širina 30 cm, debelinka poravnalka in rezkar. Fon, Breg ob Savi 64 7857

Prodam ŽAGO za hlode z dvema vodoravnima listoma in robilnik. Milan Debeljak, Podbreze 150, Duplje ☎ 70-069 7859

Prodam mizarski kombinirani stroj Hobit 5 operacij in TV črno-beli, 900 din. ☎ 27-452 7913

Prodam barvni TV GORENJE, Jenkova 8, Kranj 7563

Prodam barvni TV Orion z daljinskim upravljanjem, star 4 leta za 3900 din. ☎ 24-091 7915

Ugodno prodam barvni TV Telefunken Riz, ekran 63 in ŠTEDILNIK gorenje (2+2). Ogled popoldne. Roblek, J. Puharja 9, Kranj Planina

Prodam motorne žage: Stihl, Dolmar, Tomos. Ogled popoldan. Žale 2/a, Radovljica 7940

Prodam barvni TELEVIZOR Gorenje. Šmitem, c. JLA 6 Kranj, ☎ 23-233 7956

Ugodno prodam odvijalno in navigacijsko napravo in podajalno "foršub" za štancanje traku na ekscenter štanci. ☎ 34-517, po 15. uri

Mlin za sadje z motorjem, dve novi postelji in enofazni motor 1,5 KW. Kidričeva 16 Kranj, ☎ 21-274, raven sobote, nedelje 7971

Prodam nerabljeno PEČ za etažno centralno. ☎ 57-888, popoldan

Armaturne mreže in ravno železo prodam 50% ceneje. Rodman Roman, Rodine 8/a, Žirovica, ☎ 80-826 7854

Ugodno prodam SMREKOV

OPAŽ za napušč, debeline mm. Prodam tudi 4 kubm. DESK

nama

UGODNA PONUDBA

Ženski spomladanski plašči	871,40
moški spomladanski plašči	1.109,00
moške hlače	184,00
ženske hlače	144,70
otroške žametne hlače	134,40
otroški puloverji	288,30
ženski puloverji	339,80
moški puloverji	369,70

VELEBLAGOVNICA NAMA ŠKOFJA LOKA

YAMAHA LUXMAN KENWOOD SHARP NAKAMICHI
JVC ITT HI - FI stereo center JÄGER
Borovlje, Loiblstr. 12/Hauptplatz 17

MIKROVALOVNA PEĆICA HITACHI MR-5900
- KOMPATRNA
NAPRAVA Z
ENOSTAVNIM
VODOVJEM

- IDEALNA MIKROVALOVNA
PEĆICA ZA MANJŠE
GOSPODINJSTVO

SAMO 299 DEM neto

POSEBNE LASTNOSTI:
- brezstopenjska možnost pečenja 75 - 500 W - pećica iz lakirane jeklene pločevine vsebina 16,4 litra - vrteči krožnik - časovno stikalo (0,30 min) - dodatna oprema: pekač s pokrovom - v beli ali rjavi barvi

SONY PIONEER TOSHIBA FISHER BLAUPUNKT
PHILIPS HICHI DENON PANASONIC TECHNICS

Suh smrekov OPAŽ različnih
menzij, I. kvalitete, ugodno
prodam. ☎ 77-048

Prodam P ŽICO 1,5, po 2,00 din
meter in P ŽICO 2,5, po 3,10 din
meter. Dežman Miro, Dežmanov
1, Lesce 786

Ugodno prodam 2400 kom nov
STREŠNE OPEKE. ☎ 42-892 778

Graditelji pozor! Prodam rabljene
orodje, lopate, krampe, samokone
nice, sekire, sekače, škarje za
bronsko železo in drugo. Vse ugo
no! Šenčur, Kranjska c. 33- ogled
soboto od 8. do 12. ure. Izredna
priložnost!

Trgovina
ALP COLOR
Škofja Loka
Frankovo naselje 137, tel.:
632-844
V najbolj primernem času za
obnovo vašega doma vam
svetujemo in nudimo po
konkurenčnih cenah barve,
lake, avtolake, silikonske
kite ter čistila.
Posebna ponudba v maju:

30 kg gašeno apno 150 din
1 l lesol 75 din
4 l lesol 280 din
7 kg hidrocol beli 75 din
30 kg hidrocol beli 280 din

PODJETJA, ZASEBNIKI!
PERLA, Grafični inženiring,
Škofja Loka, d.o.o.
za vas izdeluje:

— ŠTAMPILJKE VSEH
VRST
— KLIŠEJE ZA
KNJIGOTISK,
FLEKSOTISK, ZLATOTISK

Vaše želje in naročila
pričakujemo na Poljanski
c. 3, oziroma po tel. 620-050

Ugodno prodam ZIDAKE SIPS
REKS. ☎ 22-943

Ugodno prodam 1300 kom. M
DELARCA in 100 kom. beton
blok ter 4 kom. mrež. ☎ 632-265

Prodam armaturne mreže in
6 kom. in 8 na 5 - 2 kom, brez
ka. ☎ 631-420

Ugodno prodam cca 140 kvad.
OPAŽ za napušč, debeline mm. Prodam tudi 4 kubm. DESK
III. klase. Informacije po
uri ☎ 33-128

Želite zaposlitve v grafični de
javnosti?
Pošljite ponudbo z dosedanjim
zaposlitvijo, prakso, izobrazbo,
osebnimi podatki in telefonsko
številko do 31. maja na oglasi
oddelek.

Šifra »EP«

Armaturne mreže in ravno železo
prodam 50% ceneje. Rodman Roman,
Rodine 8/a, Žirovica, ☎ 80-826 7854

Ugodno prodam SMREKOV
OPAŽ za napušč, debeline mm. Prodam tudi 4 kubm. DESK
III. klase. Informacije po
uri ☎ 33-128

KUPIM

Kupim 10-14 dni starega BIKCA silentalca. 45-219 7657
 Kupim stabilni bencinski motor, 10-15 KS. 721-241 7662
 Prodam zelo dobro ohranjen stojec kamin v KUPIM v okolici Kraja nezadidljivo parcelo. Mičanovič Jovan, Partizanska 29, Kranj 7863

Kupim HIŠO na Gorenjskem. Šifra: SONČNA LEGA 7961
 Kupim teleta starega do 20 dni. 061/613-097 7974
 Kupim smrekove hlode. Naslov v oglašnem oddelku. 8006

LOKALI

Oddam PROSTOR 18 kvad.m. za mirno podjetje. Naslov v oglašnem oddelku. 8053

Prodam popolnoma nov motor za čoln Tomos 4 ter boshov pomivalni stroj, ogled popoldan. Hrušica 94, Jesenice 7991

Ugodno prodam OTROŠKO KOLO (4-10 let) in SEDEŽ. 45-662 7562

Zelo poceni prodam štiri KOMPLET KOLESNA 175-13. Staneta Zagorja 55 7560

disco Šporn, nočni klub de-vetnajste prenove, nočni klub z najdaljšo tradicijo pri nas vas pričakuje notranje prenovljeno od 21. do 4. ure ali še daje, po vaši želji.

Prodam gajbice po 50.00 din in zadnjo desno steno za KOMBI 850 s pokončnimi lučmi. Banič, Hotvalje 34, Gor. vas 8094

STAN. OPREMA

DVOSED raztegljiv v ležišče, širine 140, 2 komada, cena 2.000,00 din kos. Miklavčič, Vincarje 48, Škofja Loka 7719

Ugodno prodam trosed-raztegljiv kavč, lahko tudi na obroke. 74-557 7801

Prodam komplet dnevnega sobo z mostom. Ogled, Tržič, Proletarska 26, Klemenčič 7812

Prodam mizo in 4 stole. Frelih, Groharjevo n. 6, Škofja Loka 7901

MODNI ATELJE

J. Platiš 17, Kranj

Vam nudi:
- oblačila, usnjeno
galanterijo, moderne dodatke
- maja velika izbira
maturantskih oblik
- šivamo tudi po naročilu

Peč za centralno kurjavo TAM Stadler, zelo ugodno prodam, 40 KW, rabljeno. 75-802 7929

Prodam pohištvo za dnevno sobo. 33-858 7968

STANOVANJA

Najamem garsonjero ali manjše opremljeno stanovanje v Kranju, nudim 2500 DEM predplačila. 37-166, v petek zvečer, Vojska 7897

Prodam enosobno STANOVANJE 30 kvadratov v Kranju ali zamenjam za enako v Škofji Loki, prodam tudi moško kolo na 10 prestav. 39-651, v petek zvečer, 066/76-288 od sobote dalje 7928

SOBO s usporabno kuhinje in kopalnice dobi moški, prodam tudi 4 AVTOGUME 165 SR 13. 37-950 7945

VELIKA IZBIRA VOZIL
NADOMEŠNI DELI
DODATNA OPREMA
SERVIS IN POPRAVILA

DELJAK, TEL.: 0643-4242-41319
ZENITHSTRASSE 20

V Radovljici ugodno prodam dvo-sobno STANOVANJE. 78-290, delavnik do 15. ure, sobota od 17. do 19. ure 74-380 8066

Kalan Janez - Zapoge pri Vodicah OBVEŠČAM VAS, DA JE NANOVOD ODPRTA TRANZITNA PRODAJA PREMOGA TER DRV IN PREVOZI GRADBENIH MATERIALOV

Cene pemoga s prevozom so naslednje:

"Velenje" kosi	693,50 din/tona
"Velenje" kocke	627,60 din/tona
"Banoviči" kocke	1.084,00 din/tona
"Zagorje - Trbovlje" kosi	1.116,00 din/tona
"Zagorje Trbovlje" kocke	1.050,00 din/tona
"Zagorje Trbovlje" oreh	1.040,00 din/tona
"Senovo" kosi	1.276,00 din/tona
Bukova drva	350,00 din/m ²

Poklicite

Tel: 061/843-029 ali 061/843-039
Se priporočam!

VOZILA

Z 101, letnik 78, neregistrirano, delno obnovljeno, prodam za 900 DEM ali protivrednost. 39-123

Prodam Z-GTL 55, letnik 86, 40 000 km. Igor Petric, Cesta na Klanec 46, Kranj

Prodam dobro onranjenega GOLFA rdeče barve, letnik 1982. Podreča 28.

Prodam osebni avto MITCHIBISI Sapiro malo vožen. 24-977, popoldan 26-718 7679

Motorno kolo Tomos APN 6, star 2 leti, malo vžen, ugodno. 57-685

Prodam FIAT 126 PGL, letnik 1987, registriran do junija 1991. Kuhar, Na Kalu 13, Naklo 7740

CITROEN 35 RD kombi zaprt furgon, nosilnost 2 tone, letnik 1985, ugodno prodam! Velesovska 63, Senčur 7778

Prodam SIMCO HORIZON TALBOT, letnik 1979. Mavec, Šorljeva 31, Kranj, 25-637 7782

Prodam JUGO 45, letnik 1984. 46-104 7795

R 4 GTL, letnik oktober 1988, prodam. Cena po dogovoru. Žnidarič, Pot v Bitnje 45, Kranj 7798

Prodam Z 750, letnik 1984. 40-652 7800

Prodam R 4, letnik 1976, reg. do aprila 1991. 78-900 7802

Prodam malo rabljen TOMOS AUTOMATIK. Strugar Marta, Sp. Bitnje 47, Žabnica 7803

Prodam R 18 TLJ, letnik 1986, 50000 prevoženih km. 34-778 7805

Prodam CITROEN GS PALASS, 25000,00 din. Pečnik, Podvaska 17, Tržič 7807

Prodam ELEKTRONIK 90, zelo dobro, ohranjen za 12000,00 din. 38-758 7808

Prodam KADET 1,6 diesel karavan, letnik 1986 in mercedes 300 diesel, letnik 1978. 88-511 7810

Prodam DIANO, letnik 1979, reg. celo leto, Suzuki cross RM 125, letnik 1987, dele za Diana in Z 101, ter prikolico 90x200 za osebni avto. 50-826 7815

Prodam JUGO 55, letnik 1984, karamboliran spredaj. Belec Gregor, Zg. Bitnje 120, 7819

Prodam VW, letnik 1976. 57-556 7820

Prodam GOLF, letnik 1982, registriran. 74-762 7821

ŠKODA 110 L, letnik 1976 z vgrajenim motorjem 1200, prodam. 633-029 7825

Prodam 126 PGL, letnik februar 1989, cena 5000 DEM. 621-191 7827

Prodam MITSUBISHI kolt, letnik 1987, 1. lastnik, z dodatno opremo, cena 130.000,00 din. 620-417 7830

GOLF GTL, letnik 1981, registriran do 14.1.1991, ugodno prodam. 83-848 7831

Prodam GOLF JX, letnik 11/1987 in kombi ZASTAVA, letnik 1980. Mužan, Bohinjska Bela 149, 77-888 7832

Prodam 126 P, letnik oktober 1986. 620-941 7835

Prodam JUGO FLORIDA, star 5 mesecov. 39-859 7837

Prodam Z 101 L, letnik 1976, lepo ohranjen, cena po dogovoru. Jovičič, Tomšičeva 7, Kranj 7839

Prodam Z 101, letnik 1978. 69-969 7840

Prodam FIAT 126 P, star 3 leta, 13000 km, registriran do maja 1991. Malo Naklo 4 7842

Zaradi odhoda v JLA nujno prodam BT 50, letnik 1987. Srpcič Bogdan, Blejska Dobrava 127/b, 80-697, po 16 uri 7845

Za GOLFA prodam PLATIŠČA z okrasnimi pokrovki, ter STEKLKA, vse novo, za 700 DEM. 39-773 7846

Prodam prednjo steno za JUGO 45 ali 55. Langerholc Stane, Zg. Bitnje 239 7849

Prodam R 4, letnik 1988. 50-204 7853

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976. 33-727 7860

Prodam Charleston, oktober 1986, prevoženih 47.000 km. 35-970 7865

Prodam LADO RIVA 1300, LETNIK 1987. 632-286 7868

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976. 39-122 7873

Prodam JUGO KORAL 55, letnik 1990. 77-527 7878

Prodam Z 101 JUGO 1,1 GX, letnik aprila 1988. 39-122 7891

Prodam Z 128, november 1987, prva registracija marec 1988, garaziran. Rozman Šećo, Dragočajna 16, Smlednik 7920

Ugodno prodam GOLF, letnik 1987, registriran do konca septembra. Praprotni Franc, Ljubno 84, 70-570 7921

Prodam APN 4 predelan za 7000,00 din. Švab, Alpska 1, Lesce 7874

Prodam JUGO SKALA 55, letnik decembra 1988. 25-070, popoldan 50, Šk.Loka 7922

BT 50, star dobro leto, še neregistriran in Avtomatik 3 MS, starejši letnik, oboje odlično ohranjena, ugoden prodam. 77-476 7926

Prodam R 4 GTL, letnik 1987/12. 35-045 7927

Prodam JUGO 1,1 GX, letnik 1987/88. Globocnik, Letališka 14 Voglje, Šenčur 7930

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987. Zajec, 34-318 7931

JUGO KORAL 45, star 10 mesecov, ugodno prodam. 51-624 7932

Prodam tovorni avto TAM 6500, kasonar. 84-311 7933

Prodam MOPED APN 6, star 3 leta. Kalan Jože, Bukovica 26, Selca 7934

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987. Začelj, 34-318 7931

JUGO KORAL 45, star 10 mesecov, ugodno prodam. 51-624 7932

Prodam tovorni avto TAM 6500, kasonar. 84-311 7933

Prodam MOPED APN 6, star 3 leta. Kalan Jože, Bukovica 26, Selca 7934

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987. Začelj, 34-318 7931

JUGO KORAL 45, star 10 mesecov, ugodno prodam. 51-624 7932

Prodam tovorni avto TAM 6500, kasonar. 84-311 7933

Prodam MOPED APN 6, star 3 leta. Kalan Jože, Bukovica 26, Selca 7934

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987. Začelj, 34-318 7931

JUGO KORAL 45, star 10 mesecov, ugodno prodam. 51-624 7932

Prodam tovorni avto TAM 6500, kasonar. 84-311 7933

Prodam MOPED APN 6, star 3 leta. Kalan Jože, Bukovica 26, Selca 7934

Prodam odlično ohranjen BT 50, letnik 1987. Začelj, 34-318 7931

JUGO KORAL 45, star 10 mesecov, ugodno prodam. 51-624 7932

Prodam tovorni avto TAM 6500, kasonar. 84-311 7933

Prodam MOPED APN 6, star 3 leta. Kalan Jože, Bukovica 26, Selca 7934

Prodam JUGO 55, letnik 1985. Živo
ko Bulbul, Župančičeva 33, Kranj
7947

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987.
38-321 7948

Prodam JUGO 45 E, letnik 1987,
prevoženih 22.000 km. 66-747
8050

MERCEDES 200 D, tip 115, letnik
1968, prodam. 80-020 8052

**RAZPRODAJA
PRI VAŠEM
FUNKBERATER**

Leo Truppe

PRIMERNI SPECIALNI ŠIVALNI
STROJ ZA ELASTIČNE BLAGOVE,
PLETENINE IN VOLNO

PFAFF

ČAKA VAS MAJHNO DARILO!

IMAMO TUDI VSE ELEKTRIČNE IZDELKE. VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA.

Prodam karambolirano Z 101. Breg
no, žirovnicna, ogled popoldan 8002

Prodam R 4, letnik 1986. Vartburg
karavan, letnik 1982 in leseno
montažno barako 3 x 4 m. Ogled v
petek popoldan in soboto cel dan.

Prodam GOLF diesel, letnik 1984.
8020-700 8008

Prodam Z 101 GTL, letnik 1984, re-
gistriran do marca 1991 za
3000,00 din. Černivec 7, Brezje,
popoldan 8008

Prodam leto dni star JUGO 65.
79-959 8009

Prodam Z 128 1,1 GX, letnik 1987,
za 6400 DEM. Savič Savka, Kidrič-
eva 21, Kranj 8011

VARTBURG, letnik 1988 ter vlečno
KLJKO za R 4 in AKUMULATOR,
prodam. Nadižarjeva 1, Kranj - Čir-
ke 8013

JUGO koral 45, letnik 1988/5,
godno prodam. Pivk, Cegelnica
10, Naklo 8014

GOLF bencin, november 1988, pro-
dam, lahko gradbeni kredit.
64-188 8016

Prodam TOMOS avtomatik, izvo-
ni model. 49-200 8018

Prodam Z 750, starejši letnik, regi-
striran do konca oktobra.
27-689 8022

Poceni prodam ALFO 33 1,3 S,
zdrobo rdeče barve, letnik junij
88, registriran do februarja 1991,
prevoženih 55000 km. 57-896

GOLF, letnik 1979, prodam.
28-426 8024

GOLF, letnik 1981, bencin in GOLF
diesel, letnik 1987, prodam. Če-
šnevec 30, Cerknje 8027

ZUZUKI GSX 1001, preurejen v R
model in CITROEN CX prestige,
godno prodam. Ogled v soboto
v nedeljo. 78-708 8028

Prodam tovorno vozilo Z 850 AF,
letnik 1982, obnovljen. Čosič, Sto-
nečeva 6, Kranj. 28-096 8032

Novi R 5 campus, 5 v, rdeč, pro-
dam. Bedej Olga, Srednje Bitnje
86, Kranj 8033

Prodam R 4 TL, letnik 1979. Britof
35-920 8035

Prodam Z 850, letnik 1982. Pavec,
martino 10 8036

Projektivno podjetje Kranj
odda v najem

poslovne prostore v
XVII. nadstropju stolpnice

na Cesti JLA 6, cca 240
m². Informacije: **osebno**

ali po telefonu št.
064-22-194.

Prodam Z 101, generalno obnovlje-
na motor in karoserija, registriran
do 19.4.1991. Šuštar, Podbrezje 6,
Duple 8038

Prodam R 4, letnik 1978, neregistri-
ran, za 3500,00 din. Jezerska 122,
Kranj 8041

Prodam Z 850, letnik 1984.
81-802 8046

Prodam Z 101, letnik 11/1987. Lajo-
nic, Hotovlje 19, Poljane 8049

Prodam ETZ 250 ccm, registriran
do aprila 1991. 21-807 8060

Klemenc Vinko, Ivana
Hribarja 7, Cerknje

SERVIS AVTOGUM

Sodobno opremljena
delavnica vam nudi
elektronsko centriranje,
premontažo, popravilo in
prodajo gum.

Se priporočamo!

Prodam JUGO 45 E, letnik 1987,
prevoženih 30.000 km, registriran
do aprila 1991, cena 6500 DEM ali
dinarska protivrednost. 78-520

Prodam Z 101, letnik 1978.
22-200 8064

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1985,
registrirano do marca 1991.
77-170 8068

Prodam Z 101, letnik 3/86. Sko-
lovo, Partizanska 44, Šk. Loka 8070

Prodam 2 novi GUMI za škodo
115/14. 74-400 8071

Turistično društvo Lesce
razpisuje licitacijo
poškodovanega osebnega
avtomobila jugo 1.1 GX,
letnik proizvodnje 1987.

**IZKLICNA CENA JE:
30.000,00 din.**

Licitacija bo v soboto, 26.
5. 1990, ob 10. uri pri
recepiji Campa Šobec v
Lescah. Informacije lahko
interesenti dobijo po
telefonu št. 77-500.

Prodam avto JUGO 45, letnik 1983,
registriran do 3.6.1991. Zupan
Franc, c. svobode 26, Radovljica
8072

Prodam JUGO 55 A, letnik 1986.
Letence 4, Golnik 8073

Prodam Z 101, letnik 1970. Ogled v
petek popoldan, Pratiljčič Pajo, Tr-
nje 18, Železniki 8077

BT 50 prodam. Star eno leto in
pol. 74-928 8079

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986.
51-121 8080

Prodam GOLF diesel, letnik 1985.
061-612-700 8081

Poceni prodam GOLF, letnik 1977,
registriran do avgusta, še solidno
ohranjen. Tijanič Gisela, Gubčeva
8, Radovljica 8082

Prodam JAMAHO YZ 125 CROSS.
Ambrožič Lucija, Krnice 62 A, Zg.
Gorje 8083

Prodam Z 750, letnik 1981, regi-
striran do novembra 1990. Cena 1500
DEM. Gračnar Emil, Gorenjska 38,
Ribno Bled 8086

Prodam JUGO 45A, letnik 4/87, re-
gistriran do 5/91. 25-154 8087

Prodam YUGO 45 AX, star dve leti,
prevoženih 13500 km. 24-341 8079

Prodam FLORIDO, staro 9 mese-
cev. 57-509, popoldan 8090

ZAPOLITVE

Spretno delavko ali delavca ZA-
POSLIM. Ponudbe z opisom dose-
danje zaposlitve pod Šifra: MON-
TAŽA 7833

Redno ali honorarno zaposlim PO-
TNIKA z lastnim prevozom. Šifra:
SIROK IZBOR ARTIKLOV 7834

Popoldansko delo iščem v Kranju-
Škofja Loka. Šifra: DELO 7856

Približujejo se počitnice in s tem
večje potrebe po denarju. Za vas
imamo rešitev! Nudimo vam ho-
norarno delo na terenu-prodaja
najnovejšega otroškega programa
(tudi prevodi). 70-676, od 18. do
20. ure 7858

Iščemo PASTIRJA za pašo na Ri-
benki planini -Jelovica. Informa-
cije: Mužan Peter, Partizanska 5,
Ribno, 78-614 7893

GOSTILNA LAKNER, Cesta na Br-
do 33, Kokrica, Kranj - zaposli za
nedolochen čas KV natakarico. In-
formacije osebno v lokalu. 7925

V redno delovno razmerje sprej-
memmo PRODAJALCA, PRODA-
JALKO iz Preddvora ali bližnje
okolice. 45-596 po 19 ur 7995

Gostilna Plevna, Škofja Loka, za-
posli KUHINJSKO pomočnico , s
prakso. Vse informacije po
632-445 ali 633-092 8026

Zaposlim KV tesarja in KV zidara.
39-580 7997

Iščemo čistilko za čiščenje stano-
vanja in poslovnih prostorov.
34-039 8001

Prodam več KRAV in TELIC. Vre-
ček Avgust, Visoko 71, Šenčur
7829

Prodam TELIČKO, staro 2 meseca.
64-360 7872

Prodam KOZE in mladiče.
57-383 7891

Prodam KRAVO frizijo, 2. tele,
ugodna cena. Šifrar, Češnjica 21,
Železniki 7902

Prodam PUJSKE po 30 kg težke.
Mežnarec, Selce 22, Žirovica 7903

Prodam brejo TELICO. Tupaliče 8,
Preddvor 7912

Prodam 5 tednov staro TELIČKO
ali zamenjam za bikca. Prebačovo
21 7935

Prodajamo JARKICE nesnice razli-
čnih starosti. Beleharjeva 49, Šen-
čur 7963

Prodam simentalko, brejo 6 mese-
cev, ki bo prvič telila, zelo dobriga
porekla, cena po dogovoru. Pogač-
nik Rudi, Sr. Dobrava 14, Kropa,
79-619 7980

Prodam 20 kg težke PUJSKE. Tr-
boje 30 7983

Prodam KRAVO po prvem letetu.
Krivic-Resman, Zgošča 22, Begunje
8010

Prodam TELIČKO simentalko, sta-
ro 5 tednov. Apno 1, Cerknje 8029

Prodam 14 dni staro TELIČKO si-
mentalko. Zakrajšek, Ignaca Borš-
nika 18, Cerknje. Ogled popoldan

Prodam 2 TELICI, stari leta in pol,
ena breja in brejo SVINJE.
85-483 8040

Prodam TELICO simentalko, brejo
7 mesecev. Rozman Franc, Kri-
žnarjeva 2, Kranj - Stražišče 8045

Prodam TELIČKO simentalko, 130
kg. 49-444 8047

Prodam mlado težko KRAVO si-
vko. Poženik 22, Cerknje 8054

Prodam PRAŠIČE od 20 do 40 kg.
Stružev 3/a 8055

Prodam 10 mesecev starega BIKCA si-
mentalca. Oman, Žabnica 17 8057

PRAŠIČE 20-80 kg težke, pro-
dam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka
8058

Prodam PUJSKE 20 kg težke in
hrastova drva. Dolenc Franc, Gab-
rška gora 7, Škofja Loka 8065

Prodam KRAVO po izbiri. Breg 7,
Komenda 8069

JARKICE HISEX in telička bikca za
rejo prodam. Žabnica 55,
44-509 8075

Prodam srnastega KOZLIČKA, sta-
rega 6 tednov. 70-035 8076

Kakor je tiho delal in živel, se je od nas poslovil
nepozabni oče, stari oče, tast, brat in stric

JOŽE PODREKA

tapetnik v pokolu

Pogreb bo v petek, 25. maja 1990, ob 16. uri izpred mrlji-
ške vežice v Žabnici.

V imenu sorodstva hčerka Mira z družino

ZAHVALA

Ob boleči in zadnji ločitvi od našega dragega

ALOJZA LUMPERTA

</div

V Iskri RTC stavkajo

Blizu sto ljudi brez plače

Kranj, 24. maja - Deset dni po izplačilnem dnevu v preostali Iskri je 95 delavcev Razvojno-tehnološkega centra še vedno brez plače. Od srede, ko od vodstva niso dobili odgovora, kdaj bodo plače in kakšno perspektivo ima to Iskrino podjetje, stavkajo.

Že prejšnji petek so na zboru delavcev od vodstva zahtevali odgovore, zakaj jim ta mesec še niso izplačali osebnih dohodkov, ko so jih prejeli že vsi drugi na Iskrinem »dvorišču«, z njimi vred pa tudi regrese. Vodstvo tozda RTC je pojasnilo, da za plače ni kje vzeti, kajti ostale Iskre in še nekateri zunanjii naročniki jim niso plačali za opravljene storitve, razen Števcev, vendar je šel tisti denar menda za pretekle datavte. Tudi jim niso dali nobenega upanja, kdaj plače vendarle bodo. Delavci se seveda niso zadovoljni s takimi pojasmili, temveč so od vodstvenega teama zahtevali, da od svojih dolžnikov dobijo odgovore, kdaj jim namerava-

jo plačati in v koliki meri bodo v prihodnjem še potrebovali njihove storitve. Do srede, ko so ponovili zbor delavcev, ni bilo odgovora od dolžnikov, zato so imenovali stavkovni odbor in ustavili delo v upanju, da bo njihove storitve kdo pogrešil in pospešil najprej majsko izplačilo, zatem pa tudi resil zdaj nejasni status tozda RTC.

V zvezi s slednjim vlada pravata zmeda. Davno tega je bil sedanji RTC še kot laboratorijski center v okvirju skupnih služb za potrebe Iskrinega »dvorišča«, temveč se je osamosvojil in si pripojil še prototipno in poskusno proizvodnjo, ki sta bili poprej tudi

Smrt v čelnem trčenju

Jepreca, 22. maja - Na magistralni cesti med Kranjem in Medvodami, tik za križiščem s cesto iz Škofje Loke, sta danes dopoldne silovito trčila tovornjak ribnikega Eurotransa, ki ga je vozil 43-letni Hase Begić, in fiat 126-P. V osebnem avtu je 41-letna voznica Ema Hrovatič iz Ljubljane, ki je med vožnjo proti Medvodam na Jeprci iz neznanega razloga nenadoma zapeljala čez polno črto pred tovornjakom, zaradi hudi poškodb umrla na kraju nesreče.

Besedilo in slika: S. Saje

pod skupnimi službami. V lanskem reorganizacijski mrzlici so Iskrine tozde, tudi RTC, (v okviru skupnih služb), preoblikovali v podjetja in začeli z letošnjim januarjem tako tudi poslovali. Ker pa jih na sodišču niso registrirali kot podjetja, so jima marca spet »vrnili« status tozdom. Medtem je bil RTC brez računa in brez denarja, zaradi česar zdaj čuti posledice. Z novim letom so presnahali tudi naročila temu tozdu, čigar usluge so menda predrage, ker ga pač bremenijo vsi stroški, ki pritičajo tozdu. Toda zgodba je predolga in preveč zapletena, da bi jo lahko do kraja razvzlasti.

Clani stavkovnega odbora, Ivan Noe, Janez Polak, Janez Torkar, Boža Gregorič in Janez Lampič, so nam povedali, da je njihova stavka naperjena zoper vodstvo RTC, ki je dolžno zagotoviti normalno izplačilo, odgovorno pa tudi za razvojno perspektivo tozda. Stavkajo tudi zoper ostala Iskra podjetja na tem dvorišču, saj glede na dejstvo, da niso registrirani kot podjetja, ostaja Iskra še vedno organizacija z neomejeno solidarno odgovornostjo (n. sol. o.), ki je po prejšnji zakonodaji dolžna na solidaren način poskrbeti za svoje šibke člene. Samo medklic: ko bi se delavci preostale Iskre odrekli le delu ta mesec izplačanega regresa in nanj počakali do prihodnjega, bi bilo rešeno vsaj majsko izplačilo za 95 delavcev RTC. Ti pa naj bi dobili zajamčene osebne dohodke. Stavkajo navsezadnje tudi zato, ker ni od vodstva prav nobenih informacij, kakšno je stanje v podjetju in so morali do obvestila, zakaj ni denarja za plače, priti tako rekoč na silo. Na vprašanje, do kdaj bodo stavkali, so v stavkovnem odboru odgovorili: dokler ne dobijo majskih plač, stavkovni odbor pa bo najbrž obstajal še naprej, saj so problemi globlji kot le tokratno izplačilo.

D. Z. Žlebir

Jesenice, 24. maja - Delavci jeseniškega Elima že dva meseca sploh niso dobili plač. Čakali so in upali, zdaj pa jim je prekipelo, saj si celo stroške prevoza na delo plačujejo sami. Zanje bi bil boljši stecajni postopek in vsaj minimalna socialna varnost kot pa sedanj obup, ko je perspektiva podjetja popolnoma negotova.

Minulo sredo so delavci Elektroindustrijske montaže Elim Jesenice na dopoldanski opozorilni stavki opozorili na vrsto problemov in težav ali kar na agoni, v kateri so se znašli. Delavci ELIMA namreč že več kot dva meseca sploh niso dobili plač, da o povračilu stroškov za vožnjo na delo niti ne govorimo.

Elim ima že nekaj časa probleme tako z vodstvenim kadrom kot iskanjem primernega programa. Pred časom so se odcepili od SCT in postali samostojno podjetje ter upali, da jim bo tako občina kot njihovo vodstvo vendarle preskrbelo ustreznega dolgoročnega naročila, delo, za katere so uspobljeni. Imajo nekaj naročil za tujega partnerja, opravljajo dela po jeseniški občini, vendar že mesece živijo v bojazni, da ni no-

bene perspektive in da so pred stecajnim postopkom.

Delavci so težave slutili, niso pa bili o njih natančno informirani. Pred dnevi so dobili le površino direktorja, da kratkoroden sredstev ni, niti za plače. Ker že dva meseca hodijo na delo in sami plačujejo prevoze stroške, da sploh lahko delajo, jim je tokrat le prekipelo: navsezadnje bi bila zanje boljša rešitev v stecaju in vsaj minimalna socialna varnost, kot pa da delajo in plač sploh ne dobijo.

O svojem brezizhodnem položaju so obvestili pristojne organe, odzval se je le občinski sindikalni svet. Vsi ostali z občine so bili v sredo nedosegljivi, tako da so delavci s svojim stavkovnim odborom sami vse dopoldne ostali na dvorišču pred halo. Dejali so:

»Z nami se že leto dni samo čaka in čaka. Vsi vedo, kako je z Elimom, ukrepa pa nihče. Če dela nismo mi krivi, saj nismo komunisti. V tem podjetju so nas vemo strahovali: če zdaj ne bi prina delo, bi nas enostavno odpustili kot tehnološki presežek. Tej agniji ni videti ne konca in ne kraj zato zahtevamo, da se Elim v okru občine ustrezno reši. Čak smo in upali, dva meseca, zdaj moremo več..

Stavkovni odbor zahteva, da izplačajo osebni dohodki za marec, april in regres za letni dopolnometrijo. Zahteva pojasnila občine o nadaljnji perspektivi podjetja; zahteva odgovor, zakaj se Elim ne reši tako, kot so se Iskra, Kovin in Žlezarna; zahteva rešitev finančnih problematik med SCT-ejem in sprašuje, zakaj se jim iz družbenih sredstev občine ne zagotavlja dar za premestitev težav: občinske organi naj bi tudi odgovorili, zakaj je Elim brez dela, podjetja drugih občin pa nemoteno dela prav na Jesenicah; terja, da se sredstvi, ki jih ustvarjajo v Elimu najprej rešuje eksistencija delavnih podjetja, šele potem obvezno do občine; zahteva dokončno pojasnilo o stecaju.

Če se zahteve ne bodo uresničile, bodo delavci s stavko nadleževali.

D. Sed

Poslovodni odbor tržiškega Peka

Zahteve so nerealne

Tržič, 22. maja - Kot nam je povedal predsednik Pekovega sindikata Tone Rozman, poslovodni odbor stavkovnega zahtevam prejšnjega tedna, ko je šlo za obremenitve v panogi, ni oporekal, pač pa stavki kot metodi protesta. Tokratnega zborna delavcev se je direktor Franc Grašič udeležil in delavcem pojasnil, da so njihove stavkovne zahteve po samo 5-odstotnem zaostajanju plač za republiškim povprečjem nerealne. Dejali je, da bi povečanje plač pomenilo tudi večji dolg, dodatnih kreditov pa ni mogoče dobiti, prav tako je previsoka cena zadolžnosti, pa tudi z dosedanjim izplačilom da so že do kraja izkoristili možnost, ki jo dovoljuje zakon. Možna je menda le kompromisna rešitev. Da bi malce popravili najnižje plače (Tone Rozman nam je povedal, da je ta v Peku aprila znašala 1870 dinarjev in to za polno doseganje rezultativ), je

direktor predlagal, da se za najnižja izplačilna razreda vzame obračunska osnova za razred više. Prihodnji mesec pa bodo odločali o možnosti povečanja osnov. Ker bo tedaj izplačan tudi regres, bo težko zagotoviti vsa sredstva za izplačilo.

Vodstvo oporeka tudi sprememb razmerja med plačami, saj sedanje (1 proti 6) pomeni upoštevanje tržnosti in znanja. Če gredo korak nazaj (na 1 proti 5), to v masi sredstev za plače ne bo pomenilo več kot odstotek.

Direktor je tudi pribil, da nikjer v svetu manjši ne podpirajo stavke, torej je tudi oni ne morejo, saj so odgovorni čim bolj učinkovito organizirati poslovodni proces, za svoje delo pa odgovarjajo delavskemu svetu. Na vrsto postavljenih vprašanj bo direktor odgovoril v Čepljarskih obvestilih.

D. Z. Žlebir

ALPETOUR

POTOVALNA AGENCIJA, p.o.
64000 KRANJ, Koroška c. 5

SPOŠTOVANI POTNIKI!

Predstavljamo vam nov način plačevanja voznine v avtobusih mestnega prometa.

S 1. junijem umikamo iz uporabe žetone in jih nadomeščamo s priložnostnimi vozovnicami, ki jih lahko kupite na običajnih prodajnih mestih.

Gotovinska plačila, po sistemu »zaupamo vam«, pa nadomeščamo s priložnostno vozovnico, kupljeno v avtobusu. V avtobusih so pri prvih in srednjih vratih nameščeni avtomati za uničevanje (žigosanje) vozovnic. Ob vstopu v avtobus mora potnik vozovnico obvezno žigosati, tako kot prikazuje slika. Veljavni prevozni izkaz je le uničena (žigosana) priložnostna vozovnica, ki jo mora potnik hraniti do konca vožnje.

Vožnja brez vozovnice ali z neveljavno (nežigosano oz. že izkoriščeno) priložnostno vozovnico se sankcionira v skladu z dopolnitvijo Odloka o javnem mestnem prometu.

Neizkoriščene žetone bo možno zamenjati za priložnostne vozovnice v času od 28. maja do 31. julija 1990, na Avtobusni postaji Kranj in Škofja Loka ter upravi - Koroška c. 5. V avtobusu žetonov ne bo možno menjati.

OB VSTOPU
V AVTOBUS
JE TREBA
VOZOVNICO
OBVEZNO
ŽIGOSATI

